

Գրիգոր Նարեկացի

ՄԱՏԵԱՆ
ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ

eMatenadaran.

Գրիգոր Նարեկացի Մատենան Ողբերգության

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=24431206

Մատենան Ողբերգության:

ISBN 9781772467949

Аннотация

Նարեկացու՝ մեզ հասած գրական ժառանգության կարեւորագուն ստեղծագործությունը «Մատյան ողբերգության» պոեմն է: «Մատյան Ողբերգության» պոեմը հայ միջնադարյան գրականության մտքի ամենամեծ արգասիքն է, պատկանում է մարդկության ստեղծած գեղարվեստական մեծագույն արժեքների թվին: Պոեմը ամփոփում է այն լավագույնը, ինչ ստեղծել է հայ քերթողական միտքը հնագույն ժամանակներից մինչև 10-րդ դարը: Պոեմը բաղկացած է 95 գլխից: Ժանրային առումով այն քնարական-հոգեւոր է: Հայտնի չէ, թե քանի տարի է գրվել պոեմը, սակայն ավարտվել է մահվանից մեկ տարի առաջ՝ 1002 թվականին: Պոեմը հայտնի է «Նարեկ» անունով: Տարբերվելով քնարական պոեմների մյուս հեղինակներից՝ Նարեկացին բոլորովին չի օգտագործել պատմողական սյուժեի տարրեր: Բայց պոեմն էապես ունի իր սկիզբն ու վախճանը, ներքին զարգացման կոտ միասնությունն ու ամբողջականությունը: Պոեմում խտացված են բանաստեղծի ողբերգական ապրումները, տարակույսները, թե ինքը կարո՞ղ է միանալ Աստծուն: Նա տարակուսում է, որ կարող է

հասնել իր իդեալին՝ Աստծուն, որովհետեւ գնալով աճում են իր մեղքերը: Մինչդեռ Աստծուն հասնելու համար պետք է մարդու գործերի ու վարմունքների, հույզերի ու զգացմունքների աշխարհն իսպառ մաքուր լինի ամեն տեսակ թերություններից, ամեն տեսակ բացասական գծերից: Կատարյալ մաքրության հասնելու համար մարդ պետք է ամենաանխնա կերպով խոստովանի ու դատապարտի իր վատ արարքները, մեղքերը: Բանաստեղծն իրեն է վերագրում մեղքեր ու հանցանքներ, դատապարտում այն բոլոր բացասականը, ինչ դիտել է մարդկային կյանքում ու իրականության մեջ:

Содержание

ԲԱՆ ՂԱ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՅ ԽՈՍՔ ԱՍՏՈՅ ՀԵՏ	11
Ա	11
Բ	13
Գ	15
Դ	17
Ե	19
ԲԱՆ ՂԲ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՅ ԽՈՍՔ ԱՍՏՈՅ ՀԵՏ	20
Ա	20
Բ	22
Գ	24
Դ	26
Ե	27
Զ	29
Է	31
Ը	33
Թ	35
Ժ	38
ԺԱ	40
ԲԱՆ ՂԳ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՅ ԽՈՍՔ ԱՍՏՈՅ ՀԵՏ	41
Ա	41

ቶ	43
ቶ	46
ቶ	48
ፍ	50
ደ	52
ፎ	54
ፎ	56
ቶ	58
ቶ	61
ቶሀ	63
ቶቶ	66
ቶቶ	68
ቶቶ	70
ቶፍ	72
ቶደ	75
ቶፎ	77
ቶፍ	79
ቶቶ	81
ቶ	83
ቶሀ	85
ቶቶ	87
ቶቶ	88
ቶቶ	90
ቶሀኔ ጊጊ ሀገራዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሰነድ ከሀገራዊ	93
ሀገራዊ ጊጊ ሀገራዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሰነድ	93
ሀ	93

ቶ	95
ቶህን ጊጅ	96
ሀ	96
ቶ	98
ዓ	99
ቶህን ታቶ ሀገሪያዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥነ-ምግባርና ስርዓተ-ሥነ-ሕይወት	100
ሀሰተ-ሥነ-ምግባር	
ሀ	100
ቶ	101
ዓ	103
ገ	105
ቶህን ታዓ ሀገሪያዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥነ-ምግባርና ስርዓተ-ሥነ-ሕይወት	106
ሀሰተ-ሥነ-ምግባር	
ሀ	106
ቶ	108
ዓ	109
ቶህን ታገ ሀገሪያዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥነ-ምግባርና ስርዓተ-ሥነ-ሕይወት	110
ሀሰተ-ሥነ-ምግባር	
ሀ	110
ቶ	111
ዓ	113
ገ	115
ቶህን ታጅ ሀገሪያዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥነ-ምግባርና ስርዓተ-ሥነ-ሕይወት	116
ሀሰተ-ሥነ-ምግባር	
ሀ	116
ቶ	118

Գ	120
Դ	121
Ե	122
ԲԱՆ ԺՁ ՍՐՏԻ ԽՈՐ-ՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏՕՈՅ ՀԵՏ	124
Ա	124
Բ	126
Գ	127
ԲԱՆ ԺԷ ՍՐՏԻ ԽՈՐ-ՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏՕՈՅ ՀԵՏ	128
Ա	128
Բ	130
Գ	132
Դ	134
ԲԱՆ ԺԸ ՍՐՏԻ ԽՈՐ-ՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏՕՈՅ ՀԵՏ	135
Ա	135
Բ	137
Գ	138
Դ	139
Ե	140
Չ	141
Է	142
Ը	143
Թ	144
Ժ	145

ታሀ	146
ዶሀኒ ታፁ ሀገሪኩ ኮበራደሮቶኩያ ኮሀሀደ	147
ሀሀሀሀሀሀ ሂሀሀ	
ሀ	147
ቶ	149
ቶ	151
ቶ	153
ፍ	154
ዶሀኒ ኩ ሀገሪኩ ኮበራደሮቶኩያ ኮሀሀደ ሀሀሀሀሀሀ	155
ሂሀሀ	
ሀ	155
ቶ	157
ቶ	158
ቶ	159
ፍ	160
ደ	161
ፍ	163
ፍ	164
ዶሀኒ ኩሀ ሀገሪኩ ኮበራደሮቶኩያ ኮሀሀደ	165
ሀሀሀሀሀሀ ሂሀሀ	
ሀ	165
ቶ	166
ቶ	168
ቶ	169
ፍ	170
ደ	171

ዶህኒ ኮዶ ሀገራዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥራዎች	172
ሀገራዊ ስርዓተ-ሥራዎች	
ሀ	172
ቦ	173
ዓ	174
ታ	175
ፍ	176
ዶህኒ ኮዳ ሀገራዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥራዎች	177
ሀገራዊ ስርዓተ-ሥራዎች	
ሀ	177
ቦ	178
ዓ	181
ታ	182
ዶህኒ ኮዳ ሀገራዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥራዎች	184
ሀገራዊ ስርዓተ-ሥራዎች	
ሀ	184
ቦ	185
ዓ	186
ታ	188
ዶህኒ ኮዳ ሀገራዊ ኮሚሽን ስርዓተ-ሥራዎች	190
ሀገራዊ ስርዓተ-ሥራዎች	
ሀ	190
ቦ	191
ዓ	193
ታ	194
ፍ	196

ԲԱՆ ԻԶ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ	198
ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ	
Ա	198
Բ	200
Գ	202
Դ	204
ԲԱՆ ԻԷ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ	205
ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ	
Ա	205
Конец ознакомительного фрагмента.	206

Գրիգոր Նարեկացի Մատենան Ողբերգութեան

ԲԱՆ ՂԱ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՈՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Տէ՛ր, Տէ՛ր գթութեանց եւ Աստուած ողորմութեանց,
Անուն մեծատառ, ձայն ահեղալոր, կոչումն ահաւոր,
Համբաւ անպարփակ, բարբառ սոսկալի, հնչումն
հիասքանչ,

Յուսադրութիւն բարերար, ամէնողորմ քաղցրութիւն.

Որից վախեցած սասանում են ողջ արարածները:

Ահիդ պակուցիչ սպառնալիքից՝

Մաւառնում են սերովբեները ու քերովբեները
թեւամփոփում,

Պարուրում են պարերը լուսակերպների,

Երկնային բոլոր պետութիւնները երկնչում հիագարիւոր,
Ու ցնծում են ողջ երկիւղած դողով՝ նաւակատիքի
բերկրութեամբ:

Զարիւրում դեւերն ու ընկրկում են գնդերը չարի,

Զքում ոգիները խաւարասէր,

Անդունդ գլորում հրեշտակներն օտարի,
Խաչի նշանով խարխափում են յարձակումները
ընդդիմամարտի,
Փակում են քինօտ ամաղեկացիք բանտի խորքերում,
Անլուծանելի հանգուցումներով պաշարում խմբերն
հակառակորդի,
Մահագլենների գումարտակները արգելափակում
գնդանում անգերծ,
Դեերը պրկում ահեղ հրամանիդ մետաղների մէջ՝
Ընդդիմախօսներն ամենայն լուում, պապանձում
անձայն,
Աներեւոյթների բազմութիւնները պարաւանդում են
կորստեան հիւծմամբ,
Ու նեղում անլոյծ շղթաների մէջ առաքելութիւնք սուտ-
քրիստոսների:

Բ

Մթին գիշերուայ այս ժամին ահա ձեռքիս մատներով
Նշանիդ տեսառնագրութիւնը քեզ եւ կարկառում.

Քեզ, որ ոչ միայն չես մթնում անգիտութեան խաւարով,
ո՛վ ամենատես,

Այլեւ անմատոյց լոյսի մէջ ես բնակում ու հանգստանում:

Աղաչում եմ քեզ գոհաբանութեամբ, ընդունի՛ր դու ինձ,
Ա՛ն վշտահարիս հզօր թելերիդ պաշտպանութեան տակ,
Փրկի՛ր դրսից եկող պղտոր ցնորքներից,

Մաքրի՛ր սրտիս աչքերի տեսողութեան զգայարանքը
դու,

Կենաց փայտովդ ինձ ամրապնդիր տխուր անուրջների
դէմ,

Արինովդ սրկիր բնակարանիս շուրջ-բոլորը,

Կողքիդ կենարար արեան կաթիլով գծագրիր ճամփան
իմ ելումուտի,

Քառաթելիդ ձեւակերպումը թող պահպանարան լինի
երդիկիս,

Ու խորհրդանիշն ամենափրկիչ քո տանջանքների,

Թող որ դէպի վեր նայող աչքերիս հանդէպ լինի միշտ,

Չարչարանքներիդ գործիքը թող իմ տան դռան
ճակատին դրոշմուի,

Հաւատքն իմ յոյսի թող որ օրհնութեան ծառից կախուի քո:

Կաշկանդի՛ր դու, Տէ՛ր, այդ նշանովդ հոգիների
սատակչին,

Եւ թող ներս մտնի առանց արգելքի պաշտպանը լոյսի,

Տաւերիս սաստիկ ծանրութեան հետ մեղքերիս բեռն էլ
թեթեւացրու.

Մահճում, մտամփոփ լռարանիս մէջ,

Մտաբերելով յուսահատութեան պտուղները
դառնահամ,

Խոստովանում եմ ամենագէտիդ բոլոր անօրէն գործերը
իմ չար:

Գ

Հանգստացրո՛ւ վաստակեալիս իմ բազմածուփ
աշխատանքից,

Կործանուած ոգոս տարակոյսների տագնապը ցրի՛ր,
Դառնութիւնը վշտերի հետ եւ հեծութիւնը ցաւերի հետ,

Անձկութիւնը թշուառութիւնների հետ,

Հառաչանքները խորտակումների հետ,

Սրտաբեկութիւնը ապշութիւնների հետ,

Թմրութիւնը շուարման հետ,

Արբեցութիւնը յիմարութիւնների հետ,

Սատելը սիրոյ եւ հրաբորբոք շերմութիւնը ցով-
ցանկական ախտի հետ,

Օժանդակ եղի՛ր՝ ամենատխտր տարտամութեամբ
տկարացածիս.

Բարեգործ աջով քո շնորհատու, ձեռքովդ նորոգող,
մատովդ կենսաբաշխ,

Մշտափայլ փառքովդ, անեղծ մշտակայութեամբդ,
երեսովդ գուարթ,

Պաշտելի Էիդ իսկութեամբ եւ բարձրութեամբ
երկրպագելի

Կտրի՛ր խեղդուողիս վշտալից հեծեժանքները,

Չարի հնարքը նոր եւ բանասարկուի խարդաւանքը հին,

Օտար դրդումներն ի մահ մղողի,

Անպատշաճ դէպքերն ամէնօրեայ եղեռնագործի,

Աչքակապ ճարակութիւնները դաժան դելի,

Փաղաքշական բոցաշնչութիւնը գրաւող կախարդի:

Պահպանի՛ր դու ինձ այս մահահանգոյն հանգստեան
վայրում՝

Թաքուն մտքերից, մասնատր սխալանքներից,
Մեծագոյն մոլորանքներից, փոքրագոյն
սայթաքումներից

Եւ չար խաբուսիկ ձանձրութիւններից:

Հեռացրո՛ւ յանցաւոր ծառայիս զգայութիւններից

Խորհուրդներ անդէպ, կրքեր բասրելի, վարք անարգելի,
Դէպքեր անպատկառ, վրիպելի հետքեր, պատրանքներ
ծաղրելի,

Խոհեր անգոսնելի եւ անելորդաբանութիւններ
արհամարհելի:

Դ

Քեզ ապաւինածիս գինի՛ր անսխալ հոգով եւ մաքուր
մարմնով՝

Հողների շնչից, բուռն հարուածներից,

Փոթորիկների բախումից, մրրիկների պոթկումից

Եւ գագանների հարուածներից գերծ մնալու համար:

Երբ փակեմ աչքերս՝ սրտիս նայուածքը թող
չստուերանայ,

Այլ զուարթանայ, պայծառանայ ու վայելչանայ,

Փայլի թող քեզ հետ, Տէր Յիսուս Քրիստոս, լուսաւոր
վառմամբ անշիջանելի:

Խօսքովդ մաքրիր իմ ննջատեղին՝

Խորամանկութիւններից, երկիւղներից,

Քեզ ատելի յիշողութիւններից,

Աստուածամարտ մտածումներից,

Յանցաւոր խենթութիւններից,

Տիրանենգ անշնորհքութիւններից

Եւ աստուածընդդէմ պատակտումներից:

Խնամակալ լինես ինձ երկնային քո գնդերով,
պետութիւններով

Եւ իշխանութիւններով զօրաւոր ու անյաղթելի,

Որոնք մաքուր մատակարարներ են սուրբ

Աստուածութեանդ.

Առաքեալներն՝ աւետեաց աւետարանով,

Մարգարէներն իրենց կտակարաններով,

Եւ վերջին օրը երջանիկների քեզ ընծայուող

մաղթանքներով:

Այնժամ երկիւղով եւ քեզ հաճելի տրտմութեամբ ես պիտի նիրհեմ

Եւ քո շնորհիւ բոռն ուրախութեամբ արթնանամ կրկին:

Եթէ վիատութեամբ ննջեմ նոյնիսկ,

Հոգետր բերկրութեամբ պիտի յարութիւն առնեմ դարձեալ,

Եթէ մինչեւ իսկ մեղքով ընկողմանեմ,

Պիտի կանգնեմ կրկին՝ մաքուր խղճով եւ անաղտ անբծութեամբ:

Ե

Լսի՛ր խնդրանքներն իմ հառաչալից եւ հեծե՛ծագին,
միա՛կ բարեգութ,

Բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնիդ

Եւ արդարների բոլոր ու ընտրեալ նահատակների:

Բոլոր կողմերից, քո բարձունքն ի վեր, իմ ձայնով փառք
են առաքում եւ քեզ,

Միշտ սուրբ եւ աննահ գուարթունների միջոցով՝

Ի գովեստ քո Հօր եւ մեր Աստծոյ,

Եւ ամէն ինչի ստեղծիչ եւ նորոգող սուրբ Հոգուդ,

Յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

**ԲԱՆ ԴԲ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ
ԽՈՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ**

**Ա
ԺԱՄԱՀԱՐ ԿԱՄԿՈՉՆԱԿ
Ի ՓԱՅՏՆ ԵՐՉԱՆԻԿ
ԲԱՐԵԲԱՍՏՈՒԹԵԱՆ
ԺԱՄԱՀԱՐԻՆ
ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԵԱՆ,
ԱՂԱՉԱՆՍ ԵԴԵԱԼ
ԸՆԴ ԿԵՐՊԱՐԱՆՍ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆՆ
Ի ԽՈՐՈՑ ՍՐՏԻՑ ԽԱԲՍՔ
ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ**

Գոհունակութիւնս եմ յայտնում քեզ, բարեգութ,
Միակ մարդասէր, երկնքի ու երկրի արարող,
Կենդանի Աստծոյ Որդի,
Զարթնած քո յիշատակի սիրոյ անձկութեամբ

Փայտիդ հրաւերով,
Որ հնչեցրիր մեր ականջներին.
Եւ սթափուեցինք, ելանք մահակերպ թմրութեան միջից,
Կարծես սփոփիչ խօսքի կոչումով՝
Պաշտամունքի եւ օրհնութեան ժամին
Հանդիպելու քեզ գնձութեամբ
Այս հատուցման բեմի առջեւ:

Բ

Փա՛ռք քեզ, ահա, անուն անասհման
Եւ գորութիւնդ անընդգրկելի,
Որ փրկութիւնն իմ հոգացիր
Հնարներով բազմաքանակ.
Գոհաբանուած անեղծ իսկութիւն,
Որ այստեղ հրաշքով կերպարանցիր
Նմանութիւնը գալոց օրերի,
Որ վայելչական խաղաղ գործիքով այս փայտե
Որոտացիր սաստիկ, երբ քնած էի անկանգնելի,
Կարծես ծուլութեան դանդաղութեանը
Խառնցիր խրատիդ յանդիմանանքը,
Հայրական սիրուդ հեգութեանը
Ճայթման ուժգնութիւն միացրիր.
Երկու միջնորդի ընդոստ հարուածին
Քաղցր անձրեւեցիր մարդասիրաբար,
Փափուկ վանկերի մեղմ նիրհի մէջ չընկղմեցիր,
Եւ կամ անխնայ ահաւորութեամբ
Տառապած հոգիս չզարհուրեցրիր:
Երկրպագութիւն ծնրադրական
Բոլորի ստեղծչիդ,
Որ յստակօրէն՝ ցուցադրեցիր արդէն իսկ հիմա
Յայտնութեան մեծ օրուայ ահեղ գոչումը,
Կենդանացրիր դժոխային անբանութիւնից,
Որոնելով կանչեցիր պակասամիտներին
Ուրախութեան գինուդ.

Սրան դարձրիր անարատ հարսին հանդերձաւորող
Փեսայիդ սիրոյն.

Վախ ներշնչեցիր այս փոքր խթանով
Վիթխարահսկայ ապերասանին,
Կրթիչ ստուար լուծ դարձրիր այս իրը
Ստամբակի ուսին.

Չարախօսի կգակին զսպող սանձ դրեցիր:

Մեծոյ Աստծոյ անբաւ բարձրութիւնը
Փառաբանեալ է յաւէտ,

Որ փայտի պարտքերը փոխարկեցիր

Կեանքի շնորհիդ ազատութեան,

Դարձեալ, վերստին իմաստնացրիր

Տնդած յիմարիս`

Հոգեւոր քո հանճարով,

Կարկառ կրճտումով

Օձի հարուածի անբուժելիութիւնը

Առանց նոռացման բացատրեցիր,

Երրորդութեանդ կերպարանքի հետ

Ինձ վնասողի կապը դարձնում ես եռակի ամուր

Աշխարհի վերջին:

Գ

Ամենախնամ, խունկերի բուրմամբ
Ներբողեան գովք են վերառարում քեզ,
Որ բազմաստուածեան ստապատիր կուռքերից
առանելօրէն

Մեղսական հոգիս՝ դարձրիր քո երկրպագութեանը:
Խրոխտ, ահարկու, նուիրական այս փայտով
Քարոզեցիր ճշմարտութիւնը,

Այս պատշաճութեամբ մեծացրիր նոր աւետանդ
պատիր:

Հէնց սա զինավառութեանդ բարձրագոչ աղաղակն է,
Կայսրերի երկրի արքայ, Տէր Քրիստոս:

Քո մարտի աւարտի ուրախ հանդէսի նշանը, Յիսուս,
Երբ կապկպուեց փարաւոնը իմանալի.

Տաշած այս շերտը գոռոզացած չարագործի գլխի
կատարի

Մշտական նեղիչն է:

Սրանով են Միոնի որդիները խմբում պատերազմում
Ընդդէմ խաւարի աշխարհակալին:

Այս հինօրեայ օծուած արձանը աստուածային
հրահանգների մի տուն է,

Որ չի հնանում եւ անխափան է,

Որ հեռուից եկող նշանն է գալիք հատուցման ժամանակի

-

Ազգակից ու համանման կենաց փայտին,

Որ Աստծոյ դրախտում է.

Կոչման վայր է շտապ ու բարոյօք հաւաքումի,

Օրհնութեան վայր է.

Գիտութեան տունկի պատկերակիցը՝

Չարի ու բարու ընտրութեան ունակ,

Եւ մեծ յիշեցում խաչիդ նշանով տեսնագրուելու

Սուրբ Հոգու շնորհով,

Աւետող նախասացութիւն

Սուրբ թագաւորիդ գալստեան յուսով սպասող դշխոյին.

Մաքուրների խմբի խրախճանութեան գոտեպնդող
յորդոր.

Անապական սիրարկու անձնահամբոյր միացման

Շքեղաշուք քողագարդ ամենաձին կոյս թագուիուն.

Յարդարիչը ծածուկ պճնանքի,

Որ հոգու վայելչութիւնն է.

Եւ նման է Սինայի պատգամին,

Որ դուրս էր յորդում Տիրոջից.

Անարատ որդիների մայր,

Պանծալի ու անշաղախ օրիորդը փառագարդում էր
սրանով:

Գ

Երիբովի եղջերափողից առաւել այս [գործիքով]
Գետնամած տապալեցիր Բելիարի բռնութիւնը.
Փայտէ այս պարսով քար արձակեցիր
Գողիաթի վրայ,
Նորոգ գայիսն կառուցեցիր
Իբրեւ վկայ սատանայի ահեղ կործանման
Մեղքի խոր աճած արմատները այս գործիքով խլեցիր,
Իմ նոռացուած յանցապարտ գործերը սրա երախտիքով
ինձ վերադարձիր:
Թէ այն Բան Աստծուդ գալուստը յայտնող այլ ձայն
անուանեմ`
Չեմ սխալուի, այլ իրաւ կլինեմ
Հոգեկիր նիւթի տկար ամանըս,
Իսկ Յիսուսիդ մեծագործութիւնները պատմուելով`
Կհռչակուեն առաւելապէս:
Վերուստ պարգեւուած բիր օգնութիւններ,
Որ դու ես տալիս,
Այս անպատսպար ապաւինութիւնից
Ի գարնացումն` երկրայիններին տրամադրեցիր:

Ե

Հանրաճանաչ է բարեխնամ մարդասիրութեանդ
Անունն անքննելի,
Սրբամասն խորհրդով խնկարկուած,
Լոյսի կերպարանք անգծագրելի,
Որ այս կրկնաձիր նշանով
Արձակեցիր հեռաձիգ նետեր՝
Չայնատրական եւ օդագնայ եւ յարմարընթաց,
Կենդանի հոգի իրենց մէջ կրող,
Որոնցով անսխալ դիպուկութեամբ
Խաւարի աղեղնատրի գաղտնի նպատակը
Յաւելտ կործանմամբ մերժեցիր:
Իբրեւ բարձրամուր պատնէշ բերդամարտութեան,
Կանգուն ու անխորտակելի,
Այստեղից այնտեղ, ուղարկեցիր թշնամու դէմ
Այս փայտի գարկի հունչերը
Իբրեւ կամարար սուրհանդակներ:
Մեծ ակնարկութեամբ քո հրամանի,
Արեանդ խառնուած օծութեան շնորհով,
Հեսանելով սրեցիր մոլի գոռոզի խեթիչ եղջիրն այս,
Ինչպէս խաչդ փրկական:
Եւ մեծ ազդումից այս աղաղակի,
Երկնայիճների ձայնից աւելի
Քանդուեց, վերացաւ ամուր դրանդին
Կարճամիտների անվայելուչ, երկչոտ
վատասրտութիւնը,

Հրեական պատկերացումների

Եւ ստուերական տան կործանման հետ:

Զ

Վերընծայում եմ փառաբանութիւն,
Քեզ՝ անմահ թագաւոր,
Որ ստեղծեցիր, հաստատեցիր
Աջով քո հզօր,
Սղաշում եմ քեզ, կրկին կատարիր:
Սրանով անցկացրիր
Մեզնից հերքելով
Բանասարկուի խորամանկութեան դժնի վտանգը,
Մեղքի տապը տաժանական,
Եւ դառն հողմը խաբողի շնչման,
Մահուան երկիւղի տարրն արկածների:
Օղի ցնդման վնասակար տխրեցուցիչ հետեւանքները,
Թալկացնող դիւական հեծութիւնները:
Այս հեծանով, որ քո զէնքն է,
Նշանիդ թելերի օժանդակութեամբ
Տրիր վերստին հրաժին ամպերը,
Եւ կարկտաբեր որոտները,
Բազմոտանի վիշապի փշումի
Հրախաւար կեղծաւորութեան ցաւագին ցոլմունքը,
Սատակիչ սուրը, յարձակողական մարտը,
Վայրենի մտքերով գրոհող դելերի պարերը:
Այս փոքրիկ իրից զարհուրում եմ [դրանք]
Ու մեծ դողումով տեղի եմ տալիս,
Հին ծանօթութեամբ յայտնապէս գիտնալով,
Որ այսպիսի ձայնից է Տէրն ելնում դատելու

Եւ հոգեպէս խրախուսում են արիութեամբ
Անրապէս կգինունն Հոգու սուսերով՝
Մարտիկները բոլոր աստուածարեալ.
Այս յիշատակի կանոնով,
Որ անպատմելի գոչմամբ
Բոլոր ազգերին կազդարարի
Երջանկաբար նահատակուելու օրինաւոր ասպարեգում
Ամէն ինչ փորձող հրի դատաստանը:

Է

Ահա հնչեց աւագ փողը,
Որով համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ,
Պատմունց սրանով ամէն մի երկրի,
Հնչեց ասկանջին աշխարհասփիտ հեթանոսների,
Մեծ [Սիոնի] պահապանների ձայնը բարձրացաւ՝
Եսայիի խօսքի համաձայն,
Եւ նոյն բարբառով կցնծանք բոլորս:
Սրանով խաչի թշնամիները ցնդեցին ջրի առակի նման
Անպատուեց առաջին փայտի պտղի ճաշակումը,
Խորհրդաւոր նիւթն այս տօնուեց՝ կոշուելով կեանքի
[փայտ],
Անարգունեց երկաթը պատերազմական,
Ինչպէս Տիրոջ սրբութիւն
Ձիու սանձի վրայ
Մեծ նշանի կենսաձայն փայտն այս յարմարեցունեց.
Երկնային հովուի այս օծուած ցուպով
Պատեան դրուեց մարդկային ձեռքի իշխանութեան
սուրը:
Տաճարի վեմին քարտաշի մուրճ չգործեց
Իսկ աստուածակերտ խորանների մէջ
Փայտն այս նուիրական
Սլանալով խաչի թելերով՝ զօրաւոր է:
Ոչ թէ ամսագլխին,
Կամ եօթն անգամ եօթ յոբելեաններին
Մի անկլինում խափանուելով է փողհարում,

Այլ տիեզերքի շորս ծագերում
Եւ ծիրերում եզերքների,
Ծովերի անտակ ջրերի ծոցում ու կղզիներում,
Մեծ սաստկութեամբ,
Ինչ-որ աստուածային անարգել ճայթումով
Աւետելով հնչում է:
Այս փայտի յայտնութեամբ
Կոտրուեցին սատակողի սուտերները,
Մեզ համար անօգտակարութիւնից
Ձեւափոխուելով խոփերի ու մանգաղների:

Ը

Չհնչեց արձագանք խոր անձաներից
Եւ ոչ օդը վիրատրելով դժնդակապէս՝
Ըստ օտար մի իմաստակի,
Ոչ անախորժ սրութեամբ ականջ մտնելով
Եւ ոչ ուղեղի ամանը չար տհաճութեամբ թնդացնելով,
Ոչ մարմնին ոսկոր խրտնեցնող փուշ բուսցնելով,
Եւ ոչ միտք այլայլող ապշութիւն առաջացնելով,
Ոչ պղնձանիթ գանգ հնչեցնելով,
Եւ ոչ քարը սալարկի հետ տհաճ զարկուելով:
Նոր այս Միոնի անխորտակ պարիսպ՝
Սա արարչաւանդ գլխատր սպասքներից է,
Որ քրիստոնեայ եկեղեցականները
Ղեւտացիների հետ խնամում են զգուշօրէն կրելով,
չրեշտակի ձայնի օրինակով,
Որ առակողի խօսքը այսպէս տպատրեց
Հարի կանչի նմանութեամբ:
Աւետման նոր շնորհալի նուագարան՝
Աստուծոյ հոգին առ մեզ արթնացնող,
Քան թէ Սաղմոսարանի օրհնութիւնը Եղիսէի վրայ.
Նախընթաց սկզբնապարող է նա
Բարետաւիղ ողբերգութեանց յարմարալար ջութակների,
Բամբռի բառացի բարառնութեանց բարքը պատկերող.
Մի այլ տեսակի նոր սրինգ տրուած մեզ
Հնի փոխարէն,
Ոչ թէ հեթանոս ուրվածայն հնչման,

Կամ հրեական խակամտութեամբ,
Որ Տիրոջ ազդմամբ մերժեց մարգարէն՝
"Հեռացրո՛ւ ինձնից",
Այլ սիրեց սա ու կրկին պատուեց մաքուր հոգալով
Իբրեւ ահարկու դեւերին ու չար պատահարներին:

Եւ արդ, ստացայ օրհնաբանութեամբ,
Յարգանքով գովեցի սրբութեան այս տուրքը՝
Ինձ պահպանութիւն, փառատրութիւն քեզ,
Քեզ պաշտամունք եւ ինձ գոհութիւն,
Անթերի կերտուածք արարչական բարձր փառքիդ:
Աստուածարեալ այդ ձայնը թող մտնի
Յօդերս շաղկապող պատուաստի մէջ,
Հանելու հոգուցս դեւերի խաբէութիւնը,
Ստացած անէծքներն ու գազիր մեղքերը:
Այս իմաստաւոր առարկան դարձրու
Չահավառ ջնար, անջրելի նամակ,
Անխափան ջատագով քո տէրունի տնօրինութիւնների:
Ահա սրանով պարգեւիր, բարեգութ,
Աղաչում եմ, հօր,
Մեզ կրկին շնորհիր պահպանութիւն
Աներեւոյթ ու երեւելի թշնամիներից:
Ամենալի ձեռք, տուր մեզ,
Որ բաց ես անում եւ մատուցում ես սիրով բաշխելով
Այլեւայլ բաներ,
Օղի քաղցրութիւն եւ անձրեւների օգտակարութիւն:
Ըստ Քո հրամանի սրա բարբառով թող պակասեն՝
Տապախառն հողմ, ցաւաբեր փշում,
Գրոհները չար, խարդախ հէնների,
Խափանուեն սրանով բոլոր հակամարտութիւնները
Դժնի մատնիչի զօրքերի,

Հալչեն, վերջանան, մեռնեն
Երջանիկ օծեալ այս փայտից որդ եւ ուտիճ
Եւ բոլոր նմանները,
Որ գօրանալով մեր մեղքերից՝
Կուում են մեր դէմ:

Սրանով յոյսիդ երանութեան տունկն արմատացրու
Մեզ պաշտպանելու, ստեղծիչ բոլորի,
Արարածոց Տէր, Սաբեկի ծառն այս,
Որի ոստերից կախուած է, Քրիստոս, քեզանով ծաղկած
Նոր սուրբ աւանդը արդի փրկութեան,
Պտուղը կեանքի անվախճանական:

Այս փառատրելի փայտի բարեհունչ ձայնարձակումով
Խորին խաւարի անհուն հեռուները փախչեն
Խարդաւանող բազմաձեռք ստապատիր
ստորնականների
Ներհակ չարքերը:

Հերքուեն սրանով մեր սահմանների
Ստորադրուած, ընտիր-պտղաւետ անդաստաններից
Եւ քո մշակուած կենդանի երկրից՝
Վատնիչ վէրքերն ու մորմոքեցնող
[միջատի] հոյլերը,

Սրանով հատուեն յաւելուած պատահարները՝
Կրկնատգեղ կամ վայելուչ,
Որ գալիս են մեզ չարի հնարներից.

Իսկապէս վտարուեն սրանով,
Այն ինքնաստեղծ բաները, որ երկակ մեր բնութեան մէջ
Վերերեւում են իբրեւ մերձաւոր դաւաճան,
Մէկին վրիպակ, օտարոտի մտածումներ,
Միւսի մէջ՝ ապականող կեղտոտ գեռունների

Գարշ գոյացումներ.

Փրկիր, Տէր Յիսուս, աղաչում եմ քեզ,

Փրկիր, բարերար, ինձ մեկնիր աջդ ամենքից գովուած,

Օգնելով սրանով՝

Ազատիր բոլոր թշնամիներից:

Ժ

Հրամանդ թող խառնուի, միանայ սրան,
Հիմարացած աղամանդէ սիրտս փոխարկելու
Դէպի քո խօսքի արդիւնատրութիւն:
Քո սքանչելիքի հրաշքի նեցուկն այս
Խփես, մխրճես ծորած սրտերն ու լքուած հոգիները,
Ամրապէս կազմելով հաստատես
Ողիղ, անսասանելի լինելութեան,
Իսկ անշարժին կակղեցնես, որ գարթնի
Եւ գգաստ լինի հեզ հոգով
Քո աստուածութեան պատուիրանի հանդէպ,
Պօղոսի ու Մատթէոսի նման:
Մարդասէր, յիշեցրու այս պատուեալ փայտով
Երախտիքները քո խաչի,
Որով անճառ գործեր կատարեցիր,
Իմ միջից հանիր, ապրեցնող, մեղապարտութեան
վտանգը
Նոր տապանակիդ պանծալի լծակներով:
Հօր, քո կամքով բացուի կեանքի այս ձայնին
Սրտի ականջը յամառողների,
Խուլ ականջները լսեն ականարկութիւնդ մեծ այս
բարութեամբ,
Սրա միջոցով պարգուի լեզուն համրացածների,
Լուսատրուի տեսողութիւնը աչքերի՝
Մաքրապէս նայելու քեզ անայլայլ պշտութեամբ,
Կազդուրուի, գղջայ, դարձի գայ կամքը

ճանճրացածների:

Տէր, տագնապածիս ընձեռելով տուր

Արցունքի անճրէ:

Սա քեզնով լինի մեզ ցնճութեան լուր,

Ուրախութեան ճայն, բերկրանքի բարբառ,

Հանգստեան նուագ, երանութեան նիւթ,

Փրկութեան պատճառ, քաութեան առիթ,

Վշտերի հերքում, խեղդումի խզում,

Եւ արճակութիւն նեղութիւնների,

Կրճատում խեթման, հերքում հեճութեան,

Թատանչումի թեթեւացում, կարիքից ապահովութիւն,

Կրքի կարգատրում, վհատումի սփոփութիւն,

Բճշկութիւն ցաւերի, հեղզութեան մէջ համբերութիւն

Եւ ուշադրութիւն անտես բաներին:

ԺԱ

Անխտտոր ու անխտտորնակ այս ցանկալի կամրջով
Եւ վերնաշաւիղ բարձր սրբագնա երկնաչու սանդուղքով
Քո օրհնաբանուած, ահեղ անունով
Հօր մօտը տանես
Բարերար, Հոգուդ առաջնորդութեամբ
Միանալու քեզ անբաժանելի,
Որով եւ սուրբ մէկ ու միակ,
Միասնական տէրութեանդ
Եւ անեղծ արարչութեանդ ստեղծած
Կենդանիներից ու անշունչներից, վայելուչ գոհութեամբ՝
Փառք եւ իշխանութիւն
Յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

ԲԱՆ ԴԳ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա ՄԵԿՆՆՈՂԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ ՄԵՌՈՆԻ ՍՐԲԱԼՈՅՍ ԻԻՂԻ ՄԱՍԻՆ

Սուրբ եւ ահաւոր անուն անպատում, բարձրեալ,
Միշտ ախորժելի, անձկալի փափագ,
Սրբերգու փառատրոդներից միշտ սրբաբանուած,
Որ բնակում ես սուրբ վայրում,
Լի ամենագեղ բարութեամբ,
Առատաձեռն աննուագելի,
Լոյս բարի եւ ծագումն գովելի,
Երկրպագուած փառատրութիւն,
Ահեղ եւ անգննելի, ամէն եւ ամէն ինչի մէջ:
Դաշն յոյսի այս խօսքով
Քեզ միանալու ուխտ եմ անում,
Հգօր, այո, ամէն, ալելուիա,
Հանորի գովեալ թագաւոր,
Բոլորի Աստուած, գոյերի ստեղծիչ եւ կամարար տէր,

Միակ առիթդ պատճառուածների,
Փրկիչ եւ օծեալ մշտապաշտելի:

Բ

Ուստի մեկնութեամբ պարզաբանելով մեզ համար
Անվախճան այս գանձը ու անփոխադրելի
հարստութիւնը,

Յիսուս Քրիստոս, երկնային արքա, որին մեծ դողով
սպասարկում են

Ահեղ անմահների լուսաբերան բոցաշնչութիւնները,

Խոնարհուելով կամայօժար, անխոտոր մտքով,

Գոհութեամբ ծունր են դնում, ստեղծո՛ղ էութիւնների,

Որ կան տեսանելի եւ ծածուկ:

Որ ես եւ էիր միակ բովանդակը՝ անպակասելի
ամենեւին,

Մեր [պատկերն] առատ, իսկապէս համայն,

Որպէսզի քո լրութիւնից լրացնես,

Օրհնեալ եւ բարեբանեալ, յաւէտ ճանաչուած,

Միշտ անքննելի ողորմութեամբ՝ մեր փրկութեան համար,

Ի փառս եւ գովեստ անճառ բարձրութեանը

Ահաւոր բարերարիդ:

Սկզբնաձիրդ մեր օծման շնորհի

Մեծախորհուրդ հրաշագարդութեան,

Քանզի քո լոյսը ճանաչեցինք,

Անհաս ճառագայթ, անսահման ծագում,

Հաւասարասփիտ արեգակ,

Երկակշիռ տարրերի սահմանագատ աստղ,

Ոտքի ճրագ եւ ընթացքի լոյս,

Որով այս խօսքիս յարմարութեան տեսութեամբ

Տօնում ենք հրեշտակական պարերգութեամբ,
Յատակ մտքով, փրկչավայելուչ կնդրուկով խնկելով
Ամենիմաստիդ առատ պարգեւաբաշխումը,
Անբիծ դաւանման գուարթ իղով:
Քանզի հէնց սկզբից կողոպտուեց իբրեւ շնորհուած
Բարձրագոյն շնորհից,
Ողորմելի տխրութեամբ,
Սկզբնաստեղծ հայրն իմ,
Գերի մեղքերի՝ մահուան մատնուեց,
Անգերծ հանգոյցով կապուեց մերժելի ապականութեան,
Ծառի պատճառով՝ անկումն անդարձ ամենակործան
գլորման,
Լոյսից մերժուելով՝ մատնուեց այս խաւար վայրին:
Իսկ դու, գթած տէր ողորմութեան,
Աւելի քան նա ճանաչեցիր նրան, որ ստեղծեցիր,
Չեղածի ակնկալութեամբ չմնաց այնտեղ,
Ուր էր նախապէս,
Գառնալով անկարող տեսնելու լոյսը
Անսահմանելիիդ վերին անմատչելի գերակայութեան,
Ոչ թէ մշտափայլ յարատեւ վառմամբ
Տարածեցիր [լոյսն] անաղօտ,
Այլ գիշերի մթութեան մէջ, որ սայթաքում են ոտքերը,
Ձեռք բերիր ձեռքն ու պատրոյգի նիւթին հիւսելով՝
Օրինակ տուիր անախտ միութեամբ մեզ միանալուդ,
Մարդասիրաբար հիւսելով կազմեցիր.
Որպէսզի կանխակորուստ ծառի պատճառով
Մահու ստուերով տարագրուածներս,
Նրա ազգակից պտղի պատճառով
Զահաւորուելով հաւատի վառմամբ

Վերստին դառնանք նոյն խնկարկութեան,
Ինչպէս որ մահուան փայտին կապուեցիր,
Մեզ նոյնպէս նրա մօտ տարար կապեցիր,
Մեծ խորհրդի օրինակով միատրուելով կենաց փայտի
հետ:

Գ

Արդ, ինչպէս օրը թերի է առանց գիշերի,
Նոյնպէս է տնտեսութիւնն առանց հարկ եղած ձէթի,
Քանզի ինչպէս սովորական, ոչ նուիրական
Իւղն է լուսատրում մարմնական աչքի տեսողութիւնը,
Նոյնպէս անիմանալի կերպով
Քոյինաշունչ շնորհի ընտրութեամբ մաքրուածը
Աներեւոյթ հոգիները միատրում է մեզ
Հրաշափառապէս պայծառացնելով:
Եւ ինչպէս իջնելով սուրբ աւագանի լուսարանը,
Մարմինը լուսնալով՝ հաւատում ենք, թէ սրբութիւն ենք
ստանում,
Այդպէս իւղի օծումով յուսավառում ենք,
Սրանով կարծում ենք անտարակուսելիօրէն
Հոգու գօրութիւն ստացած:
Եւ ինչպէս օրհնաբանելի տէրունական հրամանդ
Նախավճռում էր մեղքերի քաւումն ախտացեալների,
Իսկ դրան չհաւատացողների հանդէպ
Հրաշալի բժշկութիւն անելով՝
Մարմնական աչքով տեսանելի,
Հաստատում էիր վստահելի վկա,
Այսպէսեւ այս իւղը՝ կատարեալ փրկութեան լոյսով,
Լցուելով մեզ վրայ՝ օծում է մեր խորանն արտաքին,
Իսկ ներքին մարդու մէջ մտնելով ոչ ակնյայտ, այլ
ծածկապէս՝
Նոր կենդանութիւն է հաղորդում:

Դ

Նիթի գանգուածն այս երկնի արարչիդ
Պատկերն է պանծալի.
Քանի որ ովքեր իդի օգուտն ստացան,
Ստացան եւ ողորմութիւն,
Եւ ի գովեստ քեզ դու սահմանեցիր սա՝
"Ողորմած եմ ես, Տէր",
Որովհետեւ ինչպէս սիրոյ հետ նոյնացնում ես
Աստուած անունդ
Նոյնպէս եւ մասամբ կոչում ես սրանով,
Մեզ պարգեւուածով
Ճարպն այս վեհագոյն մեծութեան խորհուրդն է
կերպատրում
Թանձր երկրային հողանիւթ գոյացութեամբ:
Որովհետեւ կենդանու այս մասը ուտել չէր թոյլատրում,
Ըստ հին Օրէնքի,
Այլ արարչութեանդ [արժանի] պտուղ էր համարում,
Նոյնպէս եւ այստեղ,
Որպէս Տիրոջը մատչելի գօրութիւն,
Վայելչապէս նուիրում է Աստուած Էիդ,
Հաճութեան ասանդն այս՝
Հոգուս հարագատ գուգաշալիդ,
Ուխտով պահուած է Արարողիդ:
Քանզի իմ հոգու օրինակն ու կարողութիւնը՝
Անշունչ արիւնը եւ գուարթութեան ճենճերը
[Մատաղի] մսի հատուածների հետ չեն ոչնչանա,

Այլ վերին արքայութեանդ են ձօնում ճաշակման,
Այդպէս՝ այս նիւթը ջահատրական
Մշտաբորբոք ու անաղարտելի:

Ե

Անդրանիկն արու չէր կարող լինել
Դատաքննութեանը նախագահող՝
Առանց օծումով դրոշմուած լինելու,
Եւ չէր կարող անկոխելի տեղը մտնել քահանայութեան,
Եթէ սրանով կատարեալ չլիներ:
Օծումով կնքելով քարը,
Որ խորհրդանիշն էր ընտրութեան խորանի
Յակոբը երագում տեսաւ յարմար սանդուղքը,
Որով իջնելը անճառ բարձրեալիդ
Եւ իմ ելնելը խորհրդանշուեց.
Նա վէմ կանգնեցրեց եւ օճեց իւղով
Ի ցոյց, յիշատակ գալոց օրերի:
Ահարոնի քահանայութեան պայծառութիւնը
Մեծդ Աստծոյ հրամանով օժմամբ էր ճոխանում,
Որով գլխից դէպ մորուքն իջնող գերափառ իւղը,
Ըստ Սաղմոսողի զարմանազան նկարագրութեան,
Նախահօր փառքի վերադարձն էր
Եւ կեանք բաժանող քո սուրբ շնորհի
Գիրկընդխառնումը մեր բնութեան հետ:
Թագաւորութիւնը պանծալի չէր քո ստեղծած
պատկերով,
Թէ իղի եղջիրով չճեռնադրվեր
Պճնութեան թագ ու պսակով,
Յանուն քո, Քրիստոս,
Վեր չբարձրանար:

Եւ ինչպէս մոռացա վեհերից ատաշինին,
Մեծութեանդ ծառային եւ անպարագրելիիդ պատկերին,
Մելքիսեդեկը չէ՞ր՝ ահաւոր ճշմարտութեանդ օրինակ,
Ձիթենեաց լեռան վրայ,
Ուր յետոյ կանգնեցին
Մարմնացած Աստծուդ ոտքերը,
Այն վերին հրեշտակների ձեռքով
Այստեղի պտուղներից օծուեց,
Ուստի եւ նախահօր շիրմի պաշտպան նստեց՝
Քեզնից եպիսկոպոսական արքայապատիւ ճոխութիւն
ստանալով,
Մինչեւ յայտնուեցիր իբրեւ կատարեալ իսկութիւն՝
Ունակ Ադամին կենագործելու:

Զ

Արդ, որովհետեւ քոնն է շնորհը
Եւ քեզ է վայել գոհաբանութիւն,
Ո՛վ օրհնաբանուած Որդի Աստծու,
Դու յարմարեցրու իմ բարենշմար աղաչանքները՝
Իողաւոր, խնկապատար ու գնոսալիր
Քեզ պատճառ փառքի,
Ինձ՝ մեղապարտիս, բուժուելու առիթ:
Տէր Յիսուս, աներեւոյթ վէրքիս մօտեցրու
Ձէթն այս լուսանիւթ
Եւ մահացու խոցի այս խարանին դիր
Իւղիղ օրհնեալ կաթիլներ,
Քո սիրոյ անապակ փրկարար գինով,
Արարչական միութեամբդ
Խնամքի պատանքով պատսպարելով,
Որ մաղթական խօսքի մեկնողական շարադրանքս
Մի վայելուչ յարմարութեամբ քո Հոգու թեւերով
Իր կարգը գտնի:
Բարձրեալ, քո հոգին Դաւիթի վրայ իջաւ այն օրը,
Երբ որ օծումով նուիրագործուեց.
Սառուղն այլ մարդ դարձաւ
Եւ մարգարէների շարքը դասուեց,
Երբ իր գագաթին օծում ստացաւ.
Ասորեստանցոց արքայութիւնը
Օծմամբ գրաւուած՝ կցորդուեց տանն Իսրայէլի.
Կայսրեր մի քանի՝

Նշանատր, վեհ ու երեւելի,
Խուժիկ, բարբարոս ազգուցեղերից,
Կենսացնցող ցողով անձրեւած այս իւրը
Որսաց, ինչպէս կարթով, ընտանի դարձրեց
Մեծիդ Աստոծոյ հպատակութեան:
Երկնային պատուասիրութեան՝
Կիրոսին ուղղուած խօսքից
Օծեալ հորջորջումը մեծ համարուեց
Եւ Սաղմոսողը մարգարէութիւնից նախընտրեց
Օծեալ կոչումը՝ տարբերակեց ու սահմանագատեց,
"Մի՛ դիպչէք նրանց եւ մի՛ մեղանշէք":
Քորեբում Եղիային Աստծուց առաքելութիւն շնորհուեց՝
Օծելու շեուին ու Ագայելին,
Որ նշանակում էր հրաժարեցնել
Բահաղի պաշտամունքից:
"Փեռայիդ անունը թափուած իոյ է" հոգելից խօսքով
Վերավկայել է իմաստունը,
Նախապէս գրուեց
Չոգին, որ Աստծոյ ճիշտ պատկերն ու նմանակն է,
Քեզնով փոքրի մէջ մեծոյ է պատկերուած,
Շնորհդ ստանալով միանանք քեզ հետ:

Է

Այլեւս ինչու յոյժ երկար ու մանուածապատ,
Հեռու, գծագրական եւ այլաբան շարադրեմ
Վերինիդ ու ահաւորիդ առջեւ
Աղոթական բանաստեղծութիւն:
Տէրդ եւ կենդանարարդ,
Արարիչդ երկնի եւ երկրի,
Օծումից յետոյ սկսեցիր քարոզել արքայութեան
Աւետարանը,
Այն օրերից վկայուելով Յովհաննէսի միջոցով
Իբրեւ օծեալ գառն Աստծու
Եւ վերացնող աշխարհի մեղքերի:
Թէպէտ քո օծմանը Հոգին էր բովանդակ էութեամբ,
Խառնուած աստուածութեանը ամբողջապէս,
Այդ [օծեալ] անունը պաշտում է իբրեւ խորհրդանիշ
Սրբերի մէջ հրաշափառօրէն ազդող շնորհի,
Որպէսզի ադամական մարմինը ստրկացած
Պատրաստ դարձնես այս հորջորջումով
Միանգամայն բարձրանալու:
Բանալով Եսայիի մարգարէութեան այլաբանութիւնը
Դու ինքդ՝ մարդացած աստուածութիւնդ կարդացիր
Հաւաստելու քո ծառաների խօսքը, Տէր,
Եւ երբ օծութեամբ ճանաչեցիր խօսքը, թէ
"Տիրոջ Հոգին ինձ վրայ է, որով հէնց ինձ օծեց",
Յետոյ փակեցիր
Որոշեցիր երկու հաւասարափառ օծեալների

որքանութիւնը,
Խտրոցով նշեցիր սահմանի ընդարձակ հեռաւորութիւնը
Եւ կնքեցիր,
Մերը միայն մի կաթիլով շնորհագարդելով,
Իսկ քոնը բացատրեցիր շօր եւ շոգու հետ
Կատարեալ հաւասարութեամբ:
Մեր կերպարանքով երբ յայտնուեցիր՝
Օծեալ կոշումով, գովեստով իբրեւ,
Փառաբանիչ հրեշտակները
Երկրային արարածներին ծանուցեցին,
Որ մարգարէն նախապէս գուշակեց
Յորդանանում եւ ընտրեալ լեռ Թաբորում
Շօր ձայնի գալուստը, թէ
"Մարդկանց շրջանում պատմում է իր օծեալի մասին":
Որ եւ Մաղնոսի ձայնն է պատմում կանխաւ.
Հգօրիդ այս փառքն ու պատիւը՝
Տրուած ձեռնադրութեամբ ստացածդ մարմնի.
"Օծեց քեզ, Աստուած, քո Աստուածը
Իւղով ուրախութեան":

Ը

Մարգարէի "Մեր հոգու շունչը" խօսքը,
Տէր Քրիստոս,
Որ իսկական օծեալ կոչումդ է,
Որով կենդանութեան շունչ ներարկեցիր
Լոյս բարերարութեամբդ՝ ի դէմս մեր.
Մի երջանիկ իմաստուն խոստովանելի
մարդասիրութեամբ
Մէկին ասել է, թէ Տիրոջ օծեալի առջեւ վկայեց.
Նորից ատենց "Անգամ կոշիկ չվերցրի բոլոր
մարմնեղէններից":
Երգերի երգը սուրբ եկեղեցի հարսին գովելու համար
Աստուծոյ ցոյց տուած խորհուրդը լուսաբանում է
Համեմատելով իղեփողական գինու հետ՝
Զմուռան առաքինութեան, առաջին իղով հանդերձ,
Եւ գմուռս ու կնդրուկ մաքուր վարքի՝
Ամէն տեսակ անուշաբոյր փոշիներով ու
Իղով շաղախած,
Առաջ բերեց այնժամ ու աժմ եւս:
Քրիստոս, երկնքի թագաւոր,
Դանիելը կենսատու մահդ յստակ գուշակեց,
Քեզ անուանադրեց գերագանց բառով,
Եւ յորջորջեց քեզ օծեալ առաջնորդ.
"Օծեալը կսպանուի վաթսունինը եօթներեակ յետոյ":
Բարեքի որդի Աղովեան Չաքարիայի ճրագակիր
աշտանակին

Իդի բարեբաշխութեամբ վառուող եօթնասնեայ
գնդերից

Քո լրութեան մասին՝ յանուն մեր փրկութեան եւ օծութեան
Նախապատմեցիր գերբնականօրէն:

Ըստ հին օրէնքի գուշակելիս,

Տաճարի մէջ, խորանի առջեւ

Ամէնընտելութեամբ սովորոյթ էր մատուցելու

Բաղարջաբլիթներ, իղով խառնած շարմաղալիւր,

Իղով օժած մատաղ եգներ,

Որ կոչուում են տիրոջական,

Եւ որոշ հաւքեր՝ թաթախած ճարպին ազգակից արեան
մէջ:

[Այդ ամէնը] սրա խորհրդի յայտնի նշան են,

Որ յարմար են քեզ,

Մեծ Աստծոյ Միածին ծնունդդ օրինաբանեալ,

Միայն դու ես օծուած նոր ու զարմանալի՝

Ինքնութեամբ, ամբողջ էութեամբ,

Իսկապէս լրմամբ

Եւ ամէն ինչով անպակասելի:

Եւ ի՞նչ կարիք կայ բազմապատկելու
Անհասանելի այս մեծ խորհրդի գուգակշիռներ
Եւ չճաշակել քեզ, ո՛վ քաղցրութիւն,
Քեզնով իմանալ, թէ ինչ է իդն այս,
Որ մեղքի փայտից եկած տխրութիւնը
Նրանով ես բուժում, գուարթացնում, ըստ Սաղմոսողին
Կամ պարարումը, որով մոռանում ենք մահացու կերը,
Կամ օծութիւնը, որով մոխիրի թշուառ տեսքը
Սրա միջով պիտի փոխարկենք
Յաւերժ խնդութեան պայծառութեանը:
Եւ փրկուելով քո անուամբ, գօրութեան Հոգով
Պիտի որդեգրուենք Հօրը:
Եւ մարգարէի հոգեւոր ըղձականութիւնը,
Եւ բաղձանքը ամենատենչ
Իր ծերութիւնը պարուրուի ձեռքով,
Կամ գլխի կատարը օժանել իդով:
Հին խարդախութիւնը սաստիկ սուգի,
Մահի ու կործանման,
Կեանքի այս դեղով չկենագործուի՝
Պատասպարելով պիտ օժանդակես.
Եւ ո՞րն է ճրագի լուսաւորելուն շնորհակալիքը,
Եթէ ոչ մեղքի անհասութեան մեզի եւ կռապաշտութեան
խաւարի մէջ
Կերպակցելով միաւորեցիր ինձ հետ իբրեւ Էմմանուել:
Եւ կամ ինչո՞ւ մարգարէն, որ աստուածաբանում է

Սփոփիչ ու գուարթարար օրհներգութեամբ,
Յստակ ու վայելուչ աւետում է ոմանց,
Թէ "Կօծունն իղով՝ նրորից մաքրած":
Կամ իմաստունը հարսի անունից ասում է օրիորդներին.
"Ինձ իղով գօրացրէք եւ ծածկեցէք
Գեղեցկագարդ խնձորով",
Եւ "Ձիթենեաց պարտէզ տանելով գրկեցէք",
Թէ ահաւասիկ այս ընտիր նիւթով, քո Հոգով լցուած
չիներ,
Այս լոյսով կտեսնէինք, գովեալ, անիմանալի քո
բարձրութիւնը,
Եւ այժմ քեզ, միակ խնամակալ,
Բոլոր ստեղծուածների բարի պատճառդ,
Ձեռք եմ կարկատում ես բազկատարած,
Գործակցութեամբ երիկամներիս, սրտիս հեծութեամբ,
Լեզուիս ու շրթունքներիս ձայնարկումով.
Լսի՛ր ողորմութեամբ, տէր,
Քեզ ուղղուած խնդրանքս պաղատական:
Պարգեւներով այս շնորհուած
Իմ գոհութիւնն եմ քեզ վերառաքում,
Հգօր, ահաւոր, բարձրեալ, անքնին,
Եւ միշտ համբուրուած անտակ փափագով,
Սուրբ, սուրբ եւ միակդ միշտ սուրբ,
Մշտապէս օրհնեալ՝ յաւերժ, անդադար
երգեցողութեամբ:
Իսպառ վրիպածիս ընձեռիր առաւել բարերարութիւն,
Քաղցրութեան յոյս տուր, որ քո լոյսից մի մասին
Անարժան եմ եղել,
Քեզնով ընդլայնուել, բարի,

Ծածուկ խորհրդի նրբութիւնը,
Աղերսանքիս գոհութիւն խառնել,
Դաւթի հետ ասել` Աստուած,
Ստացանք ողորմութիւնդ
Եւ գաղտնիքների ծածուկ մասերը
Քո իմաստութեամբ յայտնի դարձրիր:

Ժ

Արդ, մեծութիւն քեզ, [ով] ամենակալ,
Աննուագելի առատաձեռն,
Գթութեան գործում [միշտ] ամենափոյթ,
Մշտայօժար բժշկութեանը,
Որ միացրիր, մերձատրին խառնեցիր,
Դիրագիտ, ընտանի նիթիս անճառ հրաշքը
Քո սքանչելիքի ահաւորութեան:
Որովհետեւ ամէն բարձրութեան երկինքը
Երկրի լայնութեամբ եւ ներքին անդունդների
խորութեամբ
Ծովերի բազմութեամբ չի կարող տանել,
Այլ իբրեւ շնչինը բարի մեծից
Փոքր գոյիս մէջ տեսակաւորեցիր զօրութեամբ
Սահմանելով ճշմարտօրէն անհրապուրելի,
Որ ինչ-որ նոր երեւալով այլ էութիւնից
Հարեանցի կասկած յարուցի
Վիրաւորելու, քան բժշկելու,
Առանց խտրութեան մտքի, կարծիքի:
Օրհներգուած Որդի Աստծու,
Ինչպէս մարմինդ ցորենի հացից եւ հանդերձում՝
Ուղիղ իմաստով եւ ոչ այլաբան,
Եւ խաղողի արիւնը՝ կայլակ քո կողից,
Իսկ ջրերի առատութիւնը՝
Հոգեւոր ծննդի ու կեանքի արգանդ,
Նոյնպէսեւ անմահիդ փշմամբ մեզ տրուած հոգին

Սրանով, սրա մէջ արդիւնատրեցիր կեանքի երկունք,
Որից առաջացած կերպարանքը չի ձեւափոխուի
Անգամ հեթանոսութեամբ,
Ինչպէս չի երկրորդուի տեառնագրութիւնը
Խաչափայտի:

Տէր, խաւար երկրում նստածներիս
Քոյանման լոյս ծագեցրիր:

Որովհետեւ շնորհի այս կերպատրումով
Աշխարհին ցոյց տուիր

Անհասիդ անպակասելի լրիութիւնը

Եւ լուսատրեցիր, որպէսզի տնանկը կարօտ չմնա

Եւ ոչ հարուստը մեծամտանայ,

Ինչպէս որ օդն է հաւասար բաշխում,

Կամ արեգակի լոյսն է տարածում,

Եւ կամ հոսում են վտակներ ջրի,

Որ երկրածիններին տալիս ես հաւասարաբար

Մանանայի զուգամասնութեամբ՝

Փոքրերին աւելի, քան մեծամեծին:

ԺԱ

Իսկ այս նիւթի խորին խորհրդի տեսանելութիւնը
Բնականօրէն եւ հրաշապէս է բացատրում,
Որ ոչ թէ երկնիտ հապշտապութեամբ
Անհաստատապէս իր տեղն է փոխում
Եւ ոչ նենգելով լքում է իր պահարանը,
Քանի որ ոչ օճառով է իսպառ հերքում,
Եւ ոչ ինչ-որ ընդդիմակցից ողողուելով դուրս է ելնում:
Որովհետեւ ինչպէս պատահած գոյնը
Անհրաժեշտ բան է մարմնի էութեան համար,
Որ լինելով գոյացնում է, չլինելով ապականում,
Այդպիսի մի յարմարութեամբ այս իողի զօրութիւնը,
Որը իր յատկութեան բերումով
Զբաղեցրած տեղից անբաժան է,
Դու կցորդեցիր մեզ հետ միասնաբար,
Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Եղած իրի հետ միատրեցիր եւ օրինակը՝
Որովհետեւ աչքի տեսութեան եւ մտքին, ըղձին
անիմանալին
Առաջ բերելով կերպատրեցիր,
Երկրի պտուղներից ճգնելով ու քամելով,
Զարմանալի հրաշագործութեամբ
Պատրաստեցիր մեզ մատակարարելու:
Մանաւանդ որ ոչ թէ բազում եւ զանազան ծաղկանց
Խառնումով ու խմբակցութիւնով
Եւ բազմաբոյր այլայլումով՝

Օծման այս իղը հրահանգեցիր՝
Ըստ հին ու ստուերական օրէնքի,
Այլ դա օրինակ համարելով
Եւ ինքդ խառնուեցիր
Վերնալոյս ձեթի այս մաքրութեանը:
Ու թէպէտ անճատելի են քո անուշ համեղութիւնները,
Եւ համեմատելի չեն այլ օրինակների հետ,
Այլ դաշտի ծաղիկը, հովտի շուշանը,
Ընտիր նարդոսը, եղեգնախունկը՝
Հալվեով խառնած,
Քրքումի հաճելի բոյրով,
Փթթած ողկոյզի եւ ազնիւ գինու,
Ոչ սոսկ իղի միութեամբ,
Պատշաճօրէն պատկերացար,
Փառաւորեալ եւ անքնին անուն,
Որ ամէն ինչ լիացնում ես
Եւ որեւէ բանի բնաւ չես կարօտում:
Ուստի ոչ թէ հակառակ առարկաների
Բռնօրէն խառնում,
Որ օրինակն է բաժան կամքերի,
Այլ յօժար սիրով մեր կողմից պարարտում ես
Դու աստուածապէս.
Մեզ համար ըստ մեզ պատկերանում ես
Կատարեալ վայելչութեամբ,
Եւ բարի լոյս, շերմացնող հուր
Եւ սիրոյ տապ,
Առանց անգութ ցրտի շնչման,
Տեսնում են մաքուր մտքերը եւ ճանաչում
Ձեթի նիւթեղէն կաթիլների մէջ,

Որով հնարատր է իրօք Աստծուն միանալ:
Օծուած եւ Աստծուն որդեգրուած Սողոմոնի հետ
Հարսի բերանով երգում եմ երկնային փեսայիդ
Բարեբան գոհութիւն,
Մտքի ըղձանքով համբուրելով քո իւղերի հոտը,
Աւելի քան բոլոր խունկերը,
Եւ որպէս յաւիտենական կեանքի խօսք ունեցողի
Իմաստուն եւ աստուածաբան Աւետարանչի
Հոգելից խօսքի համաձայն,
Իւղերիդ բոյրով քո հետքով պիտի ընթանանք
Երեսներս լուանալով կեանքի ջրերով,
Որ վեր է քան այս օդի երկինքը,
Եւ գլուխս օծելով երկնային անապական իւղով`
Ուրախութեամբ քեզ ընդառաջ կգամ,
Զուարթօրէն եւ ոչ տխրութեամբ:

ԺԲ

Խնկելի իղն այս,
Պաշտելի ու երանելի,
Սոսկ ուղեղի պահանջը
Կամ գագաթի վարսերը օժելով օգուտ չի տայ,
Եթէ տէրունի կենսատու խաշովդ շտեառնագրուի
Ջարմանահրաշ օրհնալոյս իղն այս
Հրեային ու խուժին, հնդիկին ու բարբարոսին,
Սկիւթացուն ու հելլենին,
Դժնի դուժին ու արհավրատեսիլ
Սոսկավիթխար շնագլխին,
Ազատ տիրոջն ու ծառայածին ստրուկին
Քրիստոսեան դարձնելով՝
Քո անուամբ է կնքում, ընծայում Սուրբ Հոգուդ
Եւ երկնային Հօրդ հարազատ որդի հաստատում:
Բազմատեսակ են սրա հրաշալիքները
Նախ՝ յարմարուած նիւթին, ապա՝ գօրութեանը:
Որովհետեւ ինչպէս փայտեղէն անօթը
Քանի չի օծուել,
Հեշտութեամբ ջարդում է ու դառնում անպէտք,
Արժէզրկում է,
Նոյնպէսեւ մարդը՝ չօծուած սրանով,
Հեշտութեամբ խորտակում է
Եւ քեզնից հեռու լինելով՝ չի լուսաւորում:
Յիսուս, սա քո մատն է, որով
Չարմանագործում ես հրաշալիքներ,

Որովհետեւ նրա անգծելի կազմութեամբ
Ու կարծր պահպանութեամբ պաշտպանելով
Ամենապատրաստ շրջաբերութեամբ
Ծածկում է այլեայլ եկամուտ բաներից,
Այնպէս որ սրա մաքրութեամբ օծուածը
Արեամբ չի ներկուի

Եւ չի այլայլուի տխուր գոյներով:

Եւ մանաւանդ իր թափանցել-խառնուելու յատկութեամբ
Հոգեպէս մտնում է մեր թանձր մարմինը,

Ու եթէ Սաղմոսողի անէծքը ձեթի պէս

Չարի բոլոր ոսկորներին է հասնում,

Որչափ առաւել Հոգիդ

Լոյսի սոյն ճարպով կեանք տալով ողջացնում է

Ներքին վերքերը անտեսանելի,

Եւ այն խորքերից ազդումն է տալիս

Հագագի շունչին,

Ներգործելով ծայրանդամների վերջը,

Մոռացնել տալիս մարմնի մահուան արկածները,

Որովհետեւ, միշտ ահաւոր, տեր Յիսուս Քրիստոս,

Քո կենսարար զօրութիւնը խառնուած է սրան,

Եւ բնակում է նրա հետ:

ԺԳ

Այս օծումը բարետեսիլ
Բռնամարտիկ, մերկամրցման ըմբիշները ես ունեն:
Իբրեւ ճգնական հնարանքների գորատր խթան,
Անբռնելի՝ հակառակորդի համար
Պաշտում է օրէնքով,
Հզօր եւ ահարկու է դեւերի եւ հիւանդութեան դէմ:
Զի Եզեկիէլի բագնապաճոյճ պճնած խօսքով,
Որ հեզնում էր իմանալի փարատնին այլաբանօրէն,
Ողբական երանգներով.
"Երբ ստեղծուեցիր, ասում է,
Օծեալ քերովբէի դէմ կռուելու պատրաստուեցիր,
Ուր հրեղէն քարեր էին հաստատուած":
Օրհնաբանուած ահաւորութիւն,
Որ ձեռքդ հասնում է ամէն տեղ,
Խօսքով անճառելի եւ քննութիւնից վեր,
Մշտապէս խնկում ես աւետարանով,
Իբրեւ օծեալ նորածին՝ Դաւթի քաղաքի մէջ,
Եւ քահանայապետի հարցին՝ թէ
"Դո՞ւ ես Օծեալը՝ օրհնելի Որդին"
Պետրոսի երանելի դաւանութիւնն էր՝
"Միակ օծեալը՝ կենդանի Աստծոյ որդին"
Իսկ թերահաւատ քննողները հարցնում են՝
"Դո՞ւ ես օծեալը, ասա համարձակ"
Նաեւ քո կանոններից հաւատում ենք
Օծեալ ուսուցչիդ եւ բոլորի Տիրոջդ:

Սրանից առաջ Հերովդեսը օծեալ անունով

Քեզ էր փնտրում յայտնապէս

"Ի՞նչպէս ես գրում, – ասացիր ինքդ, -

Աստծոյ օծեալը եւ տէրը Դ-աւիթի, որդին անսկիզբ,

Որդի՝ ժամանակով":

Այսպէս ընթոնեցինք վայելչաբար

Այս բացատրութիւնը, որ մեզ տալիս է

Խորհրդաւոր կոչման լրումը,

Որ նախապատիւ է [դարձնում] քրիստոնէաների

վիճակը:

ԺԴ

Այնքան ահաոր, միաժամանակ այնքան սուրբ է
Իդի սուկալի, խնկաոր "օծութիւն" անունը,
Այնպէս որ, ոչ ոք երկրայիններիցս չի համարձակուի
Աստուած կոչուել, այլ՝ լոկ աստուածային,
Նոյնպէս չի կարող մարմնաոր մէկը
Իրեն Քրիստոս համարել, այլ՝ լոկ քրիստոնէայ,
Դա անհնար էր եւ առաջին մեծ մկրտչին՝
Չրերով Հոգուն հրաւիրողին,
Որովհետեւ, ասում է, ես օծեալը չեմ,
Այլ ողարկուած եմ նրա առջեւից:
Ինչպէս Մարկոս Աւետարանչի խօսքն է՝
Սրանով էին շրջում առաքելական լծակիցները,
Իբրեւ Աստծոյ ձեռք, օգտուելով սրանից,
Քո անուամբ բուժում էին, առանց մարդկային
դեղամիջոցի:
Քանի որ ինչպէս խաւարը լոյսից,
Հիւանդութիւնը առողջութիւնից,
Գիշերն օրուանից ու մահը կեանքից,
Այդպէս եւ այս տիրապարգեւ նիւթից
Մերժում են չարի բոլոր հանգամանքները,
Խափանում են եւ իսպառ վերանում:
Քանզի ինչպէս որ գազիր ճանճերը,
Սարդեր, գեռունները ականջամուտ,
Իբրեւ թոյնից՝ սպառում, պակասում են այս նիւթից,
Այդպէս այս իողը երբ գորանում է

Օրհնութեան շնորհիւ՝ ե՛ր դեւերին Է հալածում,
Ե՛ր չարքի մտրհակներն Է ոչնչացնում,
Եւ մահավճիռն Է պատռում:
Աւագանը կատարեալ Է լոկ օծման օգնութեամբ:
Թէ՛ աւագակներից մահացու խոցուած
Առաջին մարդուն տրուեց փրկութեան այս դեղը,
Թէ՛ Յակոբոսի եւ Իսրայէլի անբոյժ վէրքերին
[Իբրեւ դեղ] այս պատուական իրը յիշուեց:
Այս իողն էր փափագում Դաւիթը յարակայ յոյսով
Իբրեւ պտղաւետ ձիթենի Աստծոյ տան մէջ,
Այնժամ մերժելով թլփատութիւնը՝
Գուշակեց շնորհը սկրտութեան:
Եւ ինչո՞ւ եմ ես ճառում սրանից,
Կարծելով՝ կարող եմ սպառել նիւթը,
Մինչդեռ վերիններն իսկ ի գօրու չեն
Մասնակիօրէն բացայայտել այս խորհուրդը,
Եւ կամ՝ Էապէս:

ԺԵ

Փառք քեզ միշտ եւ ամէն ինչում, անմահ թագաւոր,
Այժմ իմ երգած օրինաբանութեամբ,
Որ արեցիր, կատարեցիր ինձ համար,
Բարեխնամ, գթած եւ ներողամիտ,
Հարուստ եւ առատ, ամենայաղթող,
Հայրերից սկսած՝ օրինակ տուիր,
Լրման հասցրիր իսկութիւնը ճշմարտապէս:
Դու՝ բնութեամբ՝ լոյս ես եւ արեգակ մշտապայծառ,
Եւ աշակերտներիդ դասը լոյս անուանեցիր,
Որով երկրի բոլոր արարածներին
Նրանց երջանիկ շնորհի շողերով լցրիր:
Մէկից անուշ իող ստացար ոտքերիդ՝
Նշան, որ ընդունելի են քեզ ուղղուած խնդրանքները,
Եւ մի այլ պոռնկից՝ գլխիդ,
Նշանակ մեր հանդէպ գթառատ սիրոյդ:
Անսահմանելիդ մշտափափագ բաղձանքով հոտոտեց
իղն այս,
Հաստատուն ուխտով սահմանածդ մշտակայ օրէնք
օրինաբանելի՝
Կեանքի պատգամներ քոյահրաման
Քարոզելու աշխարհով մէկ
Արժանաւորութիւնը համեստ իղի՝
Ի գարմանս հրաշքը լսողների,
Ի յուսադրութիւն գալիք սերնդի:
Դուք սրբից ունէք օծութիւնը՝

Ասաց երջանիկն առաքեալներից,
Մեկնաբանելով օծման խորհուրդը,
Որ տալիս ես մեզ կենդանարարիդ
Անպակաս էութեան առաւելութիւնից:
Ուստի գերազանցօրէն քեզ նմանատիպ եւ յարմարաւոր
Լոյսիդ եւ Սուրբ Հոգուդ,
Օրինութեան կաթեցումն այս, որ սրսկում է մեզ վրայ
անսպառ,
Նաեւ Լոյս է կոչում,
Իբրեւ ստեղծուածներից առաջինը
Եւ արաչութեանդ պատկերակից,
Որով հալածում ես մեղքի խաւարը:
Իսկ շուր է կոչում, որովհետեւ
Ամէն տեսակ տարրերի հետ
Հաւասարապէս զուգաւորում է՝
Բաշխուած յայտնապէս, թէ ծածուկ,
Լուռ, թէ հոչակուած,
Ու թէ չբախտի հակառակորդի՝
Չի բաղձա բորբոքուել ինքնասաստ կամքով:
Նաեւ՝ Օծումն, որ արքայաբար
Որդեգրելով, քեզ հետ միասին՝
Մատուցես Հօրդ ի ժառանգութիւն,
Ողորմութեանդ [այս] ազգակիցը
Մեր մէջ նկատուի անեղծանելի,
Որպէսզի փայլենք գալիք փառքի մէջ:
Կոչում է Հոգի,
Որպէսզի խաբեութեան հետքը մաքրելով,
Որ բանասարկուի ներգործութեամբ էր,
Նոր փոփոխուելով

Երկնային Հօրդ երկրպագենք
Հոգով եւ ճշմարտութեամբ
Յոյսի հաւատքով քեզ հետ բեւեռուած,
Ամենապարգեւ:

ԺԶ

Ահա արդարեւ ճշմարտագունեղ
Այս լուսապատար, խնկալից իղը
Վերնայնիդ սիրոյ արտացոլումն է,
Որի համար եւ Պօղոսը պատշաճ դատեց
Գոհաբանական ճառի մէջ ասել յայտնապէս.
Ով մեզ օժեց ձեզ հետ միասին ի Քրիստոս Յիսուս՝
Աստուած է, որ եւ կնքեց մեզ եւ մեր սրտերին
Հոգու առհաստաչեան տուեց
Ու նաեւ ասաց. Մի՛ տրտմեցնէք
Աստծոյ սուրբ Հոգին,
Որով կնքուելու էք փրկութեան օրը
Պատկառելի եւ անուանելի է
Այս օծութիւն հորջորջումը
Ինչպէս հին օրէնքում,
Առաել եւ նորում:
Տիրական տնօրինութիւններիդ ու շարշարանքիդ
Անցած խորհուրդն է ակնյայտ դարձնում
Դաւթեան սաղմոսի այն ասոյթը, թէ՛
Տիրոջ եւ իր Օծեալին դէմ
Հաւաքուեցին, կուտակուեցին
Իշխանները ժողովուրդների:
Մեծ մարգարէութիւնն էր ակնարկում
Մոլեգնաչար հրեաների խմբի՝
Անջնջելի արեանդ մեղքի տակ մտնելը,
Երբ հանդգնեցին տէրութեանդ դէմ.

Ո՞վ է, որ ձեռք պիտի մեկնէ Տիրոջ օժեպիւն
Եւ քաւութիւն գտնի:

Որովհետեւ թէպէտ Սաւուղը

Իր ազգակցի ձեռքով սպանուեց,

Օտար ազգերի ամօքն ու նախաստինքը

Իսպառ չմերժեց [նրանց],

Մինչեւ որ Աստծոյ արեանդ հաղորդուեցին:

Ապագայի մեծ յիշողութեան գրաւական են

Աղօթանուէր աղերսանքներն այն,

Որ ասում էր իր սաղմոսով.

Յանուն քո սիրելի Դաւթի

Երես մի՛ դարձրու քո օժեպից:

Ու դարձեալ. նայիր եւ տես քո օժեպի երեսը,

Եւ Ողորմութիւն արա օժեպիդ:

ԺԷ

Քրիստոս, երկրպագելի պարգեն է ձեռքիդ
Լուսակիր հիւթն այս,
Եւ արքայական իր ճոխութեան մէջ
Չի տեսնում ուրիշ բարձրութիւն մի մեծ,
Քան քո անունից ասուած քո խօսքը.
Գտայ իմ ծառա Դաւթին
Եւ իմ սուրբ իղով օժեցի նրան:
Ըստ սովորութեան յիշելով եւ համբուրելով
Քո լուսեղէն օծութիւնը,
Տէր Յիսուս Քրիստոս,
Քեզ ճանաչում ենք՝
Անփոփոխելի մշտնջենութիւն,
Դու ես ամէնը, ամէն ինչի մէջ,
Միակ թագաւոր թագաւորութեանց,
Եւ իղուածների ճշմարիտ օժեպ,
Երեկ եւ այսօր
Փառաբանուածդ երկրպագութեամբ:
Ինչպէս պատրոյգը ճարպի մէջ թրջուած
Նշողում չունի՝ մինչեւ չվառուի,
Այդպէս եւ լոյսի այս օծութիւնը՝ թափուած մեզ վրայ,
Ապագայում է լուսավառուելու:
Սա [օծման] մէկին բացատրութիւնն է՝
Նախնիներից մինչեւ օրս,
Բարենշան օրինակով մի յարմարած,
Հրաշապայծառ գոյնով ներկած:

ԺԸ

Արդ, պատճառը ապրեցուցիչ վեհագոյն մասանց,
Աստուածային արարչութեանդ հարագատների,
Առանց որի հնարատր չէ քրիստոնեայ լինել,
Եւ կամ անուանուել Նագովրեցի,
Կամ յիշատակուել Յուդայի որդի,
Խրախոյս կարդալ յանուն Յակոբի Աստծու,
Այս ձեթի հիւթը, որի մէջ
Միատրում է սուրբ Երրորդութիւնդ,
Շնորհքի ճառագայթ, շուրջ մեր դէմքի,
Նկարագիրը մեր երեսների, բարեձեւութիւնը
պատահնունքի,
Աչքերի լոյսը, բիբերի տեառնագրութիւնը,
Այտերի վայելչութիւնը, կերպարանքի գարդը,
Շրթունքների պահպանարանը,
Հանդերձիչը կրօնների,
Վարքի յարմարիչ, հաւաքման շաղկապ,
Անձանց գորութիւն, ընդդիմացող ուժ,
Հուռութ խափանող, հմայանք քակտող,
Ձեռնածունների հալածիչ, կախարդների խայտառակիչ,
Աղանդները բացայայտող, դեւերին յաղթող,
Տաւեր փարատող, կնքուածներին սրբագործող,
Նորադարձների տենչանք, անիմանալի՝
ինաստուններին
Ապշութիւնը հեթանոսների, անհաւատների նախանձը
շարժող,

Գաղտնիքները բացայայտող,
Յարգանք՝ նուաստներին, փառք՝ ստրուկներին,
Պճնումն կանանց, աճումն մանկանց,
Ծերերի հրճուանք, նուիրուածների ձեռնադրութիւն,
Զգուշացում մաքուրներին, պսակ թագաւորներին,
Ճոխութիւնն արքաների եւ կայսրերի մտադրութիւն,
Քանի որ կնքուած ամանը ցոյց է տալիս
Պարունակութեան մեծագնութիւնը,
Նաեւ մեզ տրուած շնորհի բարձրութիւնը՝
Սրանով ծածկուած քո անուամբ,
Աստուած տէր Յիսուս Քրիստոս,
Վայելուչ ինչ-որ համենաստութեամբ
Դառնում է ճանաչ:
Իսկ նրա անունը նոյն հորջորջումով,
Ըստ հոգելից իմաստունների,
Դեռ եգիպտացիներից սկսած
Բացայայտում է իրի պատկերը՝
Ահեղ խորհրդի կերպարանքը:

ԺԹ

Չէ՞ որ միտունը այս օրինաբանուած,
Որ սարգարէն նախապէս աղերսելով
Աշքի լոյս էր խնդրում,
Քերթողական խօսքով բացատրած՝
Հոներունը թարգմանում է "իմ մայր",
Այսինքն, որ մեր բնութիւնը ուժգնօրէն ձգող,
Եւ կայունացնող չքնաղ փոփոխմամբ
Հոսուն ջրերը լուսաւոր աւագանի,
Եւ կաթ մածուցող մակարդի նման
Իր մէջ է հաստատել վայրենութիւնս
Եւ հեղեղը աղբիւրների մշտահոս:
Իսկ սատնամուտը նոյնպէս միտուն է նշանակում,
Մի այլ բառով արտայայտուած,
Այսինքն՝ մթին, որ խաւարչուտ է
Եւ ծածկուած է, անտեսանելի:
Օտարացեղ չէ այս դիմառնական կոչումը բառիս,
Քանի որ իրօք անուն է դրում իրին համաձայն
Եւ անքննելի է խորութիւնը այս,
Քան թէ ամէն մի սրբութիւն սրբոց:
Քանի որ ոչ թէ ջրի նման է աղտը լուանում,
Կամ սիրտն ամրացնում հացի բնութեամբ,
Այլ նորոգ ինչ-որ մի յարմարութեամբ
Տնօրինապէս տեառնագրում է զգայարաններին,
Սակայն վերնական անհասութեամբ
Ունի անուն անքննելի:

Եւ ինչպէս ասում է՝ Աստուած անմատոյց
Լոյսերի մէջ է, իսկ անսահման փառաւորութեամբ
Անբաւ խաւարում ծածկուած է անտես:
Արտաքուստ փակուած՝ հաստ շէնք նրան:
Նոյն կերպ է եւ այս ծորումը լոյսի
Որոշ ճարտար լեզուներից
Պատշաճ ասութեամբ անուանագրուած՝
Մոայլ է կոչում,
Քանի որ անհնար է
Երկրածին բնութեամբ իսկութիւնն զգալ:
Իսկ իր մէջ հարստաբար ու տիրականապէս
Երկու աստծոյ անուն է կրում:
Եւ բարձրեալի անուանը նմանութիւնով
Կրկնակի է մեծանում այս իողը՝
Նոյիրագործուած ամենաբարեան ազնիւ կնդրուկով,
Զի Աստուածը մեր սպառիչ կրակ է ըստ Մովսէսի,
Ու նաեւ լոյս է, ըստ Յովհաննէսի,
Ուստի Եսային ճշմարտօրէն է սրան ակնարկում՝
Լոյսն Իսրայէլի հուր պիտի դառնա:

Ի

Դարձեալ նոր ձեով ներկայացնեմ՝
Իրը յայտնելու նոր մի պատկերով,
Չմոռանալով իմ նողկութիւնը,
Որը քաղցրացաւ գթութեամբ մեծիդ՝
Նորից ու նորից գովեստով օրհնել:
Մեռայ՝ դառնութիւն է նշանակում,
Տաժանելի կիրք եւ չարչարանքներ:
Միտոն՝ մեր լեզվով թէ ստուգաբանենք,
Պիտի թարգմանենք մահ-մեռելութիւն:
Որովհետեւ այս հոգեւոր օժմամբ
Մենք կտրում ենք սնտիասէր,
Մահակերպարան, տաղտուկ ու զագիր
Հեշտութիւններից հակառակուողի,
Որ օղախոնաւ մեղկութիւններով,
Ինչ-որ ջրացիր մի խոնաութեամբ
Աղաւաղում են հունչը քնարի իմ լողութեան,
Թմբուկ-թաղանթի ներդաշնութիւնը
Ուժգին հնչումով մի անվայելուչ
Ներքեւ է ձգում, մատնում կորստեան
Հեռանկարը մարդու գոյութեան:
Դարձեալ, վերստին յուսով ենք կապում
Քո խաչի անճառ խորհրդին, Քրիստոս,
Դու, որ միշտ ողջ ես՝ մահով մկրտուած,
Աստուած, եւ հաղորդ քո խրախոյսով՝
Սրանով ենք մենք հաղորդում կեանքիդ,

Եւ՝ բոլորովին անբաժանելի:

Ի Ա

Յիսուս, չորս կողմից դրոշմած այս իւրը
Բարձրեալիդ խաչի պէս հաստատում է
Կեցուցչիդ գուգափառ եւ նմանատիպ արեան շնորհը,
Եւ մեծարում է՝

Նոյն անմերժելի փառքով պսակուած:

Ծառն այդ կոչում է օրհնեալ իւրի փայտ,

Ըստ մարգարէի կանխասացութեան,

Դա սովորական անտառի տունկից կազմուածը

Հօր մի ուժով փրկում է չարի նենգ արկածներից

Եւ օտարոտի մտածումներից,

Վերադարձում է քեզ՝ ստեղծողիդ,

Հասցնում նրան կեանքի նոյն նիւթին:

Եւ մեր մտքի պատուհանը մշտաբաց ու դիւրաթափանց

Տեսոնագրում ենք յանուն ահաւոր մեծիդ զօրութեան,

Որ զգայարանքս խոհականօրէն զգաստանան քեզնով,

Իբրեւ ըղձական օթեան Հոգուդ,

Եւ խաւարահողմ խարդախող չարի

Խաբէութեան դէմ անհաղորդ մնան:

Զսպուած այս լոյսով՝ կենտրոնանում ենք,

Երեկոյան պաշտամունքի

Գոհաբանական նուագերգութեան,

Աստղերի հետ, որ նշանն են

Մեր մէջ վառուող քո շնորհի:

Սրանով են եւ փրկութեան բարի յուշարկումները

Տնկում մեր սրտում ու պտղաբերում,

Քո սեփ գալստեան վերջին գիշերի
Ընթրիքի համար
Այս լոյս ճրագն ենք, ահա՛ կիրառում:

ԻՔ

Իսկ այժմ տառաթուրի գումարով դիտենք.
Թէ քսանը չորսով մենք բազմապատկենք,
Եւ գտնենք տառը քսաներկուերորդ՝
Կբացատրենք խորին իմաստը [սրբալոյս] իղի,
Որ թարգմանում է ճաշակ հեշտալի,
Եւ պատրաստում ենք այն ընկալելումենք ամբողջապէս:
Երբ ութսուն նշող գրի փոխարէն դնենք չորս հարիւրը,
Ստուգաբանենք՝
Ձէթի անուան հետ նիւթ է ստացում,
Որ կերպարանքն է թթու խմորի:
Մա գանգուածն իրեն ենթարկել գիտէ,
Որ ոչ թէ քիչն է շատի ընդերքում,
Այն ամէն ինչը իր կողմն է ձգում՝ աճեցնելով,
Ինչպէս ասում է անտարանը:

ԻԳ

Այս համեստ իողը միշտօրինակն ու նմանութիւնն է
Համբարձման եւ խոնարհութեան:

Երբեմն իբրեւ կակող պատառ է տրուում, ընկալում,
Համակշիռ ու յարմար խօսքի պէս,
Երբեմն, սակայն, գերափառ է նա,
Բոլոր լուծական, հոսանուտ, ծորող նիւթերի վրայ
Շրջում է իբրեւ

Այն հրաշափառ խորհրդի պատկեր:

Երբ որ լցում է կաշուէ պարկի մէջ՝

Ոչ թէ գինու կամ ջրի պէս թրջում,

Այլ պահպանում է հին պատշաճ ձեւը:

Այսպէս ստանալով առաւելական

Այս բարիքը քո,

Որդիդ կենդանի Աստծու,

Սրբանուէր այս օծելութիւնը

Մեր ճակատին ենք գրում քո արեամբ,

Ու քո Հոգով տպաւորում ենք մեր սրտում,

Եւ հաւատում ենք խորապէս,

Որ նա մի օր թէ յայտնուի

Բազմաճաճանչ շառայլներով՝

Տարածուելու բազմատեսիլ,

Չարմանահրաշ ընդլայնումով,

Լոյս կընծայէ գալիք օր ու սերունդներին:

Երջանիկ ու վերնանշոյլ ճարպն հոգեւոր

Թող ին դէմքին քո նշանով լուսավառուի:

ԻԴ

Եւ կարծես անհաս, անըմբռնելի
Մեծ գորութիւնն այս
Մտքի սլացքի թեթեւ թելերով,
Որ շա՛տ, շատ վեր է մեր ըմբռնումից,
Անկանգ շարժումով, անհետ փախստեամբ
Ու լայն տարածքով տարաբաժանուած,
Թաքնուեց ինձնից եւ չօրինակուեց,
Կամ գուգորդաբար չնմանակուեց,
Կամ սահմանումով չձեւակերպուեց,
Եւ չկշռուեց գուգակցի չափով,
Այլ աստուածային խաչի նշանիդ հաւասարութեամբ
Եւ, կեցուցիչ, քո արեան հետ միայն
Հոգեւորապէս գերազանց եղաւ:
Եւ հիմա օրհնիր մեզ, տէր, սրանով:
Նաեւ ահաւոր, լուսեղ, երկնային եւ գարնանալի
Քո անունը, Տէր, թող փառաբանուի,
Մաքրակրօնների բուրվառով խնկուած,
Սուրբ, սուրբ անքնին, անպատում, բարձրեալ,
Ողորմած, երգուած, ճշմարիտ,
Բարերար եւ սուրբ,
Սրանով փրկագործիր, եւ քաւութիւն տուր,
Բժշկութիւն պարգեւիր, շնորհով օժտիր,
Առատաձեռնիր, ով երանութիւն:
Օծուելով երկնանձրեւ լոյսի այս ձէթով՝
Անարատ լինեն,

Իդրուած բանատր այս յենքի մէջ թող
Մեղքի բիծն անգամ չտխրեցնէ,
Որ հոգուս կերպը մնայ անարատ:
Եւ թող բոլորը, որ կմօտենան օծուելու սրանով՝
Հարսնապաճոյճ վեհութիւնով գեղազարդ,
Սուրբ վայելչութեամբ ու երջանկօրէն
Հոգով զարդարուն:
Թող այս լուսափառ եւ աստուածատուր
Կրակը իրեն մօտեցողներին լինի կրկնեռաց
Եւ բարեփափագ ջերմութեանու յօրինուածքի երկաթ,
Որով ամբողջովին, ամենապատրաստ պնդութեամբ
Քո կարծր վէմի վրայ յարակայ
Միշտ արձանանում,
Աներկբայօրէն քեզ որդեգրուած:
Ով Սրանով գինուի՝
Նշանակ լինի երկնամրցանակ այս մեծ պարգեւին.
Ո՛չ ջրով թրջուի, ոչ այրուի հրով, ոչ ցրտահարուի,
Ո՛չ վնասաբեր հողմն իրեն մարէ,
Ո՛չ աղտեղանայ ինչ-որ ուրուական պղծութիւններից,
Եւ պահուածները չարին չմատնէ,
Ո՛չ աշխարհից հեռանալիս անմտաբար
Դուրս նետել կեանքի գանձերն ամբարուած,
Եւ քո թելերի օգնութիւնից գուրկ չմնալ [հանկարծ],
Մեր մէջ Էացած [սուրբ] օծութիւնից
Անմաքրութեամբ չմերկանալ:
Այլ քո հաճութեամբ կիզուենք նրանով,
Պարարուենք իրմով եւ լուսատրուենք,
Նրանով ազատուած եւ արդարացուած,
Պսակուած ու թագաւորած:

Եւ քեզ, միակիդ, միակ օծեալիդ
Բոլորի երգը օրինաբանական,
Եւ լեզուների փառատրութիւնը,
Հնչնունք ձայների, հանդիսատր գովք,
Եւ շրթունքների բարեբանութիւն,
Սրբաբանութի'ւնը սաղմոսների
Հօր եւ սուրբ Հոգու հետ
Յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԲԱՆ ԴԴ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Աստուած յաիտենական, բարերար եւ ամենակալ,
Ստեղծող լոյսի եւ յօրինող գիշերի,
Դու կեանք՝ մահուան մէջ եւ լոյս՝ խաւարում,
Յոյս՝ սպասողների եւ համբերութիւն տարակուսեալների.
Որ ամէնարուեստ քո իմաստութեամբ ստուերը մահուան
փոխում ես այգի,
Աննուագ ծագում եւ անմայրամուտ արեգակ,
Զի գիշերուայ մութն անգօր է իսպառ քողարկել փառքը
քո տէրունական,
Որին ծնրադրում են արարածներն ու երկրպագում՝
Երկնատորներն ու երկրատորներն եւ
սանդարամետականները բոլոր:
Դու լսում ես հեծեժանքները կապեալների, ունկնդրում
խոնարհների աղօթքին
Եւ ընդունում ես նրանց խնդրանքները,
Աստուած իմ եւ թագաւոր իմ, կեանք իմ եւ ապաւէն իմ,

Յոյս իմ եւ վստահութիւն իմ,
Տէ՛ր Յիսուս Քրիստոս, Աստուած բոլորի,
Սրբերի սրտում հանգչող սո՛ւրբդ դու,
Մխիթարութիւն վշտերի եւ քաւարան մեղաւորների,
Որ գիտես ամէն ինչ՝ նրանց լինելուց առաջ:
Ուղարկի՛ր պաշտպան գործութիւնն աջիդ
Եւ գիշերային երկիւղից ու շար դեւից ինձ փրկիր,
Որպէսզի յիշատակը տոսկալի եւ սուրբ քո անուան
Միշտ համբուրելով հոգուս շուրթերով՝
Ըղձական շնչով ապրեն պահպանուած բոլոր նրանց
հետ,
Որոնք անդադար ի բոլոր սրտէ քեզ են կանչում, Տէ՛ր:

Բ

Եւ դրոշմից խաչի քո նշանի,
Որ աստուածային արեամբդ ներկելով դու նորոգեցիր,
Եւ մկրտելով մեզ որդեգրեցիր,
Եւ նկարեցիր ու յօրինեցիր պատկերիդ փառքով, -
Պարգեւներով այդ աստուածային թող ամօթահար լինի
սատանան,
Մեքենայութիւնները քանդուեն թող ու որոգայթները
վերացուեն,
Մարտնչողները պարտուեն թող որ, եւ թող շլինեն գէնքեր
սայրասուր,
Մշուշը ցնդի, մութը փարատուի, մատախտուղն անցնի:
Բագուկդ հովանի լինի թող եւ աշդ կնքի.
Քանգի գթած ես դու եւ ողորմած,
Եւ քո անունով են կոչում ծառաներդ
Եւ քեզ՝ Հօր ու սուրբ Հոգուդ հետ յաւե՛րժ փառք,
իշխանութիւն:

ԲԱՆ ՂԵ

Ա

ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Արեգա՛կ արդար, օրինեալ ճառագայթ, պատկեր լուսեղէն,

Փափագ անձկալի, անքնին բարձրեալ, անպատում գօրեղ,

Բարու բերկրութիւն, յուսատու տեսիլ, գովեալ երկնաւոր,
Թագաւոր փառաց, Քրիստոս արարիչ, խոստովանեալ
կեանք,

Եղկելուս բազմավրէպ եւ սխալներով լի այս
շարադրանքի

Պակասները դո՛ւ լրացրու խօսքով քո ամենագօր

Եւ այն մատուցիր որպէս հաճելի աղերս բարձրեալ Հօրդ:

Դու ինձ համար անէծքների փորձութեան ենթարկուեցիր՝

Կերպարանքովդ նմանուելով ինձ, կենա՛ց օրհնութիւն,

Բարեխնամ տեսուչ երկնայինների եւ ողջ երկրայնոց:

Զի թէ յանձն առար մեռնել ինձ համար,

Աստուա՛ծ բոլորի,

Ո՛րքան աւելի պիտի ուզենաս կարեկցել եւ այժմ ինձ,

տատապալից տագնապահարիս,

Ազգակցիդ մեզ՝ մեզնից մարմնացեալ,
Մեղապարտիս հետ միշտ աղօթելով
Հօրդ համապատիւ:

Բ

Եւ պատուական արեանդ միջնորդութեամբ,
Որ սատուցում է միշտ առաքչիդ կամքին ի հաճութիւն՝
Թող վերացուն վտանգները մեղաւոր
դատապարտեալիս,
Պարտքերը զիջուն, ամօթը փարատուի,
Մոռացուն խայտառակութիւններն ու դատավճիռն ի
բարին փոխուի,
Սատակեն որդերն, ու լացը վերանայ,
Դադարի կրճտումն ատամների թող,
Ողբերն սպառուն,
Արտասուքները ցամաքն թող որ, սուգը հեռանայ,
Խաւարն հալածուի, ու հուրը սաստիկ մարի, մոխրանայ,
Եւ բազմապիսի տանջարաններն ի բաց մերժուն:

Գ

Եւ թող բոլորին կեանք կամեցողիդ ու պարգետողիդ
գթութի՛ւնը գայ,

Թող լոյսդ ծագի, փրկութիւնդ փութայ, օգնութիւնդ հասնի,
Այցելութիւնդ ժամանի, եւ ողորմութեանդ ցողը
կանխահաս

Թող որ շտապի՝ յոյժ թշուառութեամբ մահուան վիհն
ընկած

Իմ ոսկորների պապակ անդաստանը ոռոգելու:

Կենարար արեանդ բաժակն երկնաւոր, որ
պատարագում է միշտ, անսպառ

Յանուն ննջեցեալների հոգու փրկութեան եւ կենաց,
Թող ծաղկեցնի եւ պտղաբերի լուսաւոր օրուանդ համար
մշակուած դաշտն իմ մարմնեղէն,

Որպէսզի նրա մեղքով իսպառ մահացած հոգիս,

Քո շնորհիւ, գթա՛ծ, քո մէջ գորացած,

Եւ մեղքերից ազատ, անմահ կենդանութեամբ

Նորոգունմ արդարների յարութեան օրը՝

Հօրիցդ օրհնուած,

Որի հետ փառք քեզ եւ քո սուրբ Հոգուն

Եւ բարեբանութիւն վայելչական գոհութեամբ,

Այժմ եւ միշտ եւ յաիտեանս յաիտենից. ամէն:

ԲԱՆ ԺԲ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՈՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Եւ արդ, քանզի գղջման նախընթաց գլուխներում
Յուսահատութեան խօսքերով լքուեցի սաստիկ,
Եւ տարակուսանքի հեծանով մահու շափ ձաղկեցի ինքս
ինձ,
Ուստի եւ այստեղ վերադառնալով յոյսին վերստին՝
Համարձակուեմ պիտի գո՛ւթ շարժել ես,
Սուրբ Երրորդութեանը մեղաւորիս օգնութեան կանչելով:
Գիտեմ, որ եթէ օրինաբանեմ ես եւ դաւանեմ
Արարածներին բոլոր կեանք տուող Աստծուն,
Եւ ընտանի ձայնով կանչեմ անունն ահաւոր
շնորհապարգեւ Բարերարի,
Նա կենդանութիւն պիտի տայ, անշուշտ ինձ՝ մեղաւորիս,
Ըստ մարգարէի կանխասացութեան,
Թէ՛ "Ով որ կանչի Տիրոջ անունը, նա պիտի ապրի":

Բ

Իսկ ես ոչ միայն կանչում եմ նրան,
Այլ հաւատում եմ նրա մեծութեանն ամենից առաջ.
Ոչ թէ գալիս եմ խնդրելու նրա պարգեւները ես,
Այլ նոյնիսկ իրեն, որ կենդանութիւնն է ճշմարտապէս,
Շնչատութիւնն իսկ, առանց որի չի՛ք շարժում եւ ընթացք:
Ո՛չ այնքան յոյսի հանգոյցով, որքան սիրոյ կապով եմ ես
կապում նրան.

Ու ոչ թէ տուրքի, այլ այն տուողի կարօտով եմ ես վառում
շարունակ:

Ոչ թէ փառքն է ինձ համար անձկալի,

Այլ փառաւորեալն է համբուրելի,

Ոչ թէ ապրելու կեանքի փափագով,

Այլ կենարարի յիշատակով եմ տոչորում ես միշտ:

Ոչ թէ վայելքի տարփանքով եմ ես հեծում ողբաձայն,

Այլ այն կազմողի տենչանքովն եմ խոր հառաչում
սրտանց:

Չեմ փնտրում հանգիստ, այլ աղաչում եմ երեսը տեսնել
չանգստարարի:

Ոչ թէ հարսանքատան խնջոյքի, այլ փեսայի
անձկութեամբ եմ մաշում,

Որի գորութեան շնորհիւ՝ վստահ ակնկալութեամբ,

Հաւատում եմ ես աներկմիտ յոյսով,

Որ վերոգրեալ մեղքերի բեռներն ունենալով հանդերձ՝

Ապաստանելով ամենակարողի ձեռքին,

Ոչ միայն պիտի հասնեմ քաւութեան, այլեւ պիտի տեսնեմ

իրեն,

Ընդունելու գուրն ու ողորմութիւնը եւ ժառանգելու
երկինքը նրա,

Թէեւ յո՛յժ մերժելի եմ:

Գ

Եւ արդ, ամօթահար սաստիկ ու կորագլուխ,
Գրչովս, որ խօսքի միջնորդ է դառնում
Ամուր կողպէքով փակուած, պապանձուած իմ
շրթունքներին,
Չկարողանալով շարժել լեզուս անհամարձակ,
Պաղատանքների նոր երգեր ահա պիտի ոգեմ ես՝
Ի վեր ուղերձուած իմ աղիողորմ հառաչանքների
աղաղակներով:
Ընդունի՛ր սիրով, Տէր Աստուած հօօր, աղաչանքներն իմ
դառնացած սրտի.
Քաղցր գթութեամբ մօտեցիր դու ինձ՝ ամօթահարիս.
Փարատի՛ր, ամենապարգե՛ւ, ամօթալի տխրութիւններս,
Վերցրո՛ւ ինձնից, ողորմա՛ծ, անտանելի
ծանրութիւններս,
Հեռացրո՛ւ, հնարագէտ, սովորութիւններս մահացու.
Խափանի՛ր, մի՛շտ յաղթող, հրապոյրները խաբողի.
Վանի՛ր, վերնային, մտախտողը մոլորեցնողի.
Կասեցրո՛ւ, կեցուցիչ, ընթացքը կորուսչի.
Տրի՛ր, ծածկատե՛ս, շար հնարքները կապկապողի.
Խորտակիր, անքնի՛ն, յարձակումները մարտնչողի.
Տյառնագրի՛ր անունովդ լուսացոյց երդն իմ յարկի.
Պարփակիր քո ձեռքով առաստաղը տաճարիս.
Գծագրիր քո արիւնով սենը սենեակիս մուտքի.
Դրոշմիր քո նշանը աղօթեալիս ճանապարհին,
Ամրացրու քո աջով խշտեակն իմ հանգստի.

Զերծ պահիր թակարդներից ծածկարանն իմ անկողնի.
Պահպանիր քո կամքով տառապած հոգիս.
Անխարդախ արա՛ քո շնորհած շունչը մարմնիս.
Կանգնեցրո՛ւ շուրջն իմ՝ պարը երկնային քո գորքերի,
Որպէս դիմամարտ՝ դեւերի գնդին:

Դ

Տո՛ւր հանգիստ բերկրալի մահահանգոյն նիրհիս խորին գիշերում՝

Բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնիդ եւ բոլոր ընտրեալների:

Տեսութեանս պատուհանները, որոնք մտքի զգայարաններ են,

Անփոփիր այնպէս ու պարուրիր,

Որ պաշտպանուն միշտ անասանելի

Կենցաղական հոգսերից բոլոր, անրջական երագներից,

Խռովայոյզ ծփանքներից ու ցնորքներից խենթ ու խղական

Ու յիշատակով աներկբայ յոյսիդ մնան անվնաս:

Որպէսզի երբ սթափուն իմ ծանր քնից,

Ամենազգաստ արթնութեամբ եւ հոգենորոզ գուարթութեամբ քո դէմ արձանացած,

Աղաչանքն այս իմ՝ հաւատքի բուրմամբ,

Ո՛վ ամէնօրինեալ թագաւոր անճառ փառքերի,

Երգակցելով երկնագումար փառաբանող խմբին՝

Քո բարձունքն ի վեր՝ առաքեմ առ քեզ:

Զի փառաւորեալ ես դու արարածներից բոլոր

Յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԲԱՆ ԺԳ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Աստուած բարերար, հօր, ահաւոր,
Շնորհատո՛ւ, բարի, դու Հա՛յր ողորմած.
Անունըդ անգամ քո մեծութիւնն ու գթութիւնը եւ քո
մտերմութիւնն է աւետարանում,
Քաղցր եւ դժինների եւ անգոհների համար.
Քեզ հետ Որդիդ էլ նման է միշտ քեզ, ձեռքիդ պէս նրա
ձեռքն էլ գորեղ,
Անժամանակ տէրութեամբ ահեղ՝ քո արարչութեամբ
ինքն էլ բարձրացած:
Նաեւ սուրբ Հոգին քո ճշմարտութեան՝ բխելով քեզնից
անսպառօրէն,
Իբր աստուածային կատարեալ իսկութիւն եւ Էութիւն
մշտնջենական,
Ըստ ամենայնի հաւասար է քեզ եւ իշխանութեամբ՝
փառակից Որդուդ:
Երբեակ անձնաւորութիւն՝ համակ անքնին,
Յատուկ առանձնացումով տրոհուած անձեր,
Բայց միաւորուած համագոյգութեամբ,
Նոյնագոյ բնութեամբ տիրապէս, անշփոթ եւ

անանջրպետ

Միեննոյն կամքով եւ գործակցութեամբ,

Ոչ մէկը միւսից ասագագոյն չէ,

Եւ ոչ էլ մի ակնթարթ նոյնիսկ մէկ-միւսից նուազ երբեւիցէ,

Այլ իբրեւ պատճառ երկնային սիրոյ անստուեր լոյսի,

յայտնուած մեր մէջ,

Սրբասացութեան միակ պսակով՝ անսկզբնաբար
աստուածաբանուած:

Բ

Քանզի արդարեւ բարձրաձայն այս խոստովանութիւնը
երեք փառատրեան այդ դաւանութեան՝

Պետրոսին հաւատքի վէմ կոչուելու երանութեան
արժանացրեց -

Դատապարտեալիս մեղաւոր հոգին բարեհրաման քո
ականարկութեամբ,

Ո՛վ դու, որ փնտրում ես գերեալիս, հրաշանորոգ թո՛ղ
արդարացնես:

Զի քունն են թէւս պարզեւներն ու ողորմութիւնները,

Բայց դու ո՛չ այնքան քո պարզեւներով, որքան
ողորմութեամբ ես հռչակուած.

Քանզի երկրորդը քո փառքն է աւելացնում,

Իսկ առաջինն առաքինական գործի է յայտարար.

Զի պարզեւները փոխարինութիւն են ծառայութեան
դիմաց,

Իսկ ողորմութիւնը՝ բարերարութիւն մեղաւորիս:

Գ

Եւ արդ, մարդկային գործերը թող որ չգերազանցեն՝
իրենց գորութեամբ քո շնորհներին, գթառա՛տ Աստուած,
Եթէ մինչեւ իսկ անցաւոր բնութեան օրէնքներից էլ վեր
լինեն նրանք.

Այլ յաղթող հանդիսանալով քո երկայնամտութիւնը,
Երկրածինների ընթացքը երբէք չհաւասարուի՛ թող քո
գործերին:

Քանզի եւ նրանք, որ օրէնքների մաքրութեամբ իրենց
պարծենում էին,

Քո արդարութեան լոյսը երբ ծագեց, -

Որ նոր օրէնքի ճշմարտութիւնն էր ծանուցանում, -

Հրեաներն հետին անձկութեամբ լքուած ու նուաստացած,
Աւելի քան տարագիրներն ողորմելի՝ մարդասիրութեանդ
կարօտ եղան:

Եւ քանզի ամենայն ինչ հնարաւոր է քեզ, բարերա՛ր,

Լսի՛ր ողբաձայն պաղատանքներս, որ ուղղում եմ քեզ.

Ողորմիր, փրկիր եւ մարդասիրիր, զի երկայնամիտ ես
դու,

Եւ քոնն են քաղցրութիւն, փրկութիւն եւ քաւութիւն եւ
փառք

Բոլոր հաւիտեան ապրող ազգերից. ամէն:

ԲԱՆ ԺԴ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Պաղատում եմ քեզ, լոյսի՛ ճառագայթ, արքա՛ երկնաւոր,
Գովեալ անապատում, եւ անճառ որդիդ դու մեծ Աստծոյ.
Ականջ դիր դարձեալ եւ այժըմ ահա,
Բարձրեալ, բարեգութ, կեանքի ապաւեն,
Վիրաւորեալիս նուագաձայն հառաչանքներին:

Բ

Չի խօսուած երբէք, թէ քեզ աղաչեց աւագակներից
խողխողուածը,

Քանզի կարկամած էր.

Ոչ էլ պաղատանքի ձայն արձակեց քո ետեւից,

Քանզի անկոհինչ էր.

Կամ մատների շարժումով աղէտն ու վտանգը յայտնեց
տեսողիդ,

Քանզի խորտակուած էր.

Ոչ էլ ողբագին արցունքներով լի աչքերը տնկեց
բարերարիդ,

Քանզի վնասապարտ էր.

Եւ կամ միջնորդի բարեխօսութեամբ ողորմածիդ կամքը
սիրաշահեց,

Քանզի լքուած էր.

Ոչ էլ ջախջախուած մարմնի արիւնով ներկուած
հագուստները ցոյց տալով քեզ`

Գթածիդ սիրտը ճմլեց, քանզի յուսահատ էր.

Ոչ էլ հաստատուն ծնկներով` իբրեւ ոտքի գարշապարով`
չընթացաւ,

Քանզի անկանգնելի էր.

Չի կիսամեռ ասել կենդանուն` հեռու չէ այնքան
մեռելութիւնից:

Մանաւանդ որ խօսքով քո խրատուելուց,

Ողորմութեամբդ բարերարուելուց

Եւ քո փառքով լուսաւորուելուց յետոյ էլ դեռ,

Ոչ միայն շղաղարեց քեզ հակառակ ընթացք բռնելուց,
Այլև չենթարկուելով, գլուխ բարձրացրած՝ իր թշնամեաց
կողմն անցաւ

Եւ նրանց հետ մէկտեղ դաշն կնքած միաբանեց քեզ
ատողների հետ:

Գ

Իսկ դու, բազմապարզեի բարերար, անոխակալ եւ
ամենափրկիչ,

Ոչ միայն շիշեցիր մեղքերն այդ չարագործի,

Այլեւ ոչ իսկ խօսքով յանդիմանեցիր.

Չոտնահարեցիր ընկածին, այլ կարեկցաբար
մօտենալով նրան,

Ծայրագոյն խնամք ցուցաբերեցիր:

Քահանայապէս, ըստ ահարոնեան տկար օրէնքի, -

Որ գօրատր է մահ գործելու մէջ,

Դատապարտիչ անէծքներով եւ բռնալիք
քարաձգութեամբ, -

Դու շփութացիր վիրաւորուածին խորտակելու.

Եւ ոչ էլ, ինչպէս դեւտական առաջնորդն այն
թերապաշտօն,

Որը երկուսի միջեւ իբրեւ բաժանող անջրպետ՝

Հնի լրումն էր եւ սկիզբը նորի,

Եւ որ հոգեգորկ ապաշխարութեան հրաւիրակ
հանդիսացաւ, -

Վիրաւորեալի տագնապը տեսար.

Որ շլինի թէ արմատակտուր տապարի օրինակով

Քո մէջ չարատանջ մահուան պաշտօնը նկատելով՝

Սատակի գալիք փորձութիւններին դեռեւս
չենթարկուած.

Այլ պահպանանուն ասորեստանցի հեթանոսներին,

Որոնք ստացան իրենց օրէնքը հրեաներից

Ու պահեցին միշտ, մինչդեռ նրանք մոռացան, -
Կցորդուելով՝ մեր բնութեամբ խառնուած մարմնիդ
վերարկուով,

Օտար ազգերին էլ ազատութեան ամենիս համբաւեցիր
Եւ աստուածային քո ներգործութեամբ անապական՝
ձեռք երկարելով՝

Մահացու կերպով մեղանշած մարդուն կանգնեցիր
դարձեալ իր սերունդներով:

Տխրաբեկ սիրտն ուրախացրիր եւ վիատեալին
յուսադրեցիր,

Եւ թշուառին գուարթացրիր դարձեալ.

Աւագանի կենարար օժմամբ եւ բաժակով լոյսի՝ լցրիր.

Նորոգեցիր հացով քո երկնային՝ արարչական մարմնով.

Երջանիկների եւ ընտիրների վերակացութեամբ

Խնամարկեցիր ու փայփայեցիր ու դարմանեցիր,

Եւ հանդարտընթաց գրաստի խնամքին յանձնելով նրան՝
Անփորձ պահեցիր, մինչեւ հանեցիր յարկը լուսեղէն:

Առաջին եւ երկրորդ կենդանատու կտակարանների
միջնորդութեամբ դարման տարար դու մարդասիրաբար:

Եւ, ինչպէս երբեմն Մովսէսին թեատարած արծուի պէս
ընդունեցիր

Եւ բարի երկրի խաղաղ հանգստին առաջնորդեցիր,

Հրամայելով վարդապետներին՝ խօսքի կերակրով սնել
նրան:

Դ

Եւ արդ, դու, որ ողջ առաւելագոյն լոյսդ բարութեան
Ամէն բանի մէջ բովանդակապէս հրաշագործեցիր,
Տրուողի գանձը սեփականելով՝ քո ստացուածքը
վերադարձրիր քեզ, -

Ինձ էլ ապրեցրու, մեղքերի պարտքերն իմ մաքրելով,
Ո՛վ դու, որ պարգետում ես ձրի եւ հանպատրաստից,
Շնորհիր եւ ի՛նձ քաւութիւն ու բժշկութիւն,
Բարեգո՛ւթ, գօրեղ, անքնին, անեղծ, ահաւոր,
Օրհնեալ միշտ, յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԲԱՆ ԺԵ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Արդ, նոյն ցաւագին հեծեժանքներով վշտահար սրտիս
Եւ բոլորովին տագնապած հոգուս տառապանքներով,
Այս անգամ դարձեա՛լ միեւնոյն ոճով դիմելով ես քեզ,
Ամենապարգեւ քո բարերարի գո՛ւթն եմ խնդրելու:
Պաղատում եմ իբրեւ մեռեալ՝ կենդանի անմահ Աստծուդ,
Փառքիդ հանդէպ իմ անարգութիւնը խոստովանելով,
Ինչպէս եւ քո բարութիւնն իմ չարութեան դիմաց.
Որոնցով յաղթուեցի ինքս, քան թէ բուժուեցի,
Անաչեցի, քան թէ համարձակուեցի,
Ուխտակորոյսս եւ եւ աւանդամոռաց:
Այն ոչխարի պէս, որին օրինակ է բերում առակն
երկրորդ,
Ես էլ ծայրայեղ չափով մատնուած անզգայութեան
Ու մոլորուելով անմարդաբնակ լեռներում՝ երկար,
Եւ դեւերի հետ գազանաբարոյ վայրի կուտքերի մէջ
թափառելով,
Առանց թեկուզ փոքր-ինչ հօտին մօտենալու, -
Չունէի լեզու, որով պատմէի ցաւերն իմ տանջող,
Ոչ էլ ձեռք, որի շարժումներով համբերն եմ իրենց

մտքերը յայտնում:

Իսկ դու, միա՛յն գովեալդ, սկսած նախնի սերունդներից
մինչև այսօր,

Գտնելով եւ ինձ՝ մեղաւորիս էլ մոլորութեան մէջ անլոյս
ու անել,

Ըստ գոչման առ քեզ մաղթանք երգողի,

Քո խնամարկու կամքի տեսչութեամբ

Հովի կոչուեցիր.

Ոչ միայն հոգ տարար, այլեւ փնտրեցիր,

Եւ, ո՛վ հրաշագործ, ոչ միայն գտար, այլեւ անճառելի
բարերարութեամբ

Վերցրիր սիրով դու կենդանարար քո ուսի վրայ,

Եւ քո երկնային զօրաց հետ մէկտեղ՝

Քո հայրենական ժառանգութեան մէջ դասեցիր ինձ:

Բ

Եւ արդ, դու հզօ՛ր, կենարար, օրինեալ, այցելու գթած եւ մի՛շտ ողորմած,

Դու, որ ընդունեցիր նրանց՝ անաղերսներին այն անլեզու, Որոնցից մէկը մահացու խոցուած՝ չարչարուում էր խիստ, Միսն անբանների անզգայութեամբ

Փախել էր դէպի հեռու ամայի վայրեր անբնակ,

Եւ վտարանդի, շուար ու վհատ՝ բառաչում էր խեղճ, անիմաստօրէն, -

Քո աստուածային բարեխնամութեամբ տիեզերահրաշ Տոյց տուեցիր դու հոգածութիւնդ թշուառութեան մէջ կորածի հանդէպ, -

Յայտնիր արդ եւ ի՛նձ գթութիւնդ խոր եւ բարիքներիդ յորդումներն առատ,

Ինձ, որ վեր բերուած օրինակներից շատ աւելի եմ եղել անօրէն.

Ինձ, որ մահապարտ եմ բազմօրինակ.

Ինձ, որ բարութեան քաղցր խառնուրդում՝ յատուկ համ եմ չար.

Ինձ, որ արժանի եմ անդամներիս հատմանն արդարեւ,

Ինձ, համաճարակ, ախտով վարակուած վիրաւոր հոգուս.

Ինձ, որ անզգայ անասուններին եմ հաւասարուել

Եւ օտարացել իմաստունների ընտանութիւնից.

Ինձ, որ նման չեմ բնութեամբ ինձ պէս բանականներին:

Եթէ մի օրինակ ունենայի, ես կասէի.

Թէ նմանակից ունենայի՝ կ'աատմէի.

Թէ հանգունակից ունենայի՝ կ'խօսէի.

Թէ ինձ հաւասարն ունենայի՝ կ'գրէի.

Թէ նոյն քանը անողն ունենայի՝ ցոյց կ'տայի.

Թէ ինձ համեմատն ունենայի՝ կ'իմացնէի.

Թէ անցեալում լինէր՝ կ'սփոփուէի,

Թէ ներկայումս՝ կ'յուսայի:

Սակայն, քանի որ ոչ նմանս ունեմ, ոչ էլ օրինակ,

Ուստի դո՛ւ միայն կարող ես քաւել ու բժշկել ինձ եւ
կենսագործել,

Կենդանարարդ բոլոր մեռելների եւ նորոգո՛ղդ
տիեզերաց:

Գ

Զի եթէ երջանիկ, սուրբ ու սրատես
Դաւթի գործած չարիքներն ու
Անօրէնութիւնները գլխից աւելի վեր բարձրացած էին,
Եւ մեղքերն ու յանցանքները դժուարակիր բեռների նման
Ծանրացած սաստիկ,
Յապա ուրեմն իմ սխալմունքներն աւելի են, քան
Տիեզերասոյց, ամենասպառ ծովի ջրակուտակ հեղեղի
յորդութիւնը
Ու անցնում են բոլոր լեռների կատարներից:
Բայց թող որ փչէ քաղցրաշունչ քամիդ, -
Ինչպէս այդ եղաւ Նոյի ժամանակ, -
Որ լեռներն անգամ կարող է հալել,
Յամաքեցնելու բազմակոհակ ջրակոյտն իմ
երկրակործան յանցանքների
Ու լեռնակարկառ բարձրութեամբ դիզուած մեղքերն իմ
բոլոր:

Դ

Եւ արդ, համառօտ քո խօսքով հզօր,
Եւ ամենակարող հնարաւորութեամբ կարճ
դատաստանիդ,
Ըստ մարգարէի, քաւութեան մի ելք ցոյց տուր ինձ՝
Անօրէնութեան մէջ ընդերկար մոլորեալիս:
Եւ դու, ներելով յամառութիւնն ինձ,
Ո՛վ երկայնամիտ, ողորմած, օրհնեալ,
Շնորհի՛ր ինձ կատարեալ թողութիւն եւ բարեգործիք
ճշմարտապէս,
Ջնջի՛ր բոլորովին՝ անվճարելի պարտքերիս
արժանահատոյց տոկոսների տոյժը տաժանակիր:
Չէ՞ որ դու չունես ցասումնալից սիրտ ու բարկութիւն
բորբոք,
Ինչպէս նաեւ չկան քո մէջ նենգութիւններ եւ նշաններ
մքութեան,
Քանզի դու կեանք եւ կամենում եւ լոյս,
Դու մահ չստեղծեցիր եւ, ըստ Դաւթի ու Մողոմոնի,
Մարդու կորուստը քեզ ուրախութիւն չի պատճառում:

Ե

Քո բարեվիճակ կանոնների մէջ դու մեծագոյն պայման
սահմանեցիր մարդկանց համար՝

Չարութիւնը չարութեամբ չփոխարինել,

Այլ մի օրուայ մէջ եօթանասունեօթ անգամ գործած
մեղքերը նոյնիսկ ներել պատգամեցիր մեզ,

Մեզ, որ ի բնէ հակամետ ենք միշտ ի յայտ բերելու բիր
ու անհամար չարութեան բծեր,

Որոնք աճում են ու միշտ նորոգում

Մեր ամէն տեսակ փշեր բուսցնող բնութեան դաշտում՝

Համաձայն անսուտ քո վկայութեան,

Թէ՛ "Մարդու միտքը իր մանկութիւնից տրամադիր է
չարիք գործելու":

Քո Կենաց բանի աւետարանիչ

Յովհաննէսն անգամ,

Որը մաքուր էր կատարելապէս,

Նա ինքը՝ որպէս հասարակութեան բնութեան լծակից,

Ամբողջովին արդարացած՝ քո ճշմարտութիւնը
հաստատեց իմ ստութեան հանդէպ:

"Եթէ ասենք, որ ոչ մի մեղք չունենք, – ասում է նա, -

Սուտ դուրս բերած կլինենք նրան":

Արդ, կատարուած է խօսքդ խնկելի

Եւ լիովին ստոյգ արդարացուած՝

Իմ մոլորութեան խիստ դժնդակ անիրաւութեան
հանդէպ:

Ուստի խնայի՛ր ինձ ողորմութեամբ, քաղցրահա՛ն

աղբիւր,

Դ՛ն՛ի միայն օրհնեալ յաւիտեանս. ամէն:

ԲԱՆ ԺՉ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Եւ արդ, դո՛ւ միայն Աստուած երկնաւոր, բարձրեալ,
բարեգործ.

Քոնն են գորութիւնն ու ներողութիւնը,

Քոնն են բժշկութիւնն ու առատութիւնը,

Քոնն են պարգեւներն ու շնորհները ձրի,

Քոնն են քատութիւնն ու պաշտպանութիւնը,

Քոնն են հնարքներն անհմանալի,

Քոնն են հրաշքներն անգտնելի,

Քոնն են չափերն անչափելի,

Դո՛ւ ես սկիզբն ու վերջը:

Սրտստութեան խաւարը երբէք չի ստուերում լոյսը քո
ողորմութեան,

Քանզի լինելով ինքդ մտքից վեր՝ գերծ ես դու նաեւ որեւէ
ախտից:

Պատկեր ես դու անպարագիր՝ անկշռելի որքանութեամբ,

Ո՛վ անչափութիւն փառաց լայնութեան,

Անսահմանափակ ընդարձակութիւն հատու գորութեան,

Անամփոփելի առաւելութիւն,

Անտկարանալի բարերարութիւն գթութեան:

Գու մահուան ստուերն, ըստ մարգարէի, այգաբացի ես
փոխում,

Ինքնական իջար տարտարոսը դու՝ արգելուածների
բանտն ստորերկրեայ,

Ուր աղօթքների դուռն անգամ փակ էր ամուր կողպեքով,
Խլելով նրանից այնտեղ վտարուած հոգիների
կողոպուտը ողջ,

Յաղթական խօսքիդ հրամայող սրով

Սատակիչ մահուան կապը կտրեցիր

Եւ փարատեցիր երկիւղը մեղքի:

Դարձի՛ր այժըն ինձ, որ տագնապում եմ տղմոտ իմ գուբի
գնդանում խորունկ,

Մեղքի շղթայով ամուր կապկապուած

Եւ բանասարկուի նետի սլաքով խոցուած կարեվեր:

Բ

Դու Տէ՛ր բարերար, բացարձակ բարի, լո՛յս խաւարի մէջ,
Օրհնութեան դու գանձ, ողորմած, գթած, մարդասէր,
կարող,

Զօրեղ, անպատում, անքնին, անճառ,

Դու՝ յո՛յժ ձեռնհաս, ըստ սուրբ Յակոբի.

Հնարատրութիւն միշտ դիւրապատրաստ՝ ամէն անհնար
բաների դէպքում,

Մեղքի խոհիւներն սպառող կրա՛կ,

Կիզանուտ ճաճանջ դու ընդհանրական եւ
մեծախորհուրդ թափանցողութեամբ:

Յիշի՛ր ինձ, օրհնեալ, քո ողորմութեամբ եւ ո՛չ ըստ
իրատունքի,

Ներողութեամբ քո եւ ո՛չ պատժելով,

Երկայնամտութեամբ եւ ոչ թէ հաւաստի
համոզուածութեամբ:

Եթէ կամենաս կշռել ծանրութիւնն իմ մեղքերի,

Արա՛ւ քաղցրութեամբ քո մարդասէրի եւ ո՛չ
արդարութեամբ.

Քանզի ըստ առաջին պայմանի՝ շա՛տ են թեթեւ նրանք,

Իսկ ըստ վերջինի՝ սաստիկ ծանրակիր:

Գ

Արդ, մօտեցիր ինձ, ո՛վ դու բարութիւն,
Ինչպէս բուժելու համար մօտեցար քո դէմ ելնողի
ականջին,

Մահուան խռովիչ հողմը հեռացրու մեղաւորիցս,
Որ հանգչի իմ մէջ խաղաղութեան մեծագօր Հոգիդ:
Փա՛րք քեզ ամենուր, ամէն բանի մէջ յաւիտեանս. ամէն:

ԲԱՆ ԺԷ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Աղաչում եմ քեզ՝ վտանգուած, վշտոտ ու տխրաթախիծ տառապանքներով լի հոգիների խնամակալիդ,

Մի՛ աւելացնիր ցաւն իմ հեծութեան եւ մի՛ խոցիր ինձ՝ վիրաւորուածիս,

Մի՛ դատապարտիր պատժուածիս եւ մի՛ տանջիր չարչարուածիս,

Մի՛ գանակոծիր հարուածեալիս, մի՛ գլորիր ընկածիս, Մի՛ կործանիր սայթաքեալիս, մի՛ հեռացնիր հեռացուածիս,

Մի՛ անաշեցնի պատկառեալիս, մի՛ տարագրիր հալածուածիս,

Մի՛ կշտամբիր խրտնածիս, մի՛ խորտակիր ջախջախուածիս,

Մի՛ խռովիր վրդովեալիս, մի՛ ալեկոծիր փոթորկուածիս, Մի՛ սասանիր դրդուածիս, մի՛ շփոթիր մրրկեալիս,

Մի՛ կեղեքիր գիշատուածիս, մի՛ ջախջախիր փշրուածիս,

Մի՛ հոշոտիր մորմոքեալիս, մի՛ կուրացնի խաւարածիս, Մի՛ գարհուրեցնիր սպշահարիս, մի՛ խորովիր

խարշատուածիս,

Մի՛ մահացնիր հիւանդիս, մի՛ ծանրաբեռնիր տկարիս,

Մի՛ աւելացնիր անուր՝ կարկանաձ թիկունքիս,

Մի՛ բարդիր ողբեր դառն հեծեծանքիս,

Մի՛ ուժգնօրէն վարվիր հողիս հետ,

Մի՛ սաստկապէս՝ մոխրիս հետ,

Մի՛ անաշառօրէն՝ ստեղծուածիս հետ,

Մի՛ ահարկութեամբ՝ փռշուս հետ:

Բ

Մի՛ խստութեամբ ընդհարուիր մեծդ փոքրիս հետ,
Լոյսդ՝ ստուերիս հետ,
Բնութեամբ բարիդ՝ ի բնէ չարիս հետ,
Ողկոյգդ օրհնութեան՝ անիծեալ պտղիս հետ,
Քաղցրութիւնդ՝ ճշմարիտ՝ համակ դառնութեանս հետ,
Փառատրեալդ անփոփոխ՝ իսպառ անարգիս հետ,
Կենաց նշխարդ՝ կաւեղէն գանգուածիս հետ,
Տէրերի Տէրդ՝ երկրային տիղմիս հետ,
Աննուագ լիութիւնդ՝ չքաւոր ստրուկիս հետ,
Անկապուտ ճոխութիւնդ՝ անպատասպար տառապեալիս
հետ,
Անկարօտ բարութիւնդ՝ ամենաթշուառ աղքատիս հետ:
Քանզի ո՞վ է նա, որ առաւօտեան լոյսին հասնելով՝
Կտարակուսի, թէ խաւարի մէջ կարող է ընկնել,
Կամ մօտ լինելով կեանքին՝ մահանալ,
Կամ ազատութեան՝ եւ բռնութեան ենթարկուել,
Կամ շնորհին՝ եւ դատապարտուել,
Կամ փրկութեան՝ եւ մատնուել,
Կամ նորոգման՝ եւ քայքայուել,
Կամ օրհնութեան՝ եւ տարագրուել,
Կամ բժշկութեան՝ եւ վիրատրուել,
Կամ լիութեան՝ եւ նուագել,
Կամ առատ հացի՝ եւ քաղցել,
Կամ հոսող գետերի՝ եւ պապակել,
Կամ մայրական գթութեան՝ եւ նրանից նենգուել,

Կամ աստուածային խնամող աջիդ՝ եւ տառապել:

Գ

Արդ բորոտութեամբ մարմնի սաստկապէս վարակուածի
հետ

Ե՛ս էլ վշտահար հոգովրս ահա պաղատում եմ քեզ.

"Տէ՛ր, եթէ ուզես՝ կարող ես ինձ մաքրել":

Մշտագիշեր խարխափումներով տանջուող կոյրերի հետ
Հառաչում եմ ձայնով մեծակական.

Ոչ թէ անուանում եմ քեզ Դ-աթի որդի,

Այլ աստուածային Լութեան իբրեւ ծնունդ եմ դաւանում
քեզ.

Ոչ միայն կոչում եմ Ռ-աբբի,

Որ պատուանուն է իսկութիւնը գիտենալ կարծող
վարդապետների,

Այլեւ հաւատում եմ քեզ, որպէս Տիրոջ երկնի եւ երկրի:

Ոչ միայն մօտից ձեռքդ երկարելով, ո՛վ դու բարեգութ

Աստուած մերձատր,

Այլեւ վստահ եմ, թէ մեծ միջոցով նոյնիսկ ինձանից հեռու
լինելով՝

Խօսքդ կարող է բուժել թշուառիս:

Կամեցողութեանդ եւ ողորմութեանդ միջեւ անջրպետ չեմ
դնում երբէք,

Որ երկնտութիւն է նշանակում տարակուսելի,

Այլ համոզուած եմ, թէ կկամենաս որպէս բարեգութ

Եւ կկարենաս որպէս Արարիչ.

Ասա՛ խօսքովդ, եւ ես կբուժուեմ:

Հարիւրապետի հաւատքին եւ ե՛ս կլինեմ լծորդ.

Ոչ միայն մօտիկ տարածությունից, խորանից խորան՝
Զօրատր ես դու տալու յարություն եւ բժշկություն,
Այլեւ երկնքում բազմելով նոյնիսկ,
Ստորեւ, երկրի վրայ բովանդակ դու սքանչելի հրաշքներ
եւ գործում,
Որոնց փոխարէն հատուցանելու ես ոչինչ չունեմ:

Դ

Շնորհիր եւ ինձ, ինչպէս որ պոռնիկին ընդունելիս
Վճռեցիր խօսքիդ դատակնիքով հինգ հարիւր դենար
պարտքը շնորհել,

Աստուա՛ծ բարութեանց եւ Տէ՛ր երանութեանց:
Որքան շատ բաշխես, այնքան աւելի՛ կփառաւորուես.
Որքան որ շատ տաս, այնքան կսիրուես.

Եւ աւելին ողորմելով՝ դո՛ւ էլ կրկնակի կբարգաւաճես.
Այսքան բարիքներիդ համար իրաւամբ գովում ես դու.
Ամէն բանի տէր լինելով հանդերձ՝ մեզ հաւասար ես ցոյց
տալիս դու քեզ.

Եւ դու, որ ունես ամէն ինչ առատ՝ մեր ունեցածին արժէք
ես տալիս.

Քո պարգեւների փոխարէն անճառ՝ մերն իբրեւ վճար ես
ընդունում դու.

Երկրայինի տեղ անվախճանի տալն ես արժանի գտնում.
Մեծ համարելով մերը՝ վեհօրէն գոհանում ես դու.

Չե՛ս մեծամտի, երբ քո տուածի փոխարէն դոյզն-ինչ
փառաւորուես:

Նո՛յն գթութիւնդ ցոյց տուր նաեւ ինձ՝ յոյժ մեղապարտիս,
Որ երբ թուարկեմ քո պարգեւների երախտիքը ես՝

Նոյն չափով սիրելդ էլ չմոռանամ:

Ամէն բանի մէջ քեզ փա՛ռք յաւիտեան. ամէն:

ԲԱՆ ԺԸ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Արդ, ես ծնունդս սեղքի եւ մահացու երկունքի որդիս,
Արդարեւ պարտատոր եմ մի օրուայ մէջ բիր
քանքարների տոյժը հատուցել:
Սակայն ոչ թէ մարդկային մտքի փոքրութեան համեմատ
եմ ես ներումն հայցում,
Այլ փրկչիդ՝ Յիսուս Քրիստոսի աննուագելի լիութեան
չափով եմ պաղատում մարդասիրութիւն:
Չկայի երբեմն, եւ ստեղծեցիր,
Ես աղաչեցի, եւ դու գոյացրիր,
Դեռ աշխարհ չեկած՝ տեսար դու ինձ,
Չէի յայտնուել, եւ դու գթացիր,
Չէի խնդրել ես՝ խնամարկեցիր,
Չէի բարձրացրել ձեռքս՝ նայեցիր,
Չէի պաղատել՝ եւ ողորմեցիր,
Չէի ձայն հանել, եւ դու լսեցիր,
Չէի հառաչել՝ եւ ունկնդրեցիր,
Գիտէիր, թէ ինչ կպատահի ինձ, եւ չանտեսեցիր,
Նախատես աչքով քո նկատեցիր չարագործութիւնը
պատժապարտիս եւ յօրինեցիր ինձ:

Բ

Եւ արդ, ես, որ քո ստեղծածն եմ, քեզանով փրկուած

Եւ այնքան խնամօտ սիրովդ հոգացուած, -

Արա՛ դու այնպէս, որ չարահնար մեղքերի հարուածն
ինձ դէպի կորուստ չտանի իսպառ:

Թող յամառութեան մատախտողը իմ՝ քո ներողութեան
լոյսին շյաղթի,

Եւ ոչ էլ սրտիս կարծրութիւնը՝ քո երկայնամիտ
համբերութեանը,

Եւ կամ մտեղէն այս մահկանացուն՝ քո լրութեանն
ամենակատար,

Ոչ էլ նիւթեղէն տկարութիւնս իմ՝ քո բարձրութեանն
անպարտելի:

Գ

Ահա՛, կարկամած բազուկն իմ հոգու կարկառում են ես
քո անուամբ, հօօ՛ր,

Արա՛ այն առողջ, ինչպէս էր առաջ,

Երբ դրախտի փափկութեան մէջ կենաց պտուղն էի
քաղում ես:

Ախտաւոր կնոջ նման կաշկանդուած, գոսացած ձեռքով,
Գլխիկոր, շուար եւ անուղղելի մեղքերով կքած թշուառ իմ
հոգին

Սատանայական ամուր կապանքով ակնկոր, ահա,

Չի նայում վերեւ, որ քո երկնայնոց ողջոյնը չառնէ:

Խոնարհուիր վրաս, միայն ողորմած, եւ բարձրացրու ինձ՝
Գետնահար ընկած ծառս քանաւոր.

Բարեվայելուչ կեանքով վերստին ծաղկեցրո՛ւ
չորացեալիս,

Ըստ աստուածաբանութեան սուրբ մարգարէի:

Դ

Ինչպէս ի ծնէ լուսագորկ մի կոյր՝ չունեն տեսողութիւն,
Որ կարողանամ տեսնել արարչիդ դէմքն ու պաղատեն,
Հօ՛ր բարեգութ, դու միա՛յն պաշտպան,
Քո անճառ սիրոյ հոգածու, ակնարկն ինձ դարձնելով՝
Շնչատր, խօսուն քո անօթի մէջ անէութիւնից լո՛յս
գոյացրու դու:
Տասներկու տարուայ ախտով տառապած, տանջահար,
տխտր
Կնոջ նման ես մեղքի արեան մէջ ողողում եմ, տե՛ս.
Անմատոյց լոյսով քո պարածածկուած՝ նայիր
բարձունքից,
Ուր չկայ քղանցք ձեռագործ վերարկուի, որին ես
դիպչեմ,
Բայց ամէնուրեք տարածուած են քո հրաշքներն հօր:

Ե

Մեղստտ կնոջ պէս պատժապարտս ես
Օծման իւղով չէ, որ մօտենում եմ կենսաձիր ոտքիդ,
Կաթիլներն աչքիս գլխիս վարսերով բերելով ընծա, -
Այլ հաւատս անբիծ՝ իմ բազուկների վերամբարձումով,
ստոյգ դաւանմամբ,
Հոգու ողջոյնով եւ փակ շուրթերով երկրպագելով:
Եւ աղբերահոս արցունքներիս հետ խառնելով նաեւ
հեծեծանք, ահա,
Բժշկութիւն եմ աղերսում հոգուս:

Զ

Գոյութիւնն հոգոս՝ մեղկութեամբ լուծուած եւ
քայքայուած է մեղքերով համակ,

Եւ մարմնիս շինուածքը իրենց վրայ վերցնող ոտքերս,
Որոնք քայլում են կաղալով տխնդժ ու խիստ
անհաստատ,

Եւ որոնց չարը արգելք է լինում մտնելու ուղիղ -

Դէպի կենսաթիռ պտղաբեր ծառը տանող ճամփի մէջ, -
Զօրացրո՛ւ դարձեալ, ո՛վ ամենագօր, քանզի դո՛ւ միայն
կարող ես փրկել:

Քո ստեղծած լեզուս, որով քեզ էի փառաբանում միշտ,
Ամրափակ խցմամբ կապեց, համրացրեց հողմը
բանասարկուի:

Զգայուն հոգուդ մեծ ողորմութեամբ,

Ինչպէս բուժեցիր Աւետարանում յիշատակուածին,

Հրաշափառօրէն շնորհիր եւ ի՛նձ Բանդ կենդանի,

Որպէսզի ես էլ խօսեմ անսայթաք:

Է

Ախտով վարակուած՝ մեղքի մահիճն եմ ընկել ես, ինչպէս
կենդանի մեռեալ.

Ի լուր ողբագին հեծեծանքներիս եւ թշուառութեանն իմ
կարեկցելով,

Ո՛վ դու բարերար Որդի Աստծոյ,

Քո օրհնաբանուած աչքերի ցողով ինձ ոտքի՛ հանիր
կրկին կենդանի,

Ինչպէս սիրելուդ՝ անշարժ ու անշունչ մեռելութիւնից:

Ստոյգ անօրէն եմ տարակուսեալ՝ մեղքի գուբն ընկած.

Ձեռքրդ ինձ տալով, արե՛ւ անստուեր,

Որդիդ բարձրեալի,

Քո ճաճանչափայլ լոյսի՛ն հանիր ինձ:

Ը

Ինչպէս աղեխարշ թշուառ ճիչերով, մատների տխուր
տատանումներով

Կուրծքը ծեծելով, արցունք թափելով, տխրամած դէմքի
տուայտանքներով

Իր միամօրիկ որդուն ողբացող Նայինի այրին, -

Ես էլ սրտագին, սաստիկ հեծութեամբ պաղատում եմ
քեզ,

Տո՛ւր յուսահատիս քաջալերութիւն քո մխիթարիչ եւ գթոտ
խօսքով,

Ասելով եւ ինձ, ո՛վ բարեբանեալ ստեղծիչ աշխարհի,
Թէ՛ "Մի՛ լար այդպէս սաստիկ ողբալի".

Որպէսզի կրկին կենդանացած այն պատանու հետ,

Որ սփոփեց վիշտն իրեն ծնող մօր,

Ես էլ քեզանով իմ ամենապարտ հոգին ընդունեմ
վերանորոգուած:

Այսահարութեամբ անգգայացած, դիալլուկ ու
քարակոշկոճ,
Հեղձամղձուկ ու եղկելի, քստմնելի, գիսախոյի մագերով,
Վայրենադէմ ու ցնորամիտ մարդկանց հետ, որոնց դու
ողորմեցիր,
Ես էլ նրանց պէս քեզ պիտի դիմեմ, ամենափրկի՛չ:
Հեռու վանիր դու ապականարար գնդերը շարի մարմնիս
խորանից,
Որպէսզի հասնի հոգին քո բարի եւ հանգստանայ
այնտեղ վերստին,
Եւ մաքուր շնչով լցնելով մարմինս ու անդամներս՝
Չգաստացնես ինձ՝ խելագարուածիս ամենաթշուառ:

Ժ

Դժոխաբնակ եւ վտարանդի հոգիների հետ գերուած՝
նաեւ ես

Արգելափակուած տառապում եմ խիստ:

Փառայեղ ճառագայթը քո ողորմութեան, լոյսդ իմ
անձկալի,

Ծագելով վրաս՝ ինձ պառակտիչի կապերից փրկիր:

Վհատ կերպարանք է առել հոգիս,

Որ գաղտնորոգայթ եւ աներեւոյթ արահետներում
մոլորաթափառ՝

Գարշ իմ մեղքերով է հիւանդացած:

Իմ՝ չարագործի թոյնից գոյացած այտուցքներն անտես,
Որդի՛ Աստծոյ,

Քեզ միայն յատուկ քո կարողութեամբ առողջացրու դու
գթասիրաբար:

Զանազանակերպ եւ բազմատեսակ ախտերն մահացու,

Որոնցից ամէն մէկն իր առանձին արդիւնքն ունի,

Եւ որ ժանտամատ շառաւիղներով հաստատուած են մեր
անօրէն մարմնի մեղկ անդաստանում,

Ամենակալի քո ձեռքով թող որ կորզե՛ս արմատից,

Դու, որ արորով՝ մեր հոգիների դաշտերն անոպայ
մշակում ես միշտ,

Որպէսզի կենաց քո խօսքը յաւէտ արդիւնատրուի:

ԺԱ

Եւ քանզի ճարակող քաղցկեղի նման
Յանցանքներիս վերքն այս իմ բերած օրինակները
գերազանցեց,

Եւ ախտն ամբողջովին անդամներիս մէջ տարածուեց, -
Չիք սպեղանի, ինչպէս Իսրայէլին, որ դրուի անշափ իմ
խարանների վրայ,

Ազդերիս խարսխից մինչեւ ծայրն իմ անդամների
կառուցուածքի՝

Չի մնացել մի տեղ լիովին առողջ եւ բժշկելի:

Իսկ դու, ողորմա՛ծ, բարերար, օրհնեալ եւ երկայնամիտ
թագաւոր անմահ,

Լսիր վշտահար սրտիս խղճալի պաղատանքներն այս,
Որ դառնահառաչ քեզ եմ ուղերձում իմ նեղութեան մէջ,
Տէ՛ր ամենակալ:

ԲԱՆ ԺԹ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Ով դու, բարի կեանքի յուսատու ամենահայեաց տեսողութիւն,

Ուշք դիր ցաւագնած հոգուս հեծեժանքների բարձրաձայն աղաղակին,

Անհա՛ս մեծութիւն, անուն ահաւոր, բարբառ կենդանի,

Լուր ցանկալի, ճաշակ ախորժելի, կոչումն պաշտելի,

Բարութիւն խոստովանելի, ազդումն խնկելի,

Դաւանելի իսկութիւն, Լութիւն փառատրելի, գոյութիւն օրհնաբանելի,

Ո՛վ դու Տէր Յիսուս, շօրդ հետ գովուած ու երկրպագուած Եւ սուրբ հոգուդ հետ բարձրացած ու հռչակուած,

Որ մարմնացար մեզ պէս ու մեզ համար,

Որպէսզի մեզ էլ անես քեզ համար ու քեզ նման,

Լոյս ամենայնի, համակ ողորմած, հգօր երկնային:

Եւ այժմ քայքայուած ու խորտակուած անօթն իմ հողեղէն

Աստուածօրէն հրաշակերտելով, աղաչում եմ, գթա՛ծ,

նորոգիր նորէն:

Մեղքերով հնացած պատկերն իմ՝ քո ինձ տուած,

Հալելով կրկին քուրաների մէջ խօսքիդ կայծակով՝

Պաղատում եմ քեզ, ձուլի՛ր վերստին:

Հոգիս պահպանող մարմնիս խորանի շինուածքը
խախտուած՝ հանգստարանը քո,

Աղաչում եմ, ո՛վ բարերար, մաքրագործիր քեզ ի
բնակութիւն:

Իմ չար գործերի փոխարէն մի՛ հատուցիր նոյնը դու ինձ:
Արբած եմ ես, բայց ոչ թէ գինով, ինչպէս մարգարէն է
ասում.

Թափիր հրամանով քո ազատարար, ամենակեցո՛յց,
Մահուան բաժակիս թմրեցնող մրուրն անօրէնութեան,
Որ բաժակդ ես չքանեմ վերջին օրը հատուցման:

Բ

Արդար ես դու իրաւունքիդ մէջ եւ յաղթող՝ քո
դատաստանում.

Թէ մատնես մահուան՝ ճշմարիտն արած կլինես.

Թէ դատապարտես, այստեղից սկսելով կշտամբութիւնդ
տանջողական՝ հատուցում է ճիշտ

Թէ անդունդների խորքերը սուգես,

Թէ կենդանութեան շարժումները դադարեցնես,

Թէ գորութիւնն իմ խօսքի ունայնացնես,

Թէ պատուհաններն աչքերիս ստուերացնես,

Թէ կեանքի ճաշակն ինձնից հետ առնես,

Թէ ընդհանրական կերակրից ինձ գրկես,

Թէ օրերիս երկարութիւնը կարճացնես,

Թէ իջնող քաղցր ցողի հետ մէկտեղ վերից հուր թափես,

Թէ խօսքդ լսելուց ինձ քաղցած թողնես,

Թէ ականջներիս դռները խցես,

Թէ շնորհիդ պատկերն ինձանից կտրես,

Թէ ոտքիս տակի հողը սարսես,

Թէ ինձ անձկալի քո լոյսից հանես,

Թէ այս աշխարհից ինձ բոլորովին դու դուրս վտարես,

Թէ հրաբորբոք փայլատակումով ինձ ահաբեկես,

Թէ անբուժելի ցաւերով պատժես,

Թէ ինձ շարչարող դեւերին մատնես,

Թէ ցասման հողնով ինձ հեռու քշես,

Եւ թէ ուրիշ նոր շարչարանքների գործիքներ կազմես -

Տարտարոսից վատ եւ գեհենից էլ աւելի սաստիկ,

Աւելի թունոտ, քան թէ որդերը, եւ քան խաւարը
տարակուսելի

Եւ երկիւղալի՝ խորխորատից էլ, եւ ողորմելի՝
մերկութիւնը քան, -

Ես ինքս անձամբ վկայում եմ, թէ արժանի եմ խիստ այդ
բոլորին:

Գ

Եւ քանզի մեղքերս նման են իրար,
Ուրեմն եւ նրանց հատուցումներն էլ պէտք է որ նման լինեն իրարու,
Իբրեւ միմեանց պատկերակից, միատեսակ եւ գուգակշիռ,
Այս հասկացողութեան կրողներն են,
Ուստի կարելոր է խոստովանել եւ քողը վերցնել նրանց երեսի,
Որպէսզի տեսնի փնտրողը նրան եւ ծանօթանայ,
Քանի որ ջերմ սիրով չմօտեցայ եւ ընկերոջս կարիքներին,
Իրաւացի է, որ առաջին իսկ վտանգի պահին սատեն տագնապած:
Եւ որովհետեւ եւ չսանձեցի ցանկութիւններս ապերասան,
Ուստի եղկելուս արժանի է, որ կրում եմ կիզումն անգովանալի:
Եւ քանի որ եւ չսիրեցի աւետիսը լոյսիդ՝
Արդար է, որ եւ կորստեան մէզի թանձր խաւարում խարխափեմ մոլորագնաց:
Եւ քանզի խտրութիւն չդրի մանր ու մունր յանցանքների միջեւ, համարելով նրանք անվնասակար,
Զագիր գեռումների խայթումներից խոցոտում եմ արդ արժանապէս:
Եւ քանի որ եւ ձեռք չերկարեցի վտանգի մէջ վշտակրին

օգնելու,

Տեղին է, որ գարշ ապականութեան գուրին մատնուեն:

Գ

Եւ արդ, ո՛չ աստուածային քո գանձերից՝ չարիք,
Ո՛չ քո լոյսի շողերից՝ խաւար,
Եւ ոչ էլ քեզ ապաւինելուց սայթաքումներ առաջ կգան,
Այլ ես ինքս՝ կորստեան որդիս գտայ այս բոլորը:
Բազում անօրէն մեղքերս են, որոնք նիւթեցին այսքան
բարկութիւն:
Մոլորեցուցիչ իշխանի կամքին հնագանդելով՝ նրան
թողի ես քո տեղն իսկական,
Ըստ Գրքի յանդիմանութեան:

Ե

Եւ քանզի յայտնի դարձաւ մարմնիս անդամների
գաղտնիքն ու խայտառակութիւնը,

Եւ երեսիս ընկաւ անվայելուչ ստուերն ամօթանքիս, ըստ
մարգարէի առակի,

Ինձ բոլորովին տգեղացնելով՝ մերկ, խայտառակուած
պոռնիկի նման, -

Շագիր իմ մէջ լոյսը քաւութեան, երկնաւոր՝ արքա,

Որպէսզի թոթափելով մեղքերիս փոշին,

Աւետեաց ձայնը լսած,

Բաբելոնից ետ դարձողների պէս,

Հողից վեր կենալով՝ վերստին նստեմ,

Եւ անսասան՝ յոյսիդ ամրութեանը հիմնուելով, ինչպէս
Եսային է ասել,

Նախնի մաքրութեամբ հագնենքո բազկի գօրութիւնը
կարող,

Քո քաղցր փառքի մեծութեան համար եւ
աստուածութեանդ ամենապարգեւ,

Օրհնեա՛լ յաիտեանս. ամէն:

ԲԱՆ Ի ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Տէ՛ր անոխակալ եւ երկայնամիտ, ներող, բարեգութ,
հօր, ողորմած,

Ահա՛ ճճարիտ են քո գործերը եւ դատաստաններդ
խոստովանուած,

Եւ որոշումներդ վկայուած են, ո՛վ ծածկութիւնների
տեսանո՛ղ:

Երեք երջանկայիշատակ երիտասարդների հետ,
Որոնք կիզանուտ բոցով փորձուեցին ու չվնասուեցին
Բաբելոնի մէջ,

Նրանց թախծալից ե՛րգն են հառաչում. -

"Ես մեղանչեցի եւ անօրէն դարձաւ,

Ապստամբուեցի եւ պատուերնեքին քո չանսացի":

Մաքուր լինելով հանդերձ՝ այսպէս գոչեցին նրանք
խոստովանաբար,

Իսկ ես, որ իսպառ մահապարտ եմ մի,

Զայնակցելով նրանց այդ ողբերին,

Այս ողբերգութեանս դեռ ուրիշնե՛ր էլ պիտի աւելացնեն
ես՝ ամէն բանով մահապարտս,

Դանիելի հետ՝ երանելի եւ սուրբ մարգարէի,

Որը հարազատ ազգական էր քեզ եւ Հուդայի տան ընտիր
շատաւիդ,

Նրա հաճելի եւ նուիրական պաղատանքների խօսքերն
առնելով՝

Իմ պատժապարտի հեծեծանքներով դեռ ուրիշներ էլ
պիտի կրկնեն ես:

Բ

Գիտակցելով մեկտեղ՝ անպատշաճ ընթացք ունեցայ,
Զարտուղելով շարունակ եւ դժնդակօրէն սխալուելով.
Եւ այսպէս՝ մեղանշեցի եւ ամէն բանի մէջ, ամէն
եղանակով:

Կամքիդ որոշակի սահմանից եւ ի դուրս սլացայ,
Որ եւ իսկական օրինակ է մի անմաքուր անօրէնութեան:
Անշափելի չարիքներն յաճախակի կրկնելով՝ իրենց
լրումին հասցրի,

Ինչ որ ճշգրիտ մի պատկեր է յանցաւորութեան:

Սպառնացիր՝ չգարհուրեցի, խրատեցիր ինձ, եւ
չանսացի,

Որ յայտնի նշան է ըմբոստութեան:

Գ

Արդարութիւն յարդարեցիր քեզ, ո՛վ բարերար,
Եւ ինձ՝ պատրաստեցիր ամօթ ու պատկառանք:
Քեզ՝ փառք վայելչական եւ ինձ՝ նախատինք
յարմարաւոր.
Քեզ՝ քաղցր յիշատակ եւ ինձ՝ մաղձ քացախեալ վերջում.
Քեզ՝ անլռելի բարեբանութիւն եւ ինձ՝ ողբ ու կոծ.
Քեզ՝ օրհներգութիւն խնկելի եւ ինձ՝ մերժումն ի բաց.
Քեզ՝ իրաւունք բազմարժան եւ ինձ՝ ամենավարան
պատասխանատւութիւն.
Քեզ՝ փառք անճառ զովեստներով եւ ինձ՝ մոխիր լիզելու
անարգական պատիժ:

Դ

Արդ, ընդունեցիր դու, ո՛վ անկշիռ սահման ընտիր
բարութեանց,

Քոյիններից վեր առար կնդրուկներ ախորժանուշ՝ քեզ
համապատասխան,

Իսկ ես ստացայ այստեղ բազում պարսաւանքներ սրանց
դիմաց՝ կրկնակի բարդութեամբ:

Եթէ անբիծներն յանձն էին առնում այսպէս աղօթել,

Իսկ ես պարսաւի ի՛նչպիսի տողեր հիւսեմ ինձ համար,

Երբ քան բոլոր դժնաբարոներն առաւել վրիպեցի:

Անառակ ընթացքովն իմ ես մոլորուցի որպէս
վայրենամիտ,

Եւ հանդգնեցի իմ շրթունքներով երկրաւոր խօսքեր
բարբառել:

Մոլի դարձայ անկասելի կերպով ամօթալի գործերի մէջ,
Փքուցի եւ վերացայ ես, որ փոքր-ինչ ժամանակից յետոյ
մահուան հողն եմ իջնելու.

Գոռոզացայ եւ բարձրամտեցի ես, որ տէրն իսկ չեմ
հոգուս գրաւական եղող շնչառութեանը:

Ե

Ամբարտաւանացայ՝ փռշիս շնչաւոր,
Ամբարիաւաճեցի կաւս ձայնաւոր,
Հպարտացայ հողս անգոսնելի,
Դէպի վեր ելայ նոխիրս ներժելի,
Բագուկ բարձրացրի՝ բաժակս փշրելի:
Տարածուեցի առաւել, քան իբր վեհ,
Եւ իբրեւ հետ նդուած՝ դարձեալ ինքս իմ մէջ
ամփոփուեցի:
Բարկութեան բոցով ցոլացա՝ տիղմս բանաւոր:
Իբրեւ անմեռ մի՝ մեծամտեցի, ես, որ չորքոտանիների
հետ մահից եմ կառչած:
Այս կեանքի սիրոյն բացի գիրկս ես եւ դէմքիս փոխարէն
քեզ թիկունք դարձրի.
Մտքիս թելերով մութ խորհուրդների միջից սլացայ.
Անարատ հոգիս մարմնիս փափկութեամբ յաւետ
հիւծեցի.
Զօրութիւնն իմ աջ կողմի տկարացրի,
Իսկ ձախակողմիս ուժգնութիւն տալով՝ յաղթեցի նրան:
Հոգածութիւնդ իսկ տեսայ ինձ համար, – որն այստեղ
գրել անկարող եմ ես, ու չպատկառեցի.

Զ

Վայրի հալքի պէս սլացայ դէպի սովորութիւնն ին վաղեմի,

Ինչպէս Ովսէէն Եփրեմի վերաբերեալ է ասել:

Աղօթավայրում ես այս կենցաղի զբաղումներով շրջանակուեցի.

Մտքիս երիվարը բանականութեան երասանակով ոտքի չհանեցի:

Հին չարութիւնների վրայ ես ինքս նորերն ստեղծեցի,

Եւ, ինչպէս Յոբն է ասում, անտանելի ծանր անուրներն ինձ վրայ ես ինքս ծանրացրի:

Ինքս ինձ սփածանելի արի անկարկատելի, ըստ Երեմիայի.

Եւ առակողի խօսքի համաձայն,

Անունն անգրելի մի վիժուածի պէս՝ մարդահամարից ջնջուեցի,

Եւ ըստ Եսայու՝ դաշտանատրի զգեստի նման զագրելի դարձա:

Որպէս թրծուած խեցեղէն աման՝ աննորոգելի կերպով փշրուեցի:

Եղովմին ուղղած մարգարէական մեղադրանքների համաձայն, ե՛ս էլ

Անօրէնութեան սատակիչ շորրորդ չափն իմ ինձ պատրաստեցի:

Եւ սո՞ւտ կլինի, որ աւելացնեմ ես այդ բոլորին,

Թէ Մողոքի դիւանուէր վրանն անգամ առայ ես՝ դժոխքը

Ժառանգելու համար:

Երկնայինը լքած՝ ես ինքս էլ ձեռակերպեցի խայտառակ
պատկերն Ռեփանի աստղի,

Որն Իսրայելից պաշտուեց Սինայում:

Է

Եւ արդ, քանզի գրկուեցի եւ նախկին շնորհի
համարձակութիւնից,

Ելայ նրանից, հեռացայ դարձեալ եւ բաժանուեցի,

Եւ անպատուաստելի կերպով կտրուեցի, -

Ընդունի՛ր ինձ, Տէր, հոգուդ պատկերով կերպարանելով
ինձ կրկին անգամ,

Ինձ, որ անարժան եմ ապրելու իբրեւ մահապարտ եւ
չարագործ,

Իբրեւ անօթահար ու ոտքի կոխան եղած բանասարկուի
կողմից,

Որպէս անբժշկելի մանրուած,

Որպէս մահուան յատակը հասած,

Որպէս գարշելի դարձած,

Որպէս կոշումիդ խոտան համարուած,

Որպէս միանգամայն կորստեան մատնուած,

Որպէս դեգերեալ, որպէս վտարուած,

Որպէս տարակուսեալ, որպէս թշուառացած,

Որպէս վհատեալ, որպէս կործանուած,

Որպէս խորտակուած, որպէս կոտրուած,

Որպէս թախծոտուած, որպէս խիստ տրտմած,

Որպէս թշնամանուած:

Ը

Իսկ նայելով վրաս, գթա՛ծ, մարդասէր, հգօր,
Ինչպէս նաեւ աղերսական այս խօսքերիս՝
Ընդունիր ինձ դարձեալ որպէս գղջացած, որպէս
խոստովանուած,

Որպէս ոտքիդ դիմած, որպէս ապաշխարած:

Դու, որ կշռում ես, չափում ու համարում մեծ՝
Հառաչանքն հոգու, ձայնն հեծող շնչի,

Կսկիծը շուրթերի, ցամաքելը լեզուի, տխրութիւնը դէմքի,
Կամքը խորհուրդների եւ յօժարութիւնը սրտի խորքերից.

Դու, որ փրկութիւնն ես հոգիների

Եւ տեսնում ես չգործուածները,

Ստեղծիչն եւ բոլորի եւ աներեւոյթ վերքերի բժիշկ,

Պաշտպանն եւ քեզ յուսացողների

Եւ բարեխնամ տէր ամենեցուն՝

Ամէն բանի մէջ քեզ փա՛ռք յաիտեան. ամէն:

ԲԱՆ ԻԱ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Եւ քանի որ ես ինքս ինձ անձամբ մատնեցի մահուան իմ
ինքնագրութեամբ,

Ու չկանգնեցի երբէք ինչպէս մարդ՝ ոտքի,

Ոչ էլ ստացայ սիրտ բանականի,

Գրքի համաձայն,

Չթողի նախկին մեղանշումներն իմ ու չփոխուեցի,

Չընթացայ ողիղ ճանապարհով ես, -

Ինչո՞ւ խաւարի հետքերը խոտոր ցոյց չտամ ես այս
խօսքիս սկզբում:

Ուստի նախընթաց խօսքերի իմաստն ու ձեւն անփոփոխ
պահելով, այստեղ,

Ըստ այդմ պիտի ես խոստովանեն

Մնացած բոլոր շարութիւններս՝ յաջորդ տողերով:

Բ

Արժանապատիժ ժանտագործս օտար՝
Գունդը Բելիարի աճեցրի անասատ իմ ընթացքով:
Ճարպիկ, խաբեբայ եւ գարշօրէն պարող դեւերի համար
Կաքաւումներ, կայթեր, ցոյցեր ու վագքեր պատրաստեցի
ես իմ ծուլութեամբ,
Եւ ընդունեցի դահիճներից այդ կործանուած՝
Հարուածներ գաղտնի եւ խոցեր անյայտ:
Քրիստոսի խաչով շհալածեցի ես այդ վտարուածներին,
Այլ առաւել եւս զօրացրի նրանց:
Հեզ ողորմելուս անօրէնութեան հետեւանքով
Հայհոյում է Յիսուսիդ անունն այսականների մէջ,
Ինչպէս մի ժամանակ հեթանոսների մէջ՝
Իսրայէլի պատճառով:
Ես ինքս իմ ձեռքով տնկեցի իմ մէջ
Ապականարար եւ վնասակար բազում պատուհասներ՝
Հոգուս ծաղիկն ուտող եւ սպառող ժանգն ու թրթուրը եւ
այլ ուտիչներ,
Որոնց սուրբ Հովելն է նկարագրում իսրայելացոց երկրի
համար
Իբրեւ օրինակ աւագակների եւ չար ոգիների՝ իր
հրաշակերտ ողբերգութեան մէջ:
Սատակեցնելու փոխարէն՝ իմ մէջ ինքս ստեղծեցի,
աճեցրի նրանց,
Եւ իմ անձի դէմ հաւաքեցի բիւր մահազէն մարտիկներ.
Շուրջս անպատկառ եւ անիրաւ կշտամբիչներ գոյացրի.

Զինեցի իմ դէմ անգգամ եւ անպարտելի
հակառակորդներ.

Քաղցրի փոխարէն դառնութիւնն առա ինձ իբրեւ բաժին՝
Ես՝ արարչի դէմ նենգաւորս միշտ եւ բանասարկոյի
հանդէպ՝ հաւատարիմ:

Գ

Աւա՛ղ աղէտիս, վիշտ ու վտանգիս, մթին ամօթիս եւ անարգանքիս.

Ես ինչպէ՞ս հիմայ պիտի հանդգնեմ խօսքերս յայտնապէս հրապարակել:

Մեծ է գուժկան ձայնս ու բարձրադաղակ բողոքն իմ ահա յոյժ անտանելի:

Քանզի եթէ հնար լիներ հոգիս տեսնել,

Պիտի երեւար, թէ ո՛րքան տգեղ է նա, տկար եւ ազագուն,
Հեծեծագին ցաւերով մատնուած ծայրաստիճան վարանումի,

Եւ մրոտուած, աղտոտ գոյնով զագրելի, ինչպէս մեհեանի պաշտօնատար,

Զի միեւնոյնն է, թէ՛ սպասարկել կուոքին ձուլածոյ եւ կամ ծառայել մեղքերի ախտին:

Դ

Արդ, ես քայլեցի կորստեան այս խաւարահետ
ճանապարհով

Եւ ցանկալի բաժինը դարձրի անկոխ անապատ,

Ինչպէս մեղադրում է մարգարէն

Իսրայէլի քահանաներին:

Եւ ես, որ տմարդների կարգն եմ դասուած՝ ինչպէ՞ս
համարեմ ինձ մարդ.

Ինչպէ՞ս անուանուեմ բանական, երբ կցորդուել եմ յիմար
անբաններին,

Ինչպէ՞ս կարող եմ կոչուել տեսանող, երբ խաւարել եմ
ներքին լոյսս ես,

Ինչպէ՞ս համբաւուեմ ես իմացական, երբ իմացութեանս
դռներն են փակուել,

Կամ ինչո՞վ ցոյց տամ ինքս ինձ որպէս պատկեր Աստծոյ
անեղծ եւ անմահ, երբ անձնասպան եմ եղել հոգեպէս.

Եւ ոչ իսկ շարժուն եւ կամ շնչաւոր կարող եմ կոչուել, թո՛ղ
թէ հոգեւոր եւ իմացական:

Ե

Անօթների մէջ անպիտան եմ եւ եւ անարգագոյնը՝
որմնաքարերի մէջ,

Արհամարհուած եմ կանչուածների մէջ եւ վատթարը՝
հրաւիրուածների խմբում,

Ահաբեկուած մահուան արհաւիրքով եւ բոլորից լքուած
անխրախոյս:

Երուսաղէմի ցաւերով ու տանջանքներով եմ եւ
պատժուած, ըստ Երեմիայի խօսքի.

Պակասել եմ օրերս հեծութեամբ եւ տարիներիս
ընթացքը՝ հառաչանքներով,

Ըստ սաղմոսողի նուագերգութեան:

Ինչպէս ասուին ցեցից եւ փայտը որդից՝

Այդպէս նաեւ եւ սրտիս խիթերից հալուեցի իսպառ ըստ
իմաստունի:

Ու սաղմոսողի խօսքի համաձայն սարդոստայնի պէս
մաշուեցի ահա եւ դարձայ անպէտ.

Առաւօտեան ամպի եւ վաղորդեան ցողի պէս ցնդեցի եւ,
մարգարէութեան խօսքի համաձայն:

Զ

Բայց ես իմ յոյսը մարդու վրայ չեմ դրել,
Որ տեսանողի ակնարկած անէծքն վրաս առնելով
վհատուն անյուսօրէն,
Այլ քեզ վրայ, Տէ՛ր իմ ոգեսէր,
Որ լցուած անբաւ բարեգթութեամբ
Նոյնիսկ խաչի վրայ բեւեռուած պահին՝
Մեծ ողորմութեամբ աղօթեցիր դու առ հայրդ բարձրեալ՝
քեզ չարչարողների համար:
Արդ, շնորհի՛ր ինձ դու քաւութեան յոյս, կեա՛նք եւ
սպաւէն,
Որպէսզի թշուառ շունչս երբ փչեմ՝ ստանամ հոգին քո
բարի:
Եւ քեզ քո Հօր հետ ու քո սուրբ Հոգուն՝
Զօրութիւն, յաղթութիւն, մեծութիւն եւ փառք, յաւիտեանս.
ամէն:

ԲԱՆ ԻՔ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Նախատուած անձիս կշտամբանքների շարքը նոյն
ձեով ու պատկերներով

Պիտի կրկնեմ ես այստեղ վերստին նոր-նոր
բարդութեամբ.

Կակձեցուցիչ դառն այս խօսքերիս դատակնիքը
յանդիմանական

Ամենագէտը թերեւս համարի ճիշտ խոստովանանք
Իմ բոլոր գաղտնի եւ չար գործերի:

Բ

Խօսուն մի ձի եմ ես, կարծրերախ, սանձակոտոր եւ
ապերասան,
Հովանակ անհամբոյր, վայրենի եւ անկրթական,
Երինջ խրտչող, անուղղայ եւ անվարժական,
Մարդ մոլեգին, տարագրուած եւ կորստական,
Մանուկ մեղաւոր, անխրատ եւ թափառական,
Տնտես մահապարտ, տարտամ եւ անգործնական,
Բանական անասնաբարո, գազանացեալ եւ
անմաքրական,
Ձիթենի լքուած, անպտուղ եւ կործանական,
Մարմին՝ հոգիս տրտմեցնող, դատող ու տանջողական,
Խոցուած եւ անբուժելի, անխնամ եւ անկանգնական,
Վատնուած եւ անգտնելի ոսկի շարոց եւ կայսերական,
Ծառայ եւ սխալական, փախստական եւ թշուառական:

Գ

Եւ այսպէս, ահա, ես ինքս իմ դէմ եղա կամովին
անձնամատ սաստիկ եւ մարմնակործան,
Հոգեկորոյս եւ միշտ մտախաբ,
Կամակոր իսկական եւ սրտաբեկ,
Ուշագնաց եւ խելակորոյս,
Ջգայագուրկ եւ իմաստասպառ,
Հայրատատես եւ եղեռնալուր:
Ես ամէն կողմից բռնուած ամբողջովին մահաբեր
երկունքի բորբոքումներով՝
Մի լաւ բանի մէջ, Տէր իմ, ոչ մի կերպ քեզ պիտանի չեմ:
Ողբում եմ ես այն որովայնը, որ ինձ երկնել է,
Ողբում ստինքներն այն, որ սնել են ինձ:
Ինչո՞ւ կաթի հետ մակարդուած ես մաղձ չծծեցի,
Եւ ինչո՞ւ քաղցրութեան փոխարէն չտրուեց ինձ
դառնութիւն:

Դ

Չի եթէ ես իմ խօսքերով այսքան ինքս իմ դէմ եղայ
անձնադատ դատախազ դժնի,

Եւ իմ բարկութեան սուրն է տակաւին անխոնարհելի,

Ո՞ր երկրաժինն ինձ կկարողանայ ողորբել այլեւս:

Ամէն ինչ պիտի հրապարակեմ,

Էութիւնս համակ ես պիտի դատեմ ու դատապարտեմ,

Ողջ վնասակար գնդերը պիտի ես գանակոծեմ,

Ես ինձ խոցոտող զինուորների դէմ պիտի բողոքեմ

Եւ իմ գլխատր գգայարանքներս պիտի կշտամբեմ:

Ամէն բանի մէջ եւ ամէն ձեռով ես մեղանշեցի, ողորմի՛ր,
գթա՛ծ:

Նոր չէ, որ գտար յանցապարտութեան մատախտղն իմ
մէջ,

Այլ նոյնն եմ յաւէտ, միշտ նոյն արատով
յանցապարտութեան

Անկարկատելի ձորձով սխալուած անփոփոխելի քո
ստղենն եմ ես,

Եւ ինքդ միայն իսկապէս գթած, օրհնեալ, մարդասէր,

Քո ներողութեամբ անայլայլելի փութա աջ կողմս ի
փրկութիւն ինձ:

Ե

Արդ, ո՛վ երկնատր, հզոր ու բարի դու խնամակալ,
Ստեղծիչդ ամեն ինչի՝ ոչնչից,
Կայծն իմաստութեան գորատր խօսքիդ մօտեցրու
լեզուիս,
Որպէսզի դառնայ առիթ մաքրութեան՝
Քո ձեռքով կերտուած մարմնիս մաս կազմող
զգայարանքներիս:
Եւ ես նրանցով՝ քո կամքով կազմուած եւ քեզնով
բուժուած՝
Նոր պատրաստութեամբ, անպակաս ձայնով, անհատ
բարբառով
Քեզ վերընծայեմ գոհաբանութիւն՝
Ի փառս քո չօր՝ մեծ Աստծոյ, յաւիտեանս. ամէն:

ԲԱՆ ԻԳ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Տէ՛ր, Աստուած ամենայնի եւ զօրաւոր ամէն բանում,
Տէ՛ր անպարագիր եւ անվայրափակ,
Բոլո՛ր իսկութեամբդ ամէնքին մօտիկ,
Ամէնոր ես դու, եւ չկայ ոչ մի սահման առանց քեզ:
Չես երեսում երբէք, բայց առանց լոյսիդ չի տեսնում
ոչինչ,
Ո՛վ ահաւոր փառք եւ անհաս անուն,
Մեծութեան կոչում, ձայն անբաւելի,
Իսկութիւն անքնին, անմատչելի հեռաւոր եւ անընդմիջելի
մերձաւոր,
Տեսնող՝ հեծութեան եւ նկատիչ՝ թշուառութեան,
Տխրութեան այցելու եւ ամենաբոյժ հնար՝ անճարութեան,
Հայր գթութեան, ծագող ողորմութեան եւ Աստուա՛ծ
մխիթարութեան:

Բ

Տէ՛ր, ողորմութեամբ նայիր բազմավտանգ ախտերի դառնավիշտ իմ պատկերին,

Որ քո հանդէպ եմ տաժում ահա:

Կարեկից եղիր ինձ բժշկապէս եւ ոչ թէ որպէս քննիչ-դատաւոր:

Արդարեւ մեծ է տազնապն այս ցաւատանջ տարակուսանքի եւ վարանման,

Երբ մեղքով է տարուած մարմինն ամբողջովին,

Իսկ հոգին չի մեկուսացած շար գործերից,

Երբ գգայարանքները կապկապուած են մոլորութիւնների սովորութեամբ,

Եւ գանգուածը շաղախուած է մահացու կրքերով.

Երբ սրտի գգայութիւնը խայթերո՛ւ է խոցոտուած,

Եւ բարիքների ակնկալութիւնն իսպառ վերացած.

Երբ բանականութեամբ հանդերձ՝ անասունների շարքն է դատուած,

Եւ գոյութեան հետ գագրելի գարշութիւններ են շարամանուած.

Երբ արտաքնապէս թէեւ առողջ, սակայն ներքնապէս է վիրատրուած

Եւ յիշելով իր մեղքերը սաստիկ՝ յուսահատութեան է միշտ մատնուած.

Երբ որ նախապէս գործած մեղքերի տազնապումներով է տարակուսուած,

Եւ աղօթքի յստակութիւնն իսպառ պղտորուած.

Երբ խղճմտանքը խռովանքներով է յոյժ տոչորուած
Եւ ձեռքը մաճին՝ հետեւի գործերն հետագօտելով է
միտքն զբաղուած.

Երբ դէմքով դէպի առաջ է դիմում, ոտքերով՝ դէպի հետեւ
ընկրկած

Եւ գիտենալով հանդերձ ճշմարիտ գոյութիւնները,
անգոնեից է շարունակ խաբուած

Եւ մտքի մղած մարտերի մէջ միշտ փոքրութիւններից է
յաղթահարուած,

Եւ սրտի սաստիկ հառաչանքներից հագագի դուռն է
համակ հրդեհուած.

Երբ ամէնուրեք՝ խոնաութիւնն է քիմքի տոչորուած
Եւ ամէն կողմից անարեւ մէգով է շրջապատուած.

Երբ ակնկալութեան ընդարձակութիւնն է իսպառ
ամփոփուած,

Եւ անտանելի տատապանքներն են զգայարանների վրայ
դրոշմուած.

Երբ որ կորստեան եղկելիութիւնն է մտաբերուած,
Եւ հատուցումի դատավճիռն է մտքի դիւանում
արձանագրուած.

Երբ բարերարի աչքն է գայրալից երեւոյթ առած,
Եւ լոյսը խնդութեամբ հողագանգուածիս դէմ է
գայրագնած.

Երբ որ Աստծոյ ահաւորութիւնն փոքրիկ էութեանս հետ
է ընդհարուած

Եւ իր խօսքերի որոտումով միշտ՝ բանաւոր մոխրիս դէմ
է բարկացած,

Երբ արդարութեան իր քարերով նա մահուան արժանու
է միշտ քարկոծած,

Երբ որ ինձ տրուած տաղանդը այստեղ անառակութեան մէջ եմ կորցրած,

Եւ իմ պատուական ասացուածքն իբրեւ անարգ անարժէք՝ հողի տակ է թաղուած.

Երբ ողջ արգասիքն իմ աշխատանքի՝ ծուլութեան մութով է ծածկուած

Եւ չի երեւում ճրագի լոյսի պէս հեռու տարուած,

Երբ իրաւագուրկ պատասխանարանն է լեզուիս կարկամած,

Եւ իմ անհամբոյր բարբառող շուրթերս իրօք արժանի կերպով պապանձուած.

Երբ հուզեալ միտքս ամէն ուղղութեամբ ցրիւ է եկած

Եւ օգտակարին հասու լինելու անկարող դարձած,

Եւ լաւն ու բարին ընտրելու կշռի մէջ յիմարացած.

Երբ ճանապարհը չարի արգելքով է խափանուած,

Եւ վառարանն է իղի՝ հնոցի մոխիրով լցուած.

Երբ կենաց մատեանից իմ անուան գիրն է ջնջուած,

Եւ երանութեան փոխարէն այնտեղ կշտամբանք գրուած:

Գ

Թե զինուոր եմ տեսնում՝ սպասում եմ մահուան.

Թե պատգամաւոր՝ խստութեան.

Թե գրագիր՝ կորստեան մտրիակի.

Թե կրօնաւոր՝ անէծքի.

Թե ամետարանիչ՝ ոտքի փոշին թոթափելու.

Թե բարեկրօն՝ յանդիմանութեան.

Թե անզգամ՝ կսկծանքի.

Եթէ փորձուեմ ջրով՝ կխորտակուեմ.

Եթէ մի դեղ քննութեան առնեմ՝ կսատակեմ.

Թե բարիք տեսնեմ, կասկածելով չար գործերիցս՝
կփախչեմ.

Թե բարձրացած մի ձեռք՝ կկորանամ.

Թե խրտվիլակ փոքրիկ՝ կսարսեմ.

Թե լսեմ թնդին մի թեթեւ՝ կընդոստնեմ.

Թե կերուխումի հրաւեր ստանամ՝ կդողամ.

Թե մեծիդ ներկայանամ՝ կսարսափեմ.

Թե հարցաքննութեան կանչուեմ՝ կկարկամեմ.

Թե իրաւամբ քննուեմ՝ կհամրանամ:

Դ

Արդ, իրար վրայ բարդուած իմ այսքան տարակոյսները
ամենաթշուառ եւ ողորմագին,

Որոնք ի ներքուստ խոցում են սիրտս անբոյժ ցաւերով,
նետերով անտես,

Եւ բեւեռուելով անարտաքսելի՝ նրանք հոգուս հետ
հանապագամոլիս ու յարամնաց,

Եւ շարուներով լցնելով հոգիս, հարուածելով միշտ՝

Սատակիչ մահուանս վտանգն են սաստիկ
նախագուշակում:

Իր ներսը մխուած երկաթը պատող կոյտը թարախի,

Տագնապը ծածուկ ու մէջս պահուած վէրքերն
անդարման

Իմ շնչառութեան միջոցին սաստիկ ցաւ են պատճառում:

Ուստի եւ նրանց նեղութիւններից չարաչար ճնշուած,

Թախծալից հոգուս ձայնով բարձրագոչ եւ աղերսախառն
իմ արցունքներով

Ինձ համար նաեւ աղօթող բոլոր նահատակների հետ
այն երկրաստեղծ,

Եւ հեծութեամբ ողբակից նրանց արտասուանուէր իմ այս
ողբերով,

Ըղձակաթ աղերսն իմ՝ Բարեգործիդ ամենահնար՝

Երկրիցս դէպի երկինքը, ահա, առաքում են քեզ:

Շնորհիր, ո՛վ Տէր, հանգիստ ու խաղաղ կեանք ողորմելի
վաստակեալիս,

Ինձ, որ ընդունա՛յն երկրագործեցի.

Ո՛րվ համայնդ դու ամէն ինչի մէջ, քեզ փա՛ռք յաւիտեան:

ԲԱՆ ԻԴ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Եւ արդ, ի՞նչ բաների արժանի համարելով ինքս ինձ,
մօտենամ ես քեզ աղերսելու,
Արքայությա՞ն, որից վրիպեցի,
Թե՞ վայելուչ փառքիդ, որից գրկուեցի,
Թե՞ անմահ կեանքիդ, որից վտարուեցի,
Թե՞ պարակցութեանը հրեշտակների, որից տրոհուեցի,
Թե՞ արդարների մասնակցութեանը, որից ջոկուեցի,
Թե՞ ուռն լինելու կենդանի որթի, որից պոկուեցի,
Թե՞ ոստը բերկրութեան ծառի, որից գօսացայ,
Թե՞ ծաղիկը փառքի շնորհի, որից թափուեցի,
Թե՞ ժառանգաւորն պանծանաց, որից կորացայ,
Թե՞ հայրական հարագատ գրկին, որից դուրս ընկայ:

Բ

Լուսեղէն զգեստո՞վ պարծենամ, որից մերկացայ,
Թէ՞ ստացողի դարձին յուսամ ես, որից խորթացայ,
Ըղձալի լոյսի՞ն դիմեմ ես արդեօք, որից մեկնեցի,
Թէ՞ ոսկորներին յօդուեմ Յիսուսի, որից մերժուեցի,
Նրա թեւերի՞ն մօտենամ, որից օտարացայ,
Թէ՞ ապաւե՛նին ապաստանեմ ես, որից զատուեցի,
Նորոգությա՞նը յուսամ փրկարար, որից մահացայ,
Թէ՞ գուարթարար զգաստութեանը, որից լքուեցի,
Կամ ուխտադրական կենաց կանոնին, որից փոխուեցի,
Թէ՞ հաստատական օրինադրութեան, որից սահեցի,
Անշարժ, անսասան Վէմի՞ն կառչեմ ես, որից սասանեցի,
Թէ՞ սրբոց գնդին լինեմ դասակից, որոնցից ինքս ինձ ի
դուրս մղեցի,
Անդրանիկների քաղաքո՞ւմ շինուեմ, որից ես գերի
քշուեցի,
Թէ՞ ամէնօրեայ հացին աղօթեմ, որ չվաստակեցի,
Թէ՞ տաժանքների վերացումն խնդրեմ, որոնց համար
չքրտնեցի,
Թէ՞ պարզեմներով պսակուեմ ես այն, որոնց արժանի
չհանդիսացա
Կամ կենաց գրքո՞ւմ արձանագրուեմ, որից ջնջուեցի,
Թէ՞ երախտիքներդ յիշեմ ես արդեօք, որոնք մոռացայ:

Գ

Եւ ահաւասիկ, ապրելու յոյսի լարը կտրուեց,
Ու վարակուեցի՛ ես բոլորովին գարշ բորոտութեամբ.
Տգեղ, սպիտակ ու փոքր-ինչ փայլող պալարի պէս այն,
Որը կրկնակի մեր անմաքրութեան իբրեւ նշանակ՝
Նախնական ախտի սպին է պահում երկդիմի կերպով,
Ապականութիւնն ինձ պաշարելով՝ սպառեց մարմինն իմ
բոլորովին

Պարծանքի նշոյլը բոլորովին շիշաւ ինձ համար,
Փրկութիւնը վտանգուեց, բարին ստուերացաւ,
Կեանքի դուռն ընդմիշտ փակուեց,
Մխիթարութիւնը վերացաւ,
Դատաստանի ատեանը մօտեցաւ,
Մահուան թոյնն արծարծուեց իմ մէջ,
Սպանուածն իմ մէջ կրկին կենդանացաւ,
Նաւահանգիստը քարերով խցուեց,
Յոյսի շաւիղը կտրացաւ,
Շնորհի ծածկոյթն ինձանից հանուեց,
Փառքի վայելչութիւնն աղօտացաւ,
Առաջնորդող հանճարը խափանուեց,
Կշտամբանքների փուշը շատացաւ,
Անօրէնութեան ուղեշը ծաղկեց,
Գեհենի բոցը բորբոքուեց իմ դէմ,
Ծառայութեան լուծը սաստկացաւ,
Ստրկութեան կապը գորացաւ,
Կատոյցը պահող սիւնն ահա ընկաւ,

Բարձրութեան վստահարանը կործանուեց,
Ընտանի միաբանութիւնն անջրպետուեց,
Եւ տխրեց սաստիկ սրբութիւն սիրող
Աստծոյ հոգին:

Դ

Եւ քանզի եւ դառնութիւնների մրուրը ճաշակեցի, -
Տանջանքներ, խայթեր ու տխրութիւններ, վշտեր
հոգեկան,

Տաւեր անդարմանելի եւ տարակոյսներ անյուսադրելի,
Ամօթանքներ անպարտակելի, խայտառակութիւններ
անձածկելի,

Պատկառութիւններ անհամարձակ, փախուստներ
անդառնալի

Եւ հալածանքներ անմարդասիրելի,

Երկար ու ձեռնունայն, անպաշար ուղեւորութիւն, -

Ուստի եւ դու, ո՛վ փրկութիւն, զօրութիւն եւ օգնութիւն,

Ողորմութիւն, լուսաւորութիւն, քաւութիւն եւ
անմահութիւն,

Տէր Յիսուս Քրիստոս, Որդի կենդանի Աստծոյ, արարիչ
երկնի եւ երկրի,

Որ ջուր եւ տալիս ծարաւներին անջուր անապատում,

Օրհնեալ, բարեգութ, հզօր, մարդասէր,

Երկայնամիտ, խնամակալ, հնարաւոր, այցելու,

Պաշտպան աննախանձ, պահապան յաղթող եւ կեանք
անկորուստ,

Միջնորդ երկնային, լիութիւն աննուագ, երանութիւն
տօնելի,

Քո ողորմութեան աջ ձեռքը սիրով երկարելով ինձ՝

Ընդունի՛ր եւ ներկայացրու քաւուած եւ սրբուած
ամենապարտիս՝

Քեզ հաւասարապատիւ Հոգուն, ո՛վ կենդանի Բան,
Որպէսզի քեզնով հաշտուած վերստին՝ իմ մէջ դառնայ
նա:

Եւ քո միջոցով Նա, որ գորեղ է ինքնութեամբ
Իր սաքուր կամքով ինձ սրբագործած՝
Հօրդ ընծայելով՝

Միաժամանակ ամբողջ իմ շնչով անբաժանօրէն
Կապի, միացնի բարեշնորհիդ հետ:

Որի համար՝ քեզ, Հօրդ ու սուրբ Հոգուդ՝

Երբեակ անձնաւորութեանդ՝ մի բնութեամբ եւ մի
աստուածութեամբ -

Փա՛ռք եւ բովանդակ արարածներից գոհաբանութիւն
Յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

ԲԱՆ ԻՇ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Եւ քանզի նախորդ իմ ողբերի մէջ ես մասամբ միայն նկարագրեցի

Մէկը միւսից ծանր ու գերազանց մեղքերն իմ այնքա՛ն, Որոնց գերին է դարձել վշտակիր եւ թշուառ հոգիս, - Ուստի ես պիտի փոխեմ իմ խօսքի եղանակն հիմա, Բայց ո՛չ աւաղանքն իմ աղէտների:

Բ

Կեանքըս ինձ համար նման է սաստիկ ծփացող ծովի,
Ուր հոգիս, մարմնիս շինուածքով՝ իբրեւ նաւակում,
Իրար վրայ խուժող անթիւ, անհամար ալիքներից
Տարուբերում է միշտ այս աշխարհում:

Եսային ես այս օրինակով պատկերացրեց
Երուսաղէմի հախտոն ու հանկարծադէպ քանդումը
պարսիկ հրոսակներից,

Որ եւ սխալ չի լինի համեմատել իմ հոգեւոր խորտակման
հետ:

Մինչ ես չում էի անհոգ անտարակոյս վստահութեամբ,
Հագիւ թէ մտքիցն իմ անցկացնելով դոյզն-ինչ
կասկածանք ինչ-որ արկածի

Փոքր այն միջոցին հանգստի միջեւ եւ աշխատութեան,
Իբրեւ թէ արդէն նաւահանգիստը հասած լինէի, -

Եւ ահա, ամառուան մէջ ձմեռն յանկարծահաս՝ հողմով
իր բքաբեր

Երեքալեան ուժգին բախումով խաղաղութիւնը խռովեց
հանկարծ:

Խորտակուեց նաւը՝ վայրագ ալիքների բախումից.
Թիակների կագնուածքը քայքայուեց.

Պոկուեց իր տեղից կայմը վերամբարձ,

Թռչարանն առագաստի պատռուեց ծուեններով
անկարկատելի.

Շինուածքի շքեղութիւնն անշքացաւ,

Ու խզուեցին բոլոր առասանները ձիգ.

Գլխակողմի բարձրադիր դիտարանը խոնարհուեց,
Կտրուեց պարանն ապավանդակի,
Խարսխի յենարանը քայքայուեց,
Ու բաժանուեցին իրար կցորդուած գերաններն երկու.
Ուղղիչների սամիները գալարուեցին,
Ընկղմուեց լաստի յատակը իսկոյն, հիմքն ու
հաստարանն ամբողջ շինուածքի.
Ղեկի սարքն ամբողջ սուգուեց տեղնուտեղ,
Չուելու յարմարանքները պակասեցին,
Կտրուեց իսկոյն ողնափայտն ամուր.
Կապարանները գիստի ջարդուփշուր եղան,
Նաւագոզն անպէտքացաւ,
Հետնակողմը նաւի, եզերող շրթներով, խախտուեց ու
դուրս թռաւ.
Բագնոցներն ընկնելով՝ անհետացան.
Վայելչագեղ վանդակապատն իջաւ յատակ.
Շուռ եկաւ գահաւորակն հանգստաւետ.
Իրար կպած տախտակաշարքերն անջատուեցին
իրարից,
Եւ նրանց ամրապնդող բեւեռները ելան:

Գ

Ողբերի յիշատակարան դարձած արդիւնքն ինձ նմանուեց:

Նաուպետը դէմ-յանդիման նաւի՝ դեգերում է, ողբում,
Ձեռքը ծնտոին դրած՝ արցունքի գե՛տ է հոսեցնում:

Նաւից մնացած սակաւաթիւ բեկորները ալեկոծ ծովի
ծփանքի վրայ

Բանականների նման խողխողուած՝ հեծում են թախծոս
ու ողորմագին:

Եւ այսպէս, ահա, սխալուած չենք լինի, եթէ ասենք,

Որ նաուպետը բարի իր երկնաւոր գորքով՝ այս
աշխարհի ծովում

Իմանալի իմ գոյութեան խորտակուած տապանն է
աշխարում.

Քանզի արդարեւ բարեգութ Տէրը լացեց

Իր թաղուած ազգակցի վրայ, որպէս օրինակ՝ համայն
մարդկութեան,

Լացեց նա նոյնպէս մոլորեալ Երուսաղէմի, ինչպէս եւ
մոլեգնած Հուդայի վրայ,

Որոնցից երկուսը մնացին անյոյս՝ նման քայքայուած
նաւի.

Իսկ մէկը նրանցից արդէն անդունդի յատակը հասած՝
Յոյսի առասանն իր ձեռքն ունենալով՝

Դէպի ապահով խաղաղութիւնը դուրս եկաւ նորէն:

Դ

Կտեսնե՞մ արդեօք ես երբեիցէ մարմնի տապանակն իմ
բազմախորտակ՝ կրկին նորոգուած.

Կտեսնե՞մ արդեօք ողբալի հոգուս նաւը փշրուած՝ կրկին
ողջ-առողջ.

Մեծ տարածութեամբ բաժանուածս ես կլինե՞մ արդեօք
դարձեալ միացած.

Կտեսնե՞մ արդեօք հոգնաթախիծ վշտացեալիս սիրտը
դարձեալ ուրախ.

Կարո՞ղ եմ յուսալ՝ յաւէտ խաթարուած պատկերն իմ
բնութեան յարդարուած նորից.

Կտեսնե՞մ արդեօք թշուառացեալիս քանդուած
տաղաւարը կրկին կանգուն.

Յուսա՞մ, թէ պիտի տեսնեմ տարամերժ հոգիս
ազատուած,

Եւ լոյսիդ շնորհից գրկուածիս կրկին վերակազդորուած.
Պիտի ցոյց տա՞ս արդեօք ողորմաբար վայելքն ընտանի
քո պայծառութեան.

Կտեսնե՞մ արդեօք երբեիցէ ամենատխոր դէմքը
հոգուս՝ ժպտուն.

Արդեօք կլսե՞մ գուժկան ձայնի տեղ աւետեաց համբաւն
ինձ առաքուած.

Կտեսնե՞մ արդեօք իմ բիրակործան փշրուած անօթն
վերանորոգուած.

Պատուհաններն իմ մտքի աչքերի կտեսնե՞ն արդեօք
պարտամուրհակն իմ մի օր պատռուած.

Օրն իմ անձկութեան քաւութեանդ շնորհիւ՝ կծագի՞
արդեօք քո լոյսը վրաս,

Արդեօք կմտնե՞մ լուսախորանի խնջոյքը մի օր քո
առաջնորդութեամբ.

Անկեանք, ցամաքած ոսկորներս կրկին կկենդանանա՞ն,
Ըստ Եզեկիէլի՝ ներգործուն շնչիս ետ գալով դարձեալ
գօրութիւն առած.

Կլինի՞ արդեօք, որ կրկին նայեմ քո սուրբ տաճարին, -
Ինչպէս մարգարէն, որ աղաղակեց կետ ձկան պորտից. -
Ես, որ կանգնել եմ դէմդ ամօթահար՝ լոյսիցդ ներժուած.
Մթնածիս վրայ խաւարասնունդ կծագի՞ արդեօք
պայծառ առաւօտ.

Եւ մշտասատոյց տագնապեալս ես կհասցնե՞մ արդեօք
գարուն տեսնելու.

Կտեսնե՞մ արդեօք ճարակ ինձ համար հոգիները
դալարեցնող ցողն անձրեւային.

Կլինի՞, որ տեսնեմ գազանաբեկ մերժելի ոչխարս կրկին
քո ամենագութ կամքի հօ՛տը դարձած:

Ե

Եւ, սակայն, ինչպէս որ Յոբն է ասում,
Չարի թակարդներն անելանելի պաշարել են ինձ,
Իսկ եթէ քո բարերար կամքի ողորմութեան լոյսն ինձ ցոյց
տրուի,
Քո գթութեան դուռը բացուի,
Փառքիդ ճառագայթը ծաւալուի,
Ձեռքիդ խնամքը յայտնուի,
Կենացդ արեգակի օրը տարածուի,
Քո առաւօտեան ըղձալի դէմքը պարգուի,
Քաղցրութեանդ առատութիւնն աղբիւրի պէս բխի,
Արարչի կողի վտակը հոսի,
Անապակ սիրոյդ ծորու՛մը թափուի,
Աւետեաց շնորհիդ ծագումն երեւա,
Պարգեւիդ ծառը ծաղկի,
Քո օրհնեալ մարմնի մասունքը բաշխուի,
Սակաւ ակնկալութիւնն իրագործուի,
Ընդհատուած ձայնը ողջոյնիդ լսուի,
Հեռացած խաղաղութիւնդ մօտենայ:
Այնժամ յաւիտեան այս պայմաններով երանելի,
Հաստատուն յոյսով եւ հաւատով գինուած,
Ապաւինելով սուրբ Հոգուդ, որ պաշտում է
Հօրդ հետ եւ փառաբանում քաղցրաձայն,
Քեզ հետ լոյսի մէջ անմատչելի, քաւութեամբ հանդերձ,
Ինձ՝ մեղապարտիս կրնձայուի ե՛ւ կեանք, ե՛ւ
երանութիւն:

Եւ սրանք որպէս անկորուստ աւանդ կպահուեն իմ մէջ,
Իբր առհաւատչեայ ճշմարիտ յիշատակի՝ ի ձիր
անեղծութեան,

Երբեակ անձնատրութեամբ հզօր, սուրբ ու միակ
Եւ անքննելի տէրութեանդ անճառելի, ահեղ անունով,

Դո՛ւ ես, որ իսկութեամբ քո եւ էութեամբ,

Եւ բարձրութեամբ քո յարակայ, քաղցրութեամբ,
ողորմութեամբ

Եւ մարդասիրութեամբ պսակուած յաւէտ թագաւորում
եւ:

Այո՛, բոլորի համար եւ ըստ ամենայնի, ամենայն բանում
կարող ես, գթա՛ծ:

Եւ քեզ վայել է փա՛ռք երկրիս վրայ,

Նաեւ հանդերձեալ մշտնջենական աշխարհում,

Մեծ օրն յայտնութեան, յաիտեանս. ամէն:

ԲԱՆ ԻԶ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Եւ արդ նրանց հետ, որոնք ողբագին եղանակների
Համաձայն խօսքեր են շարահարում, յօրինում յարմար,
Ամէն մի տողի վերջում միեւնոյն գիրը դնելով,
Որով արտասուք հոսեցնելու չափ մորմոքեցուցիչ
Առաւել սաստիկ ու սուր են ճմլում սրտի ցաւերը, -
Ուստի ես ինքս գլուխն անցած այժմ այդպիսիների,
Որոնք լալագին բանաստեղծութիւն են եղանակում,
Նրանց ողբաձայն հեծեծանքներով վշտակիր հոգիս եմ
պարզում ահա,

Որը չի մեռել դեռ բոլորովին աշխարհի համար,
Ոչ էլ իսկապէս կենդանի է նա Աստծոյ համար.
Ոչ իսկապէս ջերմ, ոչ էլ ցուրտ իրօք, -
Ըստ աւետարանչի առակի՝ գրած իր յայտնութեան մէջ, -
Որը երիցս ատելի է երրեակ տէրութեանն ու ամենատես
արարչութեանը:

Այս է եղանակն ամենայարմար՝ թախծութիւնը մեր
նկարագրելու,

Հանգաւորելով իրաքանչիւր տող,

Որով եւ հոգու յոյգերը տխուր ե՛ւս առաւել են հնչում

արտառուչ:

Բ

Դրամական պարտքն ուրանալով, ես վատս, յիրաւի,
Գործովս անարժան մատնուել եմ վաղ տոյժ ու
տուգանքի.

Կրկնայանցագործ վատնիչս կորած՝ գանձին արքունի,
Որ մեծ Աստծոյ հաշիւ պէտք է տայ եւ պատասխանի.
Պէտք է բիր քանքար, մինչդեռ ես շունեմ կշիռ մի ունկի:
Ես անբարեխօս դառն արգելքի տակ կապկապուած
գերի,

Ճաշակում եմ խիստ ցաւ ու հեծութիւն խաւարում բանտի.
Տանջում եմ անօգ հեգ ողորմելիս առանց պաշարի.

Ինձ համար ողբի մի այլ եղանակ այստեղ ընտրեցի,
Եւ այս խօսքերովս այն կսկծալի կոծի փոխեցի.

Նոյն չափով ու նոյն վերջաւորութեամբ ես շարադրեցի,
Թիւ անհատելի եւ խորհրդաւոր երկեակ տասնեակի:
Հնոցն աղքատութեան մրկւում է ամէն կողմից
ուժգնակի.

Անպաշտպան, թշուառ՝ դրուած է տխուր սիրտն իմ
գրաւի.

Ապաշնորհ, տկար մարդ եմ ենթակա միշտ վրիպանքի,
Շուտով ինձանից անգիշում կերպով դատ կպահանջուի:
Զգայարանս մահուան ու մեղքի գէնքով կխոցուի,
Գերիս՝ անփախուստ կերպով մատնուած բռնի ախտերի,
Հոշոտում է ինձ սաստը սուր սրով իր սարսափելի:

Այժմուանից, նոյնիսկ, երբ բեմն եմ յիշում ես
դատաստանի,

Անլոյս մոայլը շարատես աշքիս առջեւ կփռուի.
Անօգ, կապկապեալ եղկելիս մատնուել եմ տարակոյսի.
Երեւում է ինձ պատկերը երկիւղ ազդող վերնայնի:
Տարտարոսի մէջ անարեւ սաստիկ եւ անծածկելի,
Գեհենի հրում մորմորում է յոյժ անձն իմ եղկելի,
Անյայտ ու անհետ կորած-կործանուած անդնդում մեղքի:
Ահա ունեցածս արծաթն անպիտան, որ արժէք չունի,
Որ չի ընդունուի տէրունի գանձում եւ չի անբարուի:
Յանցանքս է պղտոր, եւ ձեռքս անմաքուր, աննուիրելի.
Բայց ես սրտաբեկ, մատներս շարժելով, յուսալով
դարձի,
Երեսս հողին՝ պաղատում եմ քեզ, դու մա՛յր Յիսուսի.
Բարեխօս եղիր ինձ մեղաւորիս, երկնի՛ց իսկուհի.
Մաղթիր քաութիւն ինձ, ո՛վ զօրաւոր փրկանակ կեանքի,
Թող երկրի վրայ միշտ օրհնութիւններ, բուրումներ խունկի
Եւ անուշահոտ իղեր մատուցունն քեզ ախորժելի:

Գ

Իմ այս ողբերի հիստուածքի վրայ ես մի ուրիշ մաս ես
աւելացրի,

Շնորհապարգեւ մեծ բարերարին առատ արցունքներ
ընծայ բերեցի.

Չկարողացայ չափելով երբէք գտնել խորութիւնն ես իմ
կորուստի,

Հագիւ թէ հակիրճ խօսքերով միայն ես նրան հանդէս
բերել ջանացի,

Չհասայ նրան ես մինչեւ անգամ արագացնելով թերեւն
իմ մտքի:

Խորունկ մեղքերից խելքըս պարտուած՝ բարկութեան
բաժակն իմ ձեռքը առի,

Տարակուսանքի տարտամութիւնն իմ ես ինքս իբրեւ մահ
ճաշակեցի:

Եւ այժմ էլ, ահա, յանցանքներս անթիւ երգեցի ձայնովն
իմ ողորմելի:

Մի աներեւոյթ բարկ կրակարան բորբոքում է մէջս
անգովանալի,

Ասես թէ անտես հալոց-քորաներ եռում են սաստիկ,
անշիջանելի:

Թունատր նետի սլաքներ կան սուր՝ շտեմարանի խորքը
իմ սրտի.

Տաւառիթ խիթեր մահացու կերպով խոցում են բոլոր
երակներս լյարդի:

Ճեպելու անճար՝ աղիքներիցս չեն կարող ելնել ցաւերն

երկունքի.

Երիկամունքներն իմ երկու կողմից այրում է ջերմը
անդարմանելի.

Անշափ կուտակուած դառն մաղձն ահա նախադուռն է
իմ հասել կոկորդի:

Շնշափողիս մէջ հնչում են ուժգին վհատեցուցիչ ձայներ
աւաղի,

Էութեանս բագում մասերը՝ ներհակ իրար դէմ ելել են
պատերազմի.

Կասկածանքների վախով վարանած՝ մատնուել են ես
անհուն տագնապի,

Թէեւ հարագատ՝ ջարդում են իրար դաւաճանաբար,
ինչպէս թշնամի,

Թաղուած մեղքերի գարշելի տիղմում՝ ո՛չ մեռած են ես եւ
ո՛չ կենդանի:

Հայեացքս քեզ են ուղղում, բարերա՛ր, կասկածը սրտումն
իմ պատժապարտի,

Որպէսզի կեանքի անյոյս այս վիհից դուրս հանես դու ինձ
լոյսին անձկալի:

Դ

Նա, որ մատենանը այս շարադրեց՝
Երջանիկների շարքում պսակուի,
Ակնկալելով ողորմութիւնը՝
Անարատներին թող հաղորդակցի,
Եւ յանուն Բան-Աստծուդ զենման՝
Բարեգործութեամբըդ կենդանանա,
Գովեալ շուրթերիդ օրհնութիւնը թող
Գիրքս ընծայողի գլխին [միշտ] մնա,
Հաստուի ըղձական խօսքը առակի:

ՔԱՆ ԻԷ ՍՐՏԻ ԽՈՐՔԵՐԻՑ ԽՕՍՔ ԱՍՏԾՈՅ ՀԵՏ

Ա

Քանգի ողբաձայն բանաստեղծութեան հետ
վերընծայեցի ե՛ր չափական խօսք,

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.